

Základní škola a Mateřská škola, Klučenice

Od hry k poznání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola, Klučenice, okres Příbram
Zřizovatel školy: Obec Klučenice; 262 56 Klučenice 16

*Program vytvořil v r. 2007 kolektiv pedagogických pracovníků podle RVP.
Koordinátor tvorby ŠVP pro ZV: Mgr. Aleš Suchý.*

Motto: Nikoho nic nemůžeš naučit, můžeš mu pouze pomoci, aby to sám našel.
Galileo Galilei

Platnost dokumentu od: 1. září. 2013
Verze: č. 4 – září 2013

Podpis ředitele školy

Razítko školy

Školský vzdělávací program pro základní vzdělávání, dále jen ŠVP pro ZV.

Obsah:

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2.1. Úplnost a velikost školy	5
2.2. Vybavení školy	5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4. Charakteristika žáků	7
2.5. Ročníkové a celoškolní projekty	7
2.6. Spolupráce se zřizovatelem, rodiči	7
2.7. Školská rada	7
2.8. Spolupráce s PPP	7
3. Charakteristika školského vzdělávacího programu	8
3.1. Zaměření školy	8
3.2. Základy ŠVP pro ZV „Od hry k poznání“	8
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.3.1. Společné výchovné a vzdělávací strategie	9
3.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie naplňování klíčových kompetencí	9
3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.4.1. Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení (SPU)	11
3.4.2. Vzdělávání žáků se specifickými poruchami chování	11
3.4.3. Vzdělávání žáků z odlišného kulturního prostředí	11
3.5. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	11
3.6. Prevence sociálně patologických jevů	11
3.7. Začlenění průřezových témat	11
3.7.1. Osobnostní a sociální výchova	12
3.7.2. Výchova demokratického občana	13
3.7.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	13
3.7.4. Multikulturní výchova	14
3.7.5. Environmentální výchova	14
3.7.6. Mediální výchova	15
3.8. Zařazení průřezových témat do jednotlivých ročníků a jednotl. předmětů	17
3.8.1. Osobnostní a sociální výchova	17
3.8.2. Výchova demokratického občana	18
3.8.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	19
3.8.4. Multikulturní výchova	20
3.8.5. Environmentální výchova	21
3.8.6. Mediální výchova	22
4. Učební plán	23
4.1. Učební plán pro 1.stupeň ZŠ	23
4.2. Učební plán pro 2.stupeň ZŠ	23
4.3. Poznámky k učebnímu plánu	24
5. Učební osnovy	25
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	25
5.1.1. Český jazyk a literatura	25
5.1.2. Cizí jazyk (angličtina)	68
5.2. Matematika a její aplikace	77
5.2.1. Matematika	77
5.3. Člověk a jeho svět	99
5.3.1. Prvouka	99

5.3.2. Přírodověda	106
5.3.3. Vlastivěda	108
5.4. Člověk a společnost	118
5.4.1. Dějepis	118
5.4.2. Občanská výchova	126
5.5. Člověk a příroda	136
5.5.1. Fyzika	136
5.5.2. Chemie	147
5.5.3. Přírodopis	154
5.5.4. Zeměpis	160
5.6. Umění a kultura	176
5.6.1. Hudební výchova	176
5.6.2. Výtvarná výchova	188
5.7. Člověk a zdraví	203
5.7.1. Tělesná výchova	203
5.7.2. Rodinná výchova	221
5.8. Člověk a svět práce	232
5.8.1. Pracovní činnosti	232
5.9. Informační a komunikační technologie	245
5.9.1. Informatika 1. stupeň, 2. stupeň	245
5.9. Volitelné předměty	250
5.10.1. Informační a komunikační technologie	250
5.10.2. Technické činnosti	255
5.10.3. Ruský jazyk	259
5.10.4. Pracovní činnosti	264
5.10.5. Literární seminář	267
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	272
6.1. Hodnocení žáků	272
6.2. Autoevaluace školy	285
6.2.1. Program školy	285
6.2.2. Podmínky ke vzdělání	286
6.2.3. Průběh vzdělání žáků	286
6.2.4. Výsledky vzdělání žáků	286
6.2.5. Podpora školy, spolupráce s rodiči	287
6.2.6. Řízení školy	287
6.2.7. Úroveň výsledků práce školy	287

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola, Klučenice, okres Příbram
Adresa školy: 262 56 Klučenice 1
Ředitel školy: Mgr. Aleš Suchý

Kontakty:

Telefon: 318 853 233
E-mail: zmsklucenice@volny.cz
Web: www.zsklucenice.cz

Zařazení do sítě škol:

REDIZO: 600054811

IČO: 71006672

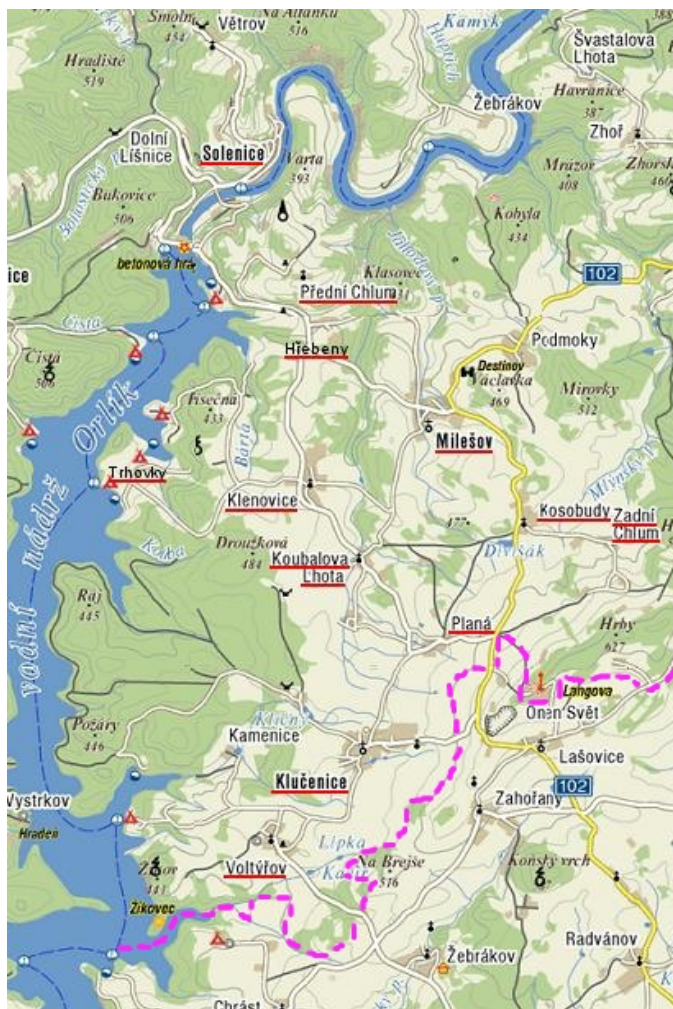
Součásti školy:	Základní škola:	IZO: 114 001 570	kapacita: 120 žáků
	Mateřská škola:	IZO: 114 000 387	kapacita: 24 dětí
	Školní družina:	IZO: 114 001 588	kapacita: 30 žáků

Zřizovatel školy: Obec Klučenice
Klučenice 16
262 56 Klučenice
tel.: 318 853 116 – starosta obce
e-mail: obec.klucenice@worldonline.cz

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola, Klučenice je plně organizovaná škola s 1. – 9.ročníkem a je jedinou v obci. Je tradičně spádovou školou pro nejjižnější část okresu Příbram a Středočeského kraje, na pravém břehu Orlické přehradní nádrže (obec Klučenice s osadami Kosobudy, Koubalova Lhota, Planá, Ovčín, Voltýřov; Zadní Chlum, obec Milešov (část) s osadami Klenovice, Hřebeny, Přední Chlum a Trhovky; obec Solenice – pro žáky 2.stupně (ale dojíždí i někteří žáci z 1.stupně). Jak je z mapky patrné, docházejí (přijíždějí) do naší školy děti z pásu území ležícího na pravém břehu Orlické přehradní nádrže, která je činitelem omezujícím spádové území naší školy na západní straně. Na jihu je to pak těsně kolem obce probíhající hranice Středočeského a Jihočeského kraje. Z obcí ležících v Jihočeském kraji (Lašovice, Zahorany, Chrást) v minulosti též docházely děti do klučenické školy – dnes však je dáována přednost autobusovým spojmům, které jsou řešeny s ohledem na potřeby regionu (= jižní Čechy). Plně je využívána kapacita mateřské školy a školní družiny. Školní jídelna je samostatným subjektem.

— podtržení názvů obcí, odkud do Klučenic dojíždějí žáci
 - - - hranice Středočeského a Jihočeského kraje

2.2 Vybavení školy

Škola je umístěna v blízkosti historického centra obce, a je zmiňována již v 18.století; starší část školy ale stavebně pochází až ze 70.let 19.století. Budova školy byla zrekonstruována v letech 1999, 2010 a 2012. Hlavní výukovou částí školy je školní budova z roku 1960, vybudovaná v době, kdy se Klučenice staly jednou z obcí soustřeďujících obyvatele ze záplavové části budoucí Orlické přehrady.

Součástí školy je též dobře vybavená tělocvična (12 x 24m – regulární herní plocha pro míčové hry); v místních podmínkách slouží i jako společenský sál.

Na severním okraji obce je ve vzdálenosti asi 100m od školy travnaté fotbalové a menší asfaltové hřiště.

Ve škole jsou specializované učebny Aj, Čj a Vv, M a Z, Př, F a Ch; z části kabinetu vznikla učebna informatiky. Specializovanými učebnami jsou i školní dílna a kuchyňka.

Mateřská škola má k dispozici hernu a pracovnu běžných velikostí (rok otevření 1979).

Ve škole je pouze jeden centrální kabinet a u učeben tedy kabinety nejsou. Pro přípravu na vyučování tato situace není dobrá; výhodou je však pravidelná účast pedagogů o přestávkách ve sborovně (s výjimkou dozorů na chodbách). Tato skutečnost má nepochybně dobrý vliv na trvalou spolupráci i dobré vztahy v učitelském kolektivu.

Prostory školy jsou světlé, čisté a estetické. Na jejich výzdobě se podílejí především žáci a učitelé. Žáci i zaměstnanci na obědy docházejí do školní jídelny, která není součástí školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

V základní a mateřské škole pracuje celkem 12 pedagogických pracovníků. V mateřské škole jsou 2 učitelky, učitelů tedy připadá na základní školu (8 žen, 2 muži). Všichni učitelé ZŠ mají vysokoškolské pedagogické vzdělání. V tomto počtu učitelů není možné obsáhnout plně aprobovanost. Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Všichni učitelé prošli školením počítačové gramotnosti v rámci SIPVZ – úroveň Z a P0, jeden vyučující i volitelné moduly úrovně P.

V rámci DVPP se každý učitel účastní školení podle svého výběru a v souladu s potřebami školy.

Z hlediska věkového složení převažují pracovníci středního věku. Jeden pedagog je důchodového věku a pracuje na částečný úvazek.

2.4 Charakteristika žáků

Jak je uvedeno v kapitole 2.1. má škola poměrně rozsáhlou spádovou oblast a velká část žáků dojíždí do školy autobusem. Vzhledem k tomu musí být rozvrh hodin i mimoškolní aktivity přizpůsobeny autobusovému spojení.

Z některých oblastí však neexistuje ani autobusové spojení, a děti jsou dováženy do školy auty, někteří ze starších žáků dojíždí do školy na kole.

Kontinuitu výchovy a vzdělávání si škola zajišťuje vlastně již od mateřské školy a do základní školy přicházejí děti které již částečně známe. V posledních letech je poměrně malý podíl dětí dojíždějících ze Solenic – jak z 1.stupně solenické ZŠ, tak z Dětského domova v Solenicích.

Z hlediska úrovně sociálního zázemí žáků je nutno vzít v úvahu i poměrně vysoký stupeň nezaměstnanosti v oblasti (téměř trvale se pohybuje okolo 15%), omezenou nabídku pracovních příležitostí a z toho vyplývající nutnost dojížděky za prací mimo region.

2.5 Ročníkové a celoškolské projekty

Mezi dlouhodobé a pravidelné projekty patří účast našich žáků na kurzech plavání a lyžařských kurzech. Dalším projektem kterého se naše základní škola účastní je Projekt třídění a recyklace odpadu: Recyklohraní – realizace zpětného odběru baterií, akumulátorů a elektrozařízení. Organizujeme Den Země – akce s ekologickou tematikou. Testování a sledování znalostí v Aj a testování a sledování vývoje čtenářské gramotnosti – SCIO Eskalátor. V průběhu roku jsou realizovány hudební projekty, které se váží k ročním obdobím a dění v obci a okolí.

Škola nerealizuje mezinárodní spolupráci.

2.6 Spolupráce se zřizovatelem, rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s Obcí Klučenice jako zřizovatelem školy je v současné době na velmi dobré úrovni. Obec každý rok dává finanční prostředky na provoz (včetně doplnění chybějících mzdových prostředků), opravy a vybavení školy. Existence školy v obci a její zajištění je chápáno jako nejvýznamnější z priorit činnosti obce vzhledem k dalšímu předpokládanému rozvoji. Finančně podporuje i vytváření zájmových aktivit pro žáky. Školní děti se pak na oplátku aktivně účastní obcí pořádaných společenských akcí – např. Den matek, setkání důchodců, klučenické posvícení a další.

Spolupráce s rodiči spočívá v pořádání třídních schůzek a konzultací k prospěchu a chování. Kromě toho mohou rodiče kdykoli během roku po předchozí domluvě navštívit učitele, či se mohou také přijít podívat do vyučovacích hodin. Jsou vítáni i na školních akcích během roku - například vánoční trh, vánoční besídka, maskarní karneval, pálení čarodějnic, sportovní den, zahájení školního roku. Nejdůležitější informace jsou rodičům zprostředkovány zápisy v žákovských knížkách (sešitech). Kontakt školy a rodičů je možný i přes e-mailovou adresu školy, ale zatím je tato možnost téměř nevyužívána. Další posílení kontaktu školy, rodičů i další veřejnosti představují webové stránky školy – www.zsklučenice.cz a Portál školy. Škola dobře spolupracuje i s místními sportovními kluby (kopaná, ping-pong).

2.7 Školská rada

Školská rada byla zřízena usnesením zastupitelstva obce č.8/23 dne 17.10. 2005. V roce 2009 a 2012 zvolili zákonní zástupci žáků, zřizovatel a učitelé své zástupce do školské rady. Další volby proběhnou v roce 2015.

2.8 Spolupráce s pedagogicko – psychologickou poradnou

Škola trvale spolupracuje s PPP Příbram. Dobrá je spolupráce zejména v oblasti péče o žáky se specifickou poruchou učení a to jak diagnostická činnost, tak i náprava poruch včetně případné tvorby individuálních vzdělávacích plánů. Jistým problémem je dlouhá čekací doba na vyšetření – není však záležitostí školy.

Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Chceme usilovat o to, aby naše škola byla místem, kde:

- dětem se dostává kvalitního základního vzdělání společně se základy etických a estetických pravidel
- je umožněn rozvoj každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných)
- žák se učí vědomostem a dovednostem využitelným v dalším životě a při dalším vzdělávání
- jsou využívány variabilní, moderní a činnostní metody výuky
- funguje dobrá spolupráce mezi žáky, mezi žáky a učiteli, mezi učiteli a rodiči
- panuje atmosféra důvěry, přátelství a partnerství
- jsou žáci motivováni pozitivním hodnocením
- vzdělávání se uskutečňuje v příjemném, funkčním a estetickém prostředí

Chceme žáky vzdělávat tak, aby absolvent naší školy:

- ovládal poznatky smysluplné, propojené a využitelné v životě
- uměl vyhledat a zpracovat informace
- uměl spolupracovat a byl ohleduplný a tolerantní k jiným lidem a kulturám
- tvořivě pracoval a dokázal vnímat estetično
- dokázal samostatně a zodpovědně řešit problémy
- dokázal prosazovat sebe a své názory, ne však na úkor druhých
- uměl hodnotit sebe i ostatní
- byl dobře jazykově vybaven
- uměl pracovat s informačními technologiemi
- byl motivován k dalšímu vzdělávání
- uměl uplatnit zásady slušného chování v různých situacích

Chceme, aby přednostmi naší školy bylo především:

- kvalitní vzdělání příslušící základní škole (znalosti, dovednosti, postoje, návyky)
- přátelské, příjemné a bezpečné klima školy (důvěra, partnerství, práva a povinnosti)
- propojenost výuky s činnostmi (smysluplné školní a mimoškolní akce)
- dobré podmínky pro výuku cizích jazyků a informatiky
- širší nabídka zájmových aktivit (zájmové kroužky)

3.2 Základy ŠVP pro ZV „Od hry k poznání“

Název ŠVP pro ZV Od hry k poznání vyjadřuje základní myšlenku – všestranný, postupný rozvoj osobnosti žáka pro úspěšný a plnohodnotný život. Vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, z koncepce školy a v neposlední řadě z požadavků rodičů. Posláním školy nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů. Snahou školy je vybavit žáka při zohledňování jeho možností vším, co mu umožní další rozvíjení talentu, schopností a tvořivého přístupu k práci a to jak obsahem vzdělání, respektováním žáka jako osobnosti, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, společnými prožitky učitelů, rodičů a žáků, tak zapojením školy a jejích žáků do veřejného života.

Naším cílem je proměnit školu v prostředí, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu přístupu k pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. ŠVP umožňuje profesionální a promyšlenou práci učitele, který ve své práci využívá moderní vyučovací metody.

Vzhledem k tomu, že jsme jedinou školou v obci, nemá ŠVP pro ZV užší zaměření na určitou oblast, ale snaží se rovnoměrně pokrýt všechny důležité oblasti našeho života. Prioritou je výuka českého jazyka, cizích jazyků, matematiky a výchova k zdravému životnímu stylu.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

3.3.1 Společné výchovné a vzdělávací strategie, kterými chce škola směřovat k cílům základního vzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Při stanovení těchto strategií jsme vycházeli z požadavků a potřeb žáků a rodičů, vzdělávacích možností školy (materiálních, prostorových, personálních), silných a slabších stránek školy, příležitostí, které je možno využívat a hrozeb, které mohou komplikovat výchovně vzdělávací proces. Stanovení vzdělávacích priorit se odrazilo v konkrétní skladbě vyučovacích předmětů a v jejich týdenních hodinových dotacích a v obsahu učebních osnov.

Celková vyučovací strategie školy směřuje ke splnění požadavku „naučit žáka učit se“. Žák má být připravován na rozvíjení a doplňování získaného základu vzdělávání a na samostatné celoživotní vzdělávání, a proto je nutné, aby sám aktivně k vlastnímu vzdělání přistupoval a aby byl schopen se hodnotit a motivovat se k dalšímu sebezdokonalování. Je tedy zřejmé, že žák nemůže být pouze pasivním příjemcem informací. Preferujeme aktivizační metody, jejichž cílem je vzbudit žákovu pozornost, probudit zájem o předmět a motivovat k další činnosti.

3.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie naplňování klíčových kompetencí

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	• individuální přístup k žákům, motivace vlastními úspěchy, radostí z práce • důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací • rozvoj sebehodnocení žáků • práce s chybou • podpora vlastních nápadů a podněcování tvořivosti, samostatné organizování akcí pro spolužáky • tvorba vlastních prezentací a projektů na vybrané téma, jejich veřejné prezentace • zadávání zajímavých domácích úkolů • účast žáků v různých soutěžích, olympiádách
Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	• žák je veden k hledání různých řešení problémů a následně k jejich obhájení • řešení netradičních problémových úloh a problémových úloh z praktického života • učení je podáváno v souvislostech, úkoly jsou zadávány tak, aby žák využíval znalosti z více vzdělávacích oblastí • práce s informacemi z různých zdrojů (ústní, tištěné, elektronické), jejich vyhledání, třídění, uchování a využití při řešení úloh • žák řeší problémy na základě praktických pokusů a svých zkušeností • zapojení žáků do všech fází činností – plánování, příprava, realizace, hodnocení

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	• důraz na rozvoj verbální i neverbální komunikace adekvátně věku žáka – se spolužákem, s dospělým člověkem nejen ve škole, ale i mimo školu • dávat žákům dostatečný prostor na obhajobu vlastního názoru, vhodnou argumentaci a zároveň je vést k naslouchání ostatních • skupinová práce s vlastním vyhodnocením • obhajoba vlastních prací, prezentace samostatných či skupinových projektů, úkolů • spolupráce a komunikace s jinými školami • komunikace v cizím jazyce se zahraničními školami • příprava akcí pro spolužáky a jejich moderování
Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	• skupinová práce se střídáním rolí ve skupinách, spolupráce ve třídě, vzájemná pomoc při učení • vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování • zapojení žáků do organizace činnosti školy – třídní samospráva • prezentace své práce, svých úspěchů, dovedností - posilování sebedůvěry
Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	• používání metod sebepoznávání • seznamování žáků s jejich právy, vést je k odpovědnosti a plnění povinností • stanovení společných pravidel chování ve třídách, ve škole • vést k zodpovědnému jednání ve škole i na akcích mimo školu • vést k respektování individuálních rozdílů (národnostní, kulturní, náboženské odlišnosti spolužáků) • důraz na environmentální výchovu, ekologické myšlení • vést žáky k třídění odpadu
Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	• exkurze s cílem poznat různé pracovní provozy a usnadnit rozhodování o budoucí profesi • projekty, skupinová práce, individuální práce • hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí • vést žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností při profesní orientaci • spolupráce žáků s třídním učitelem a výchovným poradcem při profesní orientaci

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší škole lze vzhledem k odbornosti pedagogického sboru pracovat se žáky se zdravotním postižením (tělesným, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáky se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáky se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohroženými sociálně patologickými jevy, žáky v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu). Je nutno vytvářet podmínky pro jejich úspěšné

vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Klíčové je komplexní působení školy a rodiny. Rodičům se musí poskytnout informace a rady, popř. nabídnout odbornou pomoc. Práci v této oblasti koordinuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli.

3.4.1. Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení (SPU)

Významnou skupinu tvoří ve škole především žáci se specifickými poruchami učení - nejčastěji dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie. Svým obsahem se vzdělávací proces u žáků s SPU zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků. Klíčové je předcházet rozvoji projevů SPU, respektivě zachytit potíže v počáteční fázi, protože včasným nasazením reedukačního programu se sníží počet žáků s výukovými problémy ve vyšších třídách. Ve spolupráci s pedagogicko - psychologickou poradnou a rodiči pro ně zajišťujeme standardní péči. V časové dotaci 1 – 2 hodin týdně pracují žáci pod vedením specializovaného pedagoga. Doplňujeme vybavení školy kompenzačními pomůckami a vhodnými výukovými programy. Vyučující ve spolupráci s výchovným poradcem a rodiči připravují pro žáky s SPU individuálně vzdělávací plán na celý školní rok v hlavních předmětech: českém a cizím jazyce, případně v matematice. Součástí plánu je i způsob hodnocení žáka.

3.4.2. Vzdělávání žáků se specifickými poruchami chování

Žákům s poruchami chování je poskytována individuální pomoc podle jejich potřeb a schopností. Často mají poruchu chování v kombinaci s SPU, proto jsou zařazováni do skupin s těmito žáky. Vyhovuje jim menší kolektiv, časté změny činností, neustálé opakování a utřídování učiva.

3.4.3. Vzdělávání žáků z odlišného kulturního prostředí a se sociálním znevýhodněním

Problémem žáků z odlišného kulturního prostředí je většinou nedostatečná znalost jazyka. Největší pozornost je třeba věnovat jeho osvojení. Zpočátku je nutná individuální pomoc učitele, později např. možnost doučování ve skupině. V našem případě je i nutná úzká spolupráce s Dětským domovem v Solenicích.

3.5. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola musí poskytovat vzdělávací možnosti všem dětem přiměřeně jejich talentu a zájmům. Pro rozpoznání mimořádného talentu má základní škola zásadní význam. Musí vytvořit tvůrčí a podnětné prostředí a dbát o rozvíjení zvláštních schopností žáka. Učitel volí takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup žáka - např. diferencované zadávání úkolů, individuální zadávání obtížnějších úloh, vhodně zvolené role ve skupinové práci. Školní vzdělávací program dává možnost naplňovat očekávané výstupy rozšířením a prohloubením vzdělávacího obsahu především v předmětech, které reprezentují nadání dítěte, zapojit žáka do samostatných projektů. Další možností jak rozvíjet nadání je pestrá nabídka volitelných a nepovinných předmětů. Nadaný žák může pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu, může např. navštěvovat některou oblast výuky ve vyšším ročníku. Tito žáci jsou motivováni k reprezentování školy v různých regionálních soutěžích, olympiádách. Talent mohou rozvíjet i ve volnočasových aktivitách.

3.6. Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence sociálně patologických jevů vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech metodik koordinuje postup, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje v oblasti prevence soc. pat. jevů s dalšími organizacemi, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím třídních samospráv.

3.7. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují **Charakteristiku průřezového tématu**, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů** (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku **témat** (činností, námětů). Výběr témat a způsob jejich zpracování v učebních osnovách je v kompetenci školy.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Škola musí do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni zařadit všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV. Všechna průřezová témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP pro ZV. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

3.7.1. Osobnostní a sociální výchova

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

3.7.2. Výchova demokratického občana

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

3.7.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

3.7.4. Multikulturní výchova

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

3.7.5. Environmentální výchova

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

3.7.6. Mediální výchova

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění

- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

3.8. Zařazení průřezových témat do jednotlivých ročníků a jednotlivých předmětů

3.8.1. Osobnostní a sociální výchova

Název tématického okruhu :	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj	int / vše	int / vše	int /Čj, Aj, M, Př, VĹ, Vv, Hv, Tv	int /Vv; Pč; Čj; Tv; Ns; Aj	int /Vv; Pč; Čj; Tv; Ns; Aj	int /Čj, M, Aj, D, Ov, Rv, Z, F, Pč, Hv, Vv, Tv, Inf	int /Čj, M, Aj, D, Ov, Rv, Z, F, Pč, Hv, Vv, Tv, Inf	int /Čj, M, Aj, D, Ov, Rv, Z, F, Pč, Hv, Vv, Tv, Inf, Tč	int /Čj, M, Aj, D, Ov, Rv, Z, F, Pč, Hv, Vv, Tv, Inf, Tč
Sociální rozvoj	int / vše	int / vše	int /Čj, Aj, M, VĹ, Tv	int /Hv; Vv; Pč; Čj; Tv; Ns; Aj	int /Vv; Pč; Čj; Tv; Ns; Aj	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv
Morální rozvoj	int / vše	int / vše	int /Čj, Aj, M, VĹ, Tv	int /Vv; Čj; Ns	int /Vv; Čj; Ns; Aj	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv	int /Čj, Ov, Rv, Tv, Pč, Hv, Vv

3.8.2. Výchova demokratického občana

Název tématického okruhu :	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Občanská společnost a škola</i>	int/Čj,Hv,Tv	int /Čj	int /Čj,Tv	int /Vl,Vv, Čj, Tv	int /Vl,Čj, Vv, Tv	int /Ov, Rv, Tv	int / Ov, Tv	int / Ov, Čj, Tv	int / Ov, Čj, Tv
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>		int / Prv,Hv	int /Prv, Hv	int / Vl,Hv	int /Vl,Hv	int /Ov, Vv,	int / Ov, Vv, ,Čj	int /D, Ov, Vv, ,Čj	int /D, Ov, Vv,Čj
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>		int / Prv	int / Prv	int / Vl	int /Vl	int /Ov, Vv,	int / Ov, Vv, ,Čj	int /D, Ov, Vv, ,Čj	int /D, Ov, Vv, ,Čj
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>				int /Vl	int /Vl	int /Ov, Vv, Tv	int / Ov, Vv, Čj, Tv	int /D, Ov, Vv, Čj, Tv	int /D, Ov, Vv,Čj, Tv

3.8.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tématického okruhu :	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	int/Prv,	int/Prv, Vv, Hv	int/Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int/Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int/Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	int/Prv,	int/Prv, Vv, Hv	int/Aj, Př, Vl,	int/Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int/Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv	int/Aj,D, Z, Př, Vv, Hv
<i>Jsme Evropané</i>	int/Prv,	int/Prv, Vv, Hv	Vv, Hv	int/Čj, Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int/Čj, Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int/Čj, Aj,D, Z, Př, Vv, Hv, Inf	int/Čj, Aj,D, Z, Př, Vv, Hv, Inf	int/Čj, Aj,D, Z, Př, Vv, Hv, Inf	int/Čj, Aj,D, Z, Př, Vv, Hv, Inf

3.8.4. Multikulturní výchova

Název tématického okruhu :	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Kulturní diference</i>	int/ Prv	int / Prv, Hv	int / Hv, Prv	int /Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int /Aj, Př, Vl, Vv, Hv	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z
<i>Lidské vztahy</i>	int /Čj, Prv, Tv	int / Čj, Prv, Tv	int /Čj, Prv, Tv	int /Čj, Vl, Hv, Vv, Tv	int /Čj, Vl, Hv, Vv, Tv	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z, Tv	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z, Tv	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z, Tv	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z, Tv
<i>Etnický původ</i>			int / Prv	int /Vl, Př	int /Vl, Př	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z
<i>Multikulturalita</i>				int /Čj, Aj, Vl, Př	int / Čj, Aj,Vl, Př	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z
<i>Princip sociální- ho smíru a soli- darity</i>						int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z	int /Čj, Aj, Ov, Rv, D, Z

3.8.5. Environmentální výchova

Název tématického okruhu :	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Ekosystémy</i>	int/ Prv,Vv	int/ Prv,Vv	int/ Prv,Vv	int/Př, Vv	int/Př,Vv	int/Ov,Z, D,F, Inf	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf
<i>Základní podmínky života</i>	int/ Prv,Vv	int/ Prv,Vv	int/ Prv,Vv	int/Př, Pč, Vv	int/Př, Pč, Vv	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf	int/Vo,F, Z,Vz,D, Čj	int/F,Ch, D,Čj	int/F,Ch, Př,Z,D, Čj
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	int/ Prv,Vv, Pč, Tv	int/ Prv,Vv, Pč	int/ Prv,Vv, Pč	int/ Př,Vv, Pč, Tv	int/ Př,Vv, Pč, Tv	int/Ov, Př, F, Ch, Tv Z, Čj, Inf	int/Ov, Př, F, Ch, Tv Z, Čj, Inf	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf, Tv, Tč	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf, Tv, Tč
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	int/ Prv,Vv, Pč	int/ Prv,Vv, Pč	int/ Prv,Vv, Pč	int/ Př,Vv, Pč	int/ Př,Vv, Pč	int/Ov, Př, F, Ch, Z, Čj, Inf	int/Ov, Př, F, Ch, Z, Čj, Inf	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf	int/Ov, Př, F, Z, Čj, Inf

3.8.6. Mediální výchova

Název tématického okruhu :	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>			int/Čj	int/Čj	int/Čj	int/Čj, Ov, Rv	int/Čj, Ov, Rv	int/Čj, Aj, Ov, Rv, F, Ch, Inf	int/Čj, Aj, Ov, Rv, F, Ch, Inf
<i>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>			int/Čj	int/Čj, Vl, Vv	int/Čj, Vl, Vv	int/Čj, Ov, Rv	int/Čj, Ov, Rv	int/Čj, Aj, Ov, Rv, F, Ch	int/Čj, Aj, Ov, Rv, F, Ch
<i>stavba mediálních sdělení</i>						int/Čj	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov
<i>vnímání autora mediálních sdělení</i>						int/Čj	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov
<i>fungování a vliv médii ve společnosti</i>					int/Hv	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov
<i>tvorba mediálního sdělení</i>						int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov
<i>práce v realizačním týmu</i>						int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov	int/Čj, Ov

4. Učební plán

4.1. Učební plán pro 1. a 2. stupeň ZŠ

Učební plán 1. stupeň										
<i>Vzdělávací oblast</i>	<i>Vzdělávací obor</i>	<i>předmět</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>Minimální dotace</i>	<i>Disponibilní dotace</i>	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	9	10	9	9	7	35	9	
	Cizí jazyk	Aj			3	3	3	9	0	
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	5	5	20	4	
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf					1	1	0	
Člověk a jeho svět	Prvouka	Pr	2	2	2			12	1	
	Vlastivěda	Vl				1	2			
	Přírodověda	Př				2	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12	0	
	Výtvarná výchova	Vv	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	0	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pč	1	1	1	1	1	5	0	
Celkový počet vyučovacích hodin				20	22	24	26	26	104	14
Celkem na 1. Stupni vyučovacích hodin			118							

Učební plán 2. stupeň										
<i>Vzdělávací oblast</i>	<i>Vzdělávací obor</i>	<i>předmět</i>		6	7	8	9	<i>Minimální dotace</i>	<i>Disponibilní dotace</i>	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj		4	4	4	4	15	1	
	Cizí jazyk	Aj		3	3	3	3	12	0	
Matematika a její aplikace	Matematika	M		4	4	4	5	15	2	
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf					1	1	0	
Člověk a společnost	Dějepis	D		2	2	2	2	11	1	
	Občanská výchova	Ov		1	1	1	1			
Člověk a příroda	Fyzika	F		2	2	2	2	21	6	
	Chemie	Ch				2	2			
	Přírodopis	Př		2	2	2	2			
	Zeměpis	Z		2	2	2	1			
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv		1	1	1	1	10	0	
	Výtvarná výchova	Vv		2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv		2	2	2	2	10	2	
	Výchova ke zdraví	Rv		1	1	1	1			
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pč			1	1	1	3	0	
Volitelné předměty				2	3	4	3	0	12	
Celkový počet vyučovacích hodin				28	30	32	32	98	24	
Celkem na 2. Stupni vyučovacích hodin			122							

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

- Vyučovací předmět Český jazyk je posílen o 9 hodin: zdokonalení ve čtení, psaní, osvojení gramatiky a realizace průřezových témat.
- Vyučovací předmět Matematika je navýšen o 4 hodiny: opakování a procvičení probrané látky
- Vyučovací předmět Přírodověda je posílen o 1 hodinu: důraz na praktickou stránku předmětu

2. stupeň

- Vyučovací předmět Český jazyk je navýšen o 1 hodinu: procvičení učiva, příprava k přijímacím zkouškám
- Vyučovací předmět Matematika je posílen o 2 hodiny: opakování a procvičení látky
- Vzdělávací oblast Člověk a společnost posílena o 1 hodinu: zaměření na současné dějiny a události
- Vyučovací předměty Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis jsou posíleny o 6 hodin: osvojení látky, praktické pokusy, práce v terénu
- Vyučovací oblast Člověk a zdraví je posílena o 2 hodiny: zvýšení tělesné zdatnosti
- Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je realizován v předmětu Rodinná výchova

Volitelné předměty

- Volitelné předměty jsou nabízeny na 2. stupni v 6. – 9. ročníku. Dotace v jednotlivých ročnících: 6. ročník 2 hodiny, 7. ročník 3 hodiny, 8. ročník 4 hodiny, 9. ročník 3 hodiny. Konkrétní výběr je dán možnostmi prostorovými, personálními a zájmem žáků.

v 6. ročníku: informatika, pracovní činnosti, literární seminář

v 7. ročníku: informatika, ruský jazyk, literární seminář

v 8. ročníku: informatika, ruský jazyk, technické činnosti, literární seminář

v 9. ročníku: ruský jazyk, technické činnosti, literární seminář

Nepovinné předměty

- v 1. – 9. ročníku je nabízeno Náboženství, vyučováno v jedné skupině

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu 1. – 5. ročník

Předmět Český jazyk a literatura zaujímá ve výchovně vzdělávacím procesu stěžejní postavení. Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují nejen vnímat různá sdělení a rozumět jim, ale i získávat poznatky z dalších oborů, vhodně se vyjadřovat a úměrně prosazovat své názory.

Užívání češtiny jako mateřského jazyka probíhá v mluvené i psané podobě a umožňuje žákům chápat život v lidské společnosti v minulosti i současnosti. Žák získává předpoklady k mezilidské komunikaci, učí se popisovat své pocity a orientovat se při vnímání okolního světa i sebe sama.

Časové a orientační vymezení předmětu

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter.

Od 2. do 5. ročníku je předmět rozdělen na dvě části: Jazykové vyučování a sloh, Čtení a literární výchova.

Ve 2. a 3. ročníku je samostatnou částí předmětu i psaní. V ostatních ročnících je psaní začleněno do hodin jazykového vyučování a slohu.

1. ročník	9 hodin týdně
2. ročník	10 hodin týdně
3. ročník	9 hodin týdně
4. ročník	9 hodin týdně
5. ročník	7 hodin týdně

Žáci ve všech ročnících pracují během vyučování především ve třídě a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Obsahové vymezení předmětu

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Klíčové kompetence

Český jazyk a literatura – 1. stupeň

Na úrovni předmětu český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

Věnovat maximální pozornost čtení s porozuměním.

Učit žáky pracovat s různými texty a vést je k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování.

Dávat žákům přiměřený čas k učení a vést je k optimálnímu zvládnutí učiva.

V jazykových příručkách, slovnících a pravidlech ověřovat správnost řešení.

Kompetence k řešení problémů

Klást žákům problémové otázky a zadávat problémové úkoly.
Podporovat schopnost nalézat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení.
Učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje hledat vlastní pokrok.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu.
Vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů.
Nabízíme žákům dostatek příležitosti k porozumění probíraných textů.
Rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva.

Kompetence sociální a personální

Vytváříme příležitosti k diskuzi v malých skupinách i v rámci celé třídy.
Stanovíme pravidla pro práci ve skupině i pro práci samostatnou a dbáme na jejich dodržování.
Předkládáme žákům přiměřeně náročné úkoly a tím jim umožňujeme dosažení pocitu sebeuspokojení.
Žáci respektují pokyny pedagogů.

Kompetence občanské

Společně s žáky vytváříme kritéria chování a hodnocení a důsledně dbáme na dodržování dohodnutých pravidel.
Seznamujeme žáky s naším kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam.
Podporujeme v žácích potřebu kultivovaného literárního projevu a četby.

Kompetence pracovní

Upevňujeme obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví, životního prostředí a kulturních a společenských hodnot..
Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům.
Vyžadujeme dokončení každé práce v co nejlepší kvalitě.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět.

- 6. ročník – 4 hodin týdně
- 7. ročník - 4 hodiny týdně
- 8. ročník - 4 hodin týdně
- 9. ročník - 4 hodin týdně

Ve své jazykové části se výuka zaměřuje především na to, aby

- si žáci v žádané míře kvality, trvalosti a správnosti osvojili techniku čtení a psaní a prokazovali ji ve škole i mimo školu
- se naučili souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích
- získali pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné způsoby vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi ap.)

- poznávali bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby a v praxi dovedli používat elementární pravidla stylistiky
- si osvojili podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládli základy českého pravopisu.

V literárněvýchovné části směřuje výuka k tomu, aby

- se žáci, přiměřeně svému věku, naučili s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literatury minulosti i současnosti a postupně si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky
- získali elementární a použitelné literárněvědné poznatky, důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení
- se seznámili s nejdůležitějšími literárními žánry a formami a dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační
- se na základě četby a dalších činností utvářel jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu
- chápali funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život

Významnou funkcí literární výchovy je prostřednictvím četby podporovat emocionální zrání žáků a na příkladech jim ozřejmovat životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lidí. Tím se jim otevírá i cesta k sebepoznání a k pozitivním životním motivacím. Pěstuje u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti, probouzí v nich city lidské solidarity a spoluúčasti.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání. Podle potřeby je jim přístupná i žákovská knihovna.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat dějepisem (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), informačními a komunikačními technologiemi (např. komunikace prostřednictvím elektronické pošty), hudební výchovou (např. lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci

- shromažďují potřebné informace týkající se problematiky a prakticky je využívají
- orientují se v textu, vyhledávají potřebné informace
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žáci

- dokáží vytvořit souvislý kultivovaný projev ústní i písemný
- porozumí přiměřenému textu, dokáží na něj reagovat
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhájí svůj názor
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci

- zapojují se do diskuse ve skupině i k debatě celé třídy, získávají poučení z vhodných názorů druhých, respektují odlišný názor
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování pravidel
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci

- při práci ve skupině se chovají zodpovědně, respektují přesvědčení druhých lidí
- svým pozitivním postojem respektují historické literární dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel

- zadává skupině úkoly tak, aby se žáci podíleli na řešení každý podle svých schopností a dovedností
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci

- dodržují hygienu práce
- pro rozvoj svých vědomostí dokáží pracovat s výukovými programy na počítači a využívají internet
- využívají své znalosti v běžné praxi

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - používá znaménka ve slovech i větách - zná . : ? ! , , ‘ ‘ - čte správně dlouhé i krátké samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textu - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje, recituje básničky - zná básně pro děti a o dětech, zná říkadla, rozpočítadla, některá přísloví, hádanky - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<u>Čtení a literární výchova</u> - rozvoj fonemického sluchu, sluchová analýza a syntéza - hlásky a písmena malá, velká, tiskací a psací - slabiky otevřené, zavřené - slova- čtení otevřených slabik ve slovech, - čtení zavř. slabik na konci slov, - se skupinou dvou souhlásek, - se slabikotvornou souhláskou - s písmenem ě - se skupinami di, ti, ni - se shluky souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek - porozumění přečteným větám - nadpis, řádek, článek, odstavec - poslech literárních textů pro děti a mládež, vyprávění, dramatizace, recitace - formy společenského styku: pozdrav, poděkování, prosba, omluva, blahopřání, oslovení	M: čtení slovních úloh Hv: vytleskávání rytmu říkadla, písni Vv: ilustrace k pohádce, čtenému textu Prvouka PT: OSV- -rozvoj schopnosti poznávání(cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) -komunikace v různých modelových situacích -prohlubování empatie, naslouchání -sebekontrola a zvládání vlastního chování -role vítěze a poraženého -rozvoj tvořivosti PT: MV- -médiá jako zdroj informací PT: EV- -šetrný přístup k přírodě	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- uvolňuje si ruku - dodržuje správné držení těla při psaní, správné držení psacího náčiní - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správné tvary číslic a písmen ve větší velikosti a liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky, slova, interpunkci, znaménka - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané - dodržuje čitelnost, úhlednost psaného projevu a zachovává hygienické a pracovní návyky	<u>Psaní</u> -činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní, kresebné cviky velkých tvarů -základní hygienické návyky- sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem - psaní prvků, písmen a číslic (čáry, oblouky zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) - orientace v liniatuře - kvalitativní znaky písma - písmo psací,tiskací - psaní – písmeno, slabika, slovo - opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát - psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova věty	M: odpovědi ke slovním úlohám Pr: zapisování jednoduchých textů -Vánoce, Velikonoce	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Žák - plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text s porozuměním - v krátkých mluvených projevech správně dýchá - vypravuje přečtený text, dramatizuje pohádky, příběhy, domýšlí je - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, orientuje se v textu - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, dbá na správnou intonaci - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - zná všechna písmena malé a velké abecedy, řadí slova podle abecedy - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, podle obsahu (věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací) - řadí věty podle děje, určí pořádek slov ve větě	<u>Čtení a literární výchova</u> - plynulé čtení jednoduchých textů - práce s textem (vypravování, dramatizace), ilustrace - čtení s porozuměním, správná intonace, pozorné naslouchání přednesu - počátky tichého čtení, vedení k individuální četbě - základy literatury : poezie(báseň, verš, rým), próza (vypravěč, příběh, děj), divadlo <u>Mluvnice</u> - abeceda - věta a druhy vět	M – slovní úlohy PRV – texty v pracovním sešitě VV - tématické práce VMEG – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě) HV - vytleskávání rytmu říkadel, tématické písně MKV - Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické vztahy)	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 2.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- píše velká písmena na začátku věty a u vybraných vlastních jmen - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená; obohacuje slovní zásobu - rozlišuje zvukovou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky, dělí slova na konci řádku - určí samohlásky, dvojhlásky, odůvodňuje a píše správně ú/ů, rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky - určí slabikotvorné souhlásky r,l - odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu, rozlišuje obecná a vlastní jména - - odůvodňuje a píše správně slova se skupinami dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě - odůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p,d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky	- slovo, slabika, hláska - samohlásky - souhlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky; spojky a číslovky-seznámení - skupiny dě,tě, ně, bě,pě, vě, mě - výslovnost a psaní párových souhlásek - věta jednoduchá a souvětí <u>Psaní</u> nácvik psaní správných tvarů psacích a velkých tiskacích písmen a číslic - spojování písmen, slabik - umísťování diakritických znamének	OSV- rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 3.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- opisuje a přepisuje jednoduché texty - kontroluje vlastní písemný projev, dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu a hygienické a pracovní návyky - užívá slušné oslovení, pozdrav, poděkování - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje, cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat	- opis, přepis - aplikační cvičení: psaní adres, dopisu Sloh - základní formy společenského styku - jednoduchý popis - děj – základ vyprávění	 MV – Osvojení základních pravidel veřejné komunikace a dialogu Vánoce, Velikonoce Maškarní karneval	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
-rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou -pozná slova příbuzná -k zadanému slovu vytvoří slova příbuzná - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná -vyslovuje slova se správným přízvukem --rozliší souhlásky tvrdé, měkké, obojetné -pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních -vysvětlí významový rozdíl některých dvojic slov lišících se i/y -rozliší slovní druhy -rozděluje na ohebné a neohebné -rozlišuje podstatná jména vlastní a obecná -vlastní jména píše s velkým počátečním písmenem -skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední -zná pádové otázky a podle tabulky se snaží určit pád -u sloves určí osobu a číslo a čas -časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím -pozná infinitiv, pozná zvrtné sloveso -určuje věty a souvětí, v souv. počet vět -spojuje věty, doplňuje souvětí -vyhledává ve větě jedn. zákl. skladební dvojici	Slovo - slova příbuzná - slovní přízvuk Vyjmenovaná slova - slova s nimi příbuzná , - významový rozdíl mezi slovy s i a y Slovní druhy: - ohebné a neohebné - podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce Podstatná jména: rod, číslo, pád - skloňování Slovesa: osoba, číslo, čas -časování - infinitiv, zvrtná slovesa Věta: základní skladební dvojice - věta a souvětí, vzorce souvětí	OSV- rozvoj schopnosti poznávání -komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá – rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur VDO – občanská společnost a škola -výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu -výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti MV – existence různých etnik v rámci jedné kultury, někteří potřebují naši pomoc EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k živ. prostředí	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
-zapiše souvětí pomocí vzorce -chronologicky popíše pracovní postup -stručně a jasně popíše cestu -sepíše seznam věcí -rozliší věci podstatné od méně důležitých -napíše blahopřání -popíše předmět -popíše situaci -popíše činnost -rozšiřuje si slovní zásobu -správně postupuje při telefonování -vypráví na zadané téma -podle své fantazie dokončí příběh -vypráví příběh podle osnovy a podle obrázků -procvičuje slovosled -tvoří otázky -uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis	SLOH: Popis Popis pracovního postupu Blahopřání Telefonát Dokončení příběhu Vyprávění podle osnovy	Mezipředmětové vztahy: Vv: vybarvování, kreslení obrázků Hv: písň, rozpočítadla M: počítání slov, vět, hlásek .. Pr: Česká republika země světa svátky a obyčeje orientace v obci zvířata telefonování- důl. čísla volný čas denní režim sport	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- čte plynule věty v souvětí, člení text - čte rychle s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - chápe četbu jako zdroj informací - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize - seznamuje se s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi - odstraňuje nedostatky - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí kontrolu vlastního projevu - napíše krátký dopis, adresu - vyplní lístek, telegram	ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA - plynulé čtení, členění textu - rychlé čtení, hlasité a tiché - četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti - práce s literárním textem - besedy o knihách - základy literatury PSANÍ - upevňování správných tvarů písmen - úprava zápisu - kontrola vlastního projevu - dopis , adresa - vyplňování formulářů		Návštěva divadelních představení, výstavky dětských knih a časopisů

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák</u> - užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá - rozlišuje část předponovou a příponovou - rozpozná předpony a předložky, pravopis jejich psaní - uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy, rozlišuje ohebné, neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v testu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - určuje podměť (vyjádřený) a přísudek - píše správně i-y v přičestí minulém - užívá vhodných jazykových prostředků v mluveném i písemném projevu - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - vypracuje popis rostliny, zvířete, věci - píše správně po stránce obsahové a formální	<u>Jazyková výchova</u> - nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova – kořen, předpona a přípona - předložky - vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z - slovní druhy – ohebné, neohebné - vzory podstatných jmen - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesné způsoby - stavba věty - podměť a přísudek - shoda podmětu s přísudkem <u>Komunikační a slohová výchova</u> - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin, zvířat, věcí - formy společenského styku	Hv – písňe zdůrazňující např. slovesa, přídavná jména, pořádek slov ve větě apod. MKV – lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – reklama	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 4.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- jednoduché komunikační žánry : dopis (včetně adresy), SMS zprávu - aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní - vede správně dialog, telefonický rozhovor - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - čte potichu delší texty, reprodukuje jejich obsah - recituje - dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy - vyjadřuje své pocity z četby, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadané literární pojmy	<u>Čtení a literární výchova</u> - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním, reprodukce obsahu - recitace - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury – poezie: lyrika, epika, jednoduché pojmenování, rytmus - próza: pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy - divadlo a film - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích	Vv, Pč – tématické práce a výrobky, ilustrace	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 5.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák</u> - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - rozlišuje základní význam předpon - používá předložky s, z v praxi - procvičuje učivo skupin bě-bje, vě-vje, pě - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen, pravopis - rozezná mluvnické kategorie sloves - prvotně procvičuje tvary podmiňovacího způsobu	<u>Jazyková výchova</u> - mateřský jazyk – prostředek dorozumívání - stavba slova – odvozování slov s předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s/ – ský – ští - zdvojené souhlásky – předpony s,z,vz - předložky s,z - skupiny bě-bje, vě-vje,pě,mě- mně (bje, vje – tam,kde se setkává předpona ob,v s kořenem na je) - pravopis i-y po obojetných souhláskách - vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin, časopisů - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména - slovesa - podmiňovací způsob u slovesa být		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 5.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu - rozlišuje číslovky v textu, druhy číslovek - určuje základní skladební dvojice, rozvíjející větné členy - vyhledává různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého - určuje věty jednoduché, spojuje v souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - sestavuje osnovu textů, reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchých sdělení - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	- zájmena - druhy - zájmena osobní - číslovky - skladba – základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč – nepřímá řeč <u>Komunikační a slohová výchova</u> - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - SMS zpráva, e-mail - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních situacích		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky , vymýšlí texty, vede čtenářský deník - dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je - orientuje se o odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy	<u>Čtení a literární výchova</u> - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů, tiché čtení - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramatizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba, kulturní život regionu - porozumění různým druhům textů odborné literatury - základy literatury - poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání, básnický přívlastek, zosobnění - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - naučí se samostatně pracovat s jazykovými příručkami, orientuje se podle obsahu, dokáže vyhledávat zadaná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel - rozliší větu jednoduchou a souvětí, využívá poznatků o stavbě věty jednoduché ve stylistických cvičeních - dokáže ve větě vyhledat podmět a přísudek, rozliší část podmětnou a přísudkovou - rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a beze spony - rozliší podmět vyjádřený a nevyjádřený, vyhledá několikanásobný podmět - vyhledá a rozpozná ve větě rozvíjející větné členy, dokáže graficky znázornit stavbu věty jednoduché - rozpozná v souvětí větu hlavní a vedlejší, dokáže se na větu vedlejší zeptat - procvičuje interpunkci v jednoduchých souvětích - dokáže napsat přímou řeč se správnou interpunkcí - vyjmenuje slovní druhy, rozpozná je na základě charakteristických znaků, orientuje se v textu a správně určuje slovní druhy podle významu v dané větě - vyhledává v textu podstatná jména, určuje u nich pád, číslo, rod a vzor - rozliší konkrétní a abstraktní podstatná jména podle významu - objasní zvláštnosti hromadných, látkových a pomnožných podstatných jmen	<u>Jazyková výchova:</u> <u>Nauka o jazyce</u> národní jazyk spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí jazykové příručky <u>Skladba</u> věta jednoduchá základní větné členy rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, příslovečná určení – místa, času, způsobu) souvětí věta hlavní a vedlejší interpunkce v souvětí řeč přímá <u>Tvarosloví</u> druhy slov podstatná jména – konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní vlastní jména osobní a místní – pravopis přídavná jména – tvrdá, měkká, přívlastňovací (skloňování, pravopis)	Mezipředmětové vztahy dějepis zeměpis přírodopis Ov Průřezová témata OSV – osobnostní rozvoj MkV – multikulturalita	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozpozná podstatná jména obecná a vlastní, dokáže správně napsat jednoduché vlastní názvy - ovládá základní pravopisné jevy v koncovkách podstatných jmen - rozpozná podstatná jména, která se skloňují podle přídavných jmen, a uvede příklady - prokáže znalost skloňování některých vlastních jmen osobních a místních podle příslušných vzorů, pravopisně správně píše jejich koncovky, pozná příjmení, která se neskloňují - vyhledává v textu přídavná jména, určuje u nich druh, pád, číslo, rod a vzor - ovládá základní pravopisné jevy v koncovkách přídavných jmen, správně píše velké písmeno u přídavných jmen přivlastňovacích utvořených od vlastních jmen a u přídavných jmen, která jsou součástí vlastního názvu - dokáže vyhledat jmenné tvary přídavných jmen a píše je pravopisně správně - stupňuje přídavná jména, pozná a odůvodní druhý a třetí stupeň - vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu - správně skloňuje a píše tvary zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj - vyhledává v textu číslovky a zařadí je ke správnému druhu - dokáže číslovky skloňovat , píše tečku za číslovkou řadovou, dokáže číst letopočty různým způsobem - vyhledává v textu slovesa a určuje u nich osobu, číslo, způsob, čas - pozná podmiňovací způsob přítomný a minulý, užívá spisovných tvarů - utvrzuje si učivo o shodě přísudku s podmětem	jmenné tvary přídavných jmen stupňování přídavných jmen (2., 3. stupeň) zájmena – druhy a pravopis (skloňování vybraných druhů) číslovky – druhy a pravopis slovesa – osoba, číslo, čas, způsob (včetně tvarů podmiňovacího způsobu přítomného a minulého) shoda podmětu s přísudkem		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozpozná znělé a neznělé souhlásky, chápe spodobu znělosti - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - označí u slov hlavní a vedlejší přízvuk - rozpozná věty podle melodie (oznamovací, rozkazovací, práci, tázací – zjišťovací a doplňovací, věty zvolací) - dbá správného používání tempa, pauzy a důrazu řeči - dokáže provést rozbor stavby slova, označuje slovotvorný základ - vysvětlí slova příbuzná - stavbou slova zdůvodní pravopis některých skupin hlásek - utvrzuje si pravopis <i>i – y</i> po obojetných souhláskách – vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje – seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění- – zpracuje osnovu daného textu (ve větách a v heslech) – dokáže stupňovat napětí, použít přímou řeč, dokáže nahradit slova výstižnějšími, rozvíjí a obohacuje svoji slovní zásobu, odstraňuje opakování slov	<u>Zvuková stránka jazyka</u> hláskosloví spisovná a nespisovná výslovnost zvuková stránka slova zvuková stránka věty <u>Stavba slova a pravopis</u> stavba slova (předpona, kořen, přípona, slovotvorný základ) slova příbuzná skupina hlásek (při odvozování, zdvojené, skupiny <i>bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně</i>) předpony <i>s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-</i> předložky <i>s/se, z/ze</i> <i>i – y</i> po obojetných souhláskách shrnutí učiva 6. ročníku <u>Komunikační a slohová výchova:</u> <u>Vypravování</u> ústní a písemné časová posloupnost osnova vypravování (úvod, stať, závěr) jazykové prostředky vypravování		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vyvodí z ukázek charakteristické rysy popisu, sestaví osnovu popisu - vyjmenuje různé postupy při popisu - práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves, rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a nahrazuje je plně spisovnými, vybírá výstižná i odborná slova - popíše svou oblíbenou věc, byt..... - vysvětlí rozdíl mezi vypravováním a popisem děje - napíše jednoduchý popis děje (prohlídka školy, města .....) - napíše jednoduchý popis pracovního postupu (návodu) - seznámí se s popisem osoby, podle obrázku napíše vnější popis nějaké osoby, usiluje o názornost popisu, vhodně užívá přirovnání - rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky - vyhledá v tisku zprávu a oznámení a dané znaky konkretizuje - najde příklad hodnocení a výzvy - samostatně napíše zprávu a oznámení - orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje a hlavní myšlenky - napíše výpisky ze snazšího odborného textu (učebnice dějepisu, ...) - uvede rozdíl mezi výpisky a výtahem - pořídí výtah z kratšího odborného článku	<u>Popis</u> popis předmětu popis děje popis pracovního postupu popis osoby <u>Zpráva a oznámení</u> <u>Výpisky a výtah</u>	OSV – sociální rozvoj (komunikace)	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem - vyjmenuje části dopisu - napíše osobní dopis - - seznámí se s charakteristickými rysy objednávky - dokáže vyplnit objednávací lístek - - čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text - orientuje se v textu, dokáže vyhledávat odpovědi na otázky - získává z různých zdrojů další informace k probíranému učivu - připravuje si referáty o přečtených knihách - čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení - navštěvuje školní i místní knihovnu – orientuje se v knihovnickém systému, navštěvuje lekce bibliograficko – informační přípravy - čtením si obohacuje slovní zásobu, rozšiřuje vědomosti a rozvíjí myšlení - rozumí pojmu literatura - rozlišuje literaturu věcnou a uměleckou - objasní funkce literatury (estetická, vzdělávací, výchovná, formativní, společenská a zábavná) - rozlišuje literaturu národní a světovou - rozdělí a charakterizuje základní literární druhy (epika, lyrika, drama) a žánry (pohádky, bajky, báje, pověsti, epos, povídka, román, balada, romance, píseň, komedie, tragédie)	<u>Dopis</u> úřední, soukromý <u>Objednávka</u> <u>Literární výchova:</u> literatura věcná a umělecká funkce literatury literatura národní a světová literatura pro děti a mládež literatura dobrodružná literární druhy	OSV – sociální rozvoj (komunikace) MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VMS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá MkV – kulturní difference OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- seznámí se s nejstarší literární památkou světa – eposem o Gilgamešovi a s Homerovými eposy - uvede dvě části Bible a dokáže vyjádřit, o čem pojednávají - uvede původ řeckého divadla, chápe rozdíl mezi dvěma žánry – komedií a tragédií (uvádí nejznámější řecké a římské autory) - vysvětlí rozdíl mezi poezií a prózou - pracuje s pojmy: báseň – sloka, verš, rým, rytmus - osvojuje si základní básnické prostředky (obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek, alegorie) - při rozboru literárního díla využívá základní literární pojmy - rozpoznává pohádky klasické a moderní - charakterizuje základní znaky pohádek - přinese pohádkové knihy - uvádí příklady českých a světových pohádkářů i sběratelů pohádek - charakterizuje základní znaky bajek (alegorie – jinotaj, mravní ponaučení) - uvádí příklady světových i českých bajkařů	poezie pohádky bajky		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 7
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí pojem ústní lidová slovesnost - uvede příklady ústní lidové slovesnosti (lyrické písně, přísloví, pořekadla, říkadla, hádanky, rozpočítadla, rčení, pranostiky, báje, pověsti, pohádky, loutkové hry) a vyjadřuje vlastními jazykovými prostředky obsah jednotlivých ukázek - kategorizuje druhy pověstí (antické, biblické, národní, místní – zaměření na region, hrdinské, rodové) - dokáže najít pravdivé jádro - charakterizuje základní znaky balady a romance, na základě četby (např. Erbena a Nerudy) rozpozná rozdíl mezi nimi	ústní lidová slovesnost báje (mýty) a pověsti balady a romance	MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Vhodně používá věty oznamovací, tázací (otázky doplňovací a zjišťovací), rozkazovací, přací a zvolací, aplikuje správnou interpunkci ve větě. - Rozlišuje věty jedno a dvojčlenné, nahradí větu jednočlennou synonymní větou dvojčlennou, běžně v hovorové řeči používá větných ekvivalentů (vazba na sloh - ve vypravování při použití hovorové podoby přímé řeči) - Pozná přísudek slovesný (jednoduchý a složený), jmenný se sponou a jmenný. Rozlišuje podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný (vazba na sloh – ve vypravování používá lidových rčení a přísloví). Zdůvodňuje psaní i – y v přísudku ve spojitosti s několikanásobným podmětem - Podle závislosti a otázek pozná rozvíjející větné členy včetně příslovečného určení příčiny, účelu, podmínky a přípustky, přívlastku shodného, neshodného, několikanásobného, postupně rozvíjejícího, těsného, volného, přístavku. Své znalosti aplikuje při grafickém rozboru věty. - Podle přísudků dokáže rozlišit větu jednoduchou a souvětí, určí počet vět v souvětí - Uvědomuje si rozdíl mezi větou hlavní a vedlejší, rozlišuje souvětí podřadné a souřadné - Podle závislosti a otázek označí větu podmětnou, přísudkovou, předmětnou, přívlastkovou, všechny věty příslovečné a doplňkovou	<u>Jazyková výchova:</u> <u>Skladba věty jednoduché:</u> Věty podle postoje mluvčího Věty jednočlenné a dvojčlenné, větný ekvivalent Základní větné členy: holé, rozvitě a několikanásobné, shoda podmětu s přísudkem Rozvíjející větné členy: předmět, přívlastek, příslovečná určení a doplněk <u>Skladba souvětí:</u> Věta jednoduchá a souvětí Souvětí souřadné a podřadné Druhy vedlejších vět v souvětí podřadném	OSV - sociální rozvoj	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní, zdůvodní psaní velkých písmen u podstatných jmen vlastních - Používá duálové tvary v běžné řeči zvláště ve spojení s číslovkami - Zdůvodňuje i – y v koncovkách přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích, stupňuje přídavná jména - Správně používá různé tvary zájmen včetně vztažného zájmena jenž - V řeči užívá správné tvary číslovek a uvědomuje si rozdíl psaní číslovek řadových a základních - Uvědomuje si možnost použití dvojích tvarů sloves v přítomném čase, používá jich odlišně ve spisovné a hovorové češtině - Chápe rozdíl mezi činným a trpným rodem, rozlišuje opisné pasivum a zvratnou podobu trpného rodu, vhodně obě podoby pasiva používá - Rozlišuje druhy příslovcí, vysvětlí vznik příslovečných spřežek a jejich pravopis. V běžné mluvě používá různé stupně příslovcí - Odůvodňuje psaní s x z - Poznává spojky souřadící a podřadící - Podle postavení ve větě a smyslu věty odliší částici od jiných slovních druhů - Poznává citoslovce jako přísudek, dokáže ho použít ve vypravování	<u>Tvarosloví:</u> Podstatná jména obecná a vlastní Skloňování párových podstatných jmen Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Tvary sloves v přítomném čase Slovesný rod činný a trpný Příslovce Předložky Spojky Částice Citoslovce	VMEG -objevujeme Evr. a svět Z - zeměpisné názvy	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Rozpozná slova jedno a mnohoznačná, tvoří řady synonym, antonym, pozná homonyma, dokáže vysvětlit přenos významu na základě metonymie a metafor. Běžně používá sousloví a rčení. - Tvoří odvozená slova pomocí předpon i přípon, rozumí zkratkám a slovům zkratkovým, pozná slova složená - Člení text příběhu na odstavce, určuje jednotlivé části osnovy, napíše kratší a jednodušší příběh s úvodem, zápletkou, kolizí a rozuzlením. Běžně při ústním i písemném projevu užívá jazykových prostředků vypravování: dějová slovesa, přímá řeč, hovorové výrazy, přirovnání, lidová rčení, přísloví, ich forma, různé druhy vět podle postoje mluvčího, citoslovce, střídání časů u sloves. Uspořádá text do odstavců, používá přímou řeč, ovládá principy jejího užití - Dokáže stručně představit umělecké dílo, vystihne hlavní motiv, pojmenuje jednotlivé části obrazu, vyjádří vlastními slovy dojmy a pocity z uměleckého díla. Popíše jednodušší obrázek, používá dějových sloves pro oživení popisu. - Rozliší a seřadí jednotlivé úkony pracovního postupu, používá výstižných dějových sloves pro jednotlivé úkony, časovou posloupnost vyjadřuje vhodnými příslovci času. Dokáže sestavit jednoduchý návod práce	<u>Význam slov:</u> Slova jedno a mnohoznačná, metafora a metonymie, synonyma, antonyma, homonyma a odborné názvy, sousloví a rčení <u>Slovní zásoba a tvoření slov:</u> Obohacování slovní zásoby – tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování <u>Komunikační a slohová výchova:</u> <u>Vypravování:</u> <u>Popis:</u> Popis uměleckého díla Popis pracovního postupu	VMEG - objevujeme Evropu a svět, MkV - multikulturalita	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Uvědomuje si rozdíl mezi prostým popisem osoby a charakteristikou, vyjmenovává typické vlastnosti popisované osoby, rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou. Dokáže napsat jednoduchou charakteristiku sobě známé osoby, používá při tom škálu výstižných přídavných jmen a sloves charakterizujících chování popisované osoby. Pro oživení popisu běžně využívá přirovnání, lidových rčení či přísloví. - Rozumí rozdíl mezi prostým popisem a subjektivně zabarveným, do popisu zařazuje citově zabarvená slova, přirovnání a hojně používá přídavných jmen. - Chápe rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem, vybírá pro úřední dopis vhodné jazykové prostředky pouze ze spisovné češtiny, používá ustálený postup v psaní úředních dopisů. - Při psaní udržuje sled jednotlivých částí životopisu, napíše jednoduchou formou svůj vlastní životopis - Uvědomuje si rozdíl mezi osnovou, výpisky a výtahem, sestaví osnovu textu, vypíše heslovitě nejdůležitější údaje z textu a sestaví je do výtahu - Rozlišuje literaturu naučnou a zábavnou, poezii, prózu a drama - Poznává rozdíl mezi epikou a lyrikou, používá pojmy: rým, verš, sloka, báseň, básnická sbírka, almanach, balada, romance, rozlišuje druhy rýmu, vyhledá v textu přirovnání, metaforu, anaforu, zvukomalebná slova.	Charakteristika Líčení Žádost, úřední dopis Životopis Výtah, výpisky, osnova <u>Literární výchova:</u> <u>Poučení o literatuře, zákl. rozdělení</u>	MkV - kulturní difference, lidské vztahy OSV - os. rozvoj, soc. rozvoj, morální rozvoj EV – všechna témata OSV - osob. rozvoj OSV - soc. rozvoj, VDO - občan, obč. spol. a stát Ov, Rv, OSV - os. rozvoj, Ov, Rv VMEG - Objevujeme Evropu a svět. Jsme Evropané, EV - všechny tém. okruhy	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Pozná rozdíl mezi epikou a lyrikou, používá pojmy: rým, verš, sloka, báseň, básnická sbírka, almanach, balada, romance, rozlišuje druhy rýmu, vyhledá v textu přirovnání, metaforu, anaforu, zvukomalebná slova. - Pozná text literatury zábavné, populárně naučné a odborné (naučné) - Definuje povídku jako kratší příběh s jednoduchou zápletkou, s jednou či dvěma hlavními postavami. Dokáže aplikovat tyto znalosti při napsání jednoduchého příběhu - Chápe román jako rozsáhlejší literární dílo s jednou složitější a několika vedlejšími zápletkami, rozlišuje postavy hlavní a vedlejší. Pozná román historický, dobrodružný, životopisný, dívčí, sci – fi - Vysvětlí vznik a vývoj divadla ve starověku a středověku, odliší klasické divadlo od moderních divadel malých forem. Rozumí pojmům: dramatik, dramaturg, scénář, režisér, generálka, premiéra, repríza, derniéra, monolog, dialog, seriál, komiks - Pozná útvary ÚLS, běžně používá přísloví, pranostik, rčení, hádanek, rozpočítadel, říkadel, písní, rozliší pohádku a pověst - Vysvětlí základní znaky legendy, kriticky hodnotí legendu jako nevěrohodný historický pramen, uznává její pravdivé jádro - Chápe tyto písně jako modlitbu k Bohu a prosbu k patronu českého lidu. Uvědomuje si rozdíly mezi staročeštinou a současnou češtinou	O poezii Próza Povídky Romány Divadlo, film, televize <u>Kapitoly z dějin literatury:</u> ÚLS – předchůdce literatury Středověká literatura Legendy Nejstarší staročeské písně	VMEG - Evropa a svět nás zajímá, MkV -kult. difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip soc. smíru a solidarity VMEG - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané D D, Z MV - krit. čtení a vnímání med. sdělení D D, Hv	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Rozumí pojmu kronika, uvědomuje si omezenou důvěryhodnost nejstarších kronik, uvádí nejstarší české kroniky a rozdíly mezi nimi, srovnává je, charakterizuje - Objasní přínos Jana Husa jako kritika feudální společnosti i jako spisovatele – úprava českého pravopisu. Poznává husitský chorál. Uvědomuje si rozdíly staročestiny a novodobé češtiny. - Rozumí pojmu rytířská literatura, vysvětlí termín parodie. Nachází souvislosti mezi antickým a shakespearovským divadlem, orientuje se v Shakespearových komediích a tragediích. Definuje pojem deník a cestopis, vnímá spojitost s regionální tematikou	Kroniky Literatura v období husitství Literatura v období renesance: Servantés, Shakespeare, Václav Šašek z Bírкова	MV - krit. čtení a vnímání... D D, Hv MV - krit. čtení... VMEG - objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané, MkV – multikulturalita D	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - převádí text z nespisovné podoby do spisovné - rozlišuje slovanské jazyky na západní, východní a jižní - seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků - uvede charakteristické znaky, určuje slovní druhy, které jsou základem větných ekvivalentů - rozliší zápor mluvnický (větný a členský) a slovní, ve větách užije různé formy záporu - vyhledává a určuje podmět (vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný) a přísudek (slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony, vyjádřený citoslovce) - rozpozná základní i rozvíjející větné členy holé, rozvité a několikanásobné, určí, jakým slovním druhem jsou vyjádřeny - prohloubí si vědomosti o: předmětu - příslovečném určení - přívlastku (shodném, neshodném, volném, - těsném, postupně rozvíjejícím a - několikanásobném) - vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad, napíše správně interpunkci - vyhledá v textu přístavky - vymyslí a doplní do vět vhodné přístavky - graficky znázorní stavbu věty jednoduché - rozliší větu jednoduchou od souvětí - vysvětlí pojem souvětí podřadné	<u>Jazyková výchova:</u> <u>Obecné výklady o jazyce</u> útvary českého jazyka čeština a slovanské jazyky <u>Skladba</u> věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent zápor základní větné členy (podmět a přísudek) rozvíjející větné členy věta jednoduchá a souvětí	Mezipředmětové vztahy dějepis zeměpis cizí jazyk přírodopis výchova k občanství Průřezová témata VMEG – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozliší větu hlavní a vedlejší - vysvětlí a správně doplní interpunkci - určuje druhy vět vedlejších - vysvětlí pojem souvětí souřadné - vyjmenuje významové poměry a spojovací výrazy mezi větami hlavními - vysvětlí a správně doplní interpunkci - graficky znázorní některá souvětí souřadná (používá značky pro významové poměry) - vysvětlí, kdy jsou vedlejší věty souřadně spojené, znázorní je graficky, v běžných typech píše správně interpunkci - vyhledá souřadně spojené věty vedlejší a určí u nich významový poměr - rozpozná, kdy nejsou vedlejší věty souřadně spojené - rozebere složitá souvětí, rozliší věty hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět, mezi souřadně spojenými větami určí významový poměr a souvětí graficky znázorní - aplikuje poznatky o významových poměrech u souřadně spojených vět na učivo o souřadně spojených větných členech - rozpoznává nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - používá samostatně slovníky - vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam, pomocí slovníku zjistí, z kterého jazyka byla do češtiny přejata - nahradí některá přejatá slova domácími - posoudí výslovnost a pravopis přejatých slov od domácích	<u>Nauka o slovní zásobě</u> slovní zásoba a tvoření slov slova přejatá	OSV – osobnostní rozvoj	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- procvičuje učivo o slovních druzích z předchozích ročníků - seznamuje se s některými nepravidelnostmi ve skloňování podstatných jmen vzoru píseň a kost - všímá si rozdílů v délce samohlásek u jmen, která krátí kmenovou samohlásku - vyhledá obecná jména přejatá a cizí vlastní jména, vyvodí, jak se budou skloňovat, převádí do náležitých tvarů, podle potřeby ověřuje tvary v Pravidlech - doplní zájmeno <i>týž</i> (<i>popř. tentýž</i>) v náležitém tvaru - vysvětlí pojem slovesný vid, rozliší dokonavá a nedokonavá slovesa, dokáže vytvořit vidové dvojice, vytvoří slovesné tvary v rozkazovacím způsobu a převede je do záporné podoby - rozlišuje kmen přítomný a minulý - průběžně procvičuje pravopisné jevy - vyhledává jazykové prostředky charakteristiky vnější i vnitřní - rozliší charakteristiku přímou a nepřímou - vybere si libovolnou literární postavu a vypracuje její charakteristiku - vyhledává v krásné literatuře básnické obrazy (přirovnání, personifikace, metafora, epiteta) - vypracuje subjektivně zabarvený popis svého oblíbeného místa podle předem připravené osnovy - vysvětlí, co je výklad, uvede, kde se používá - v textu vyhledává odborné názvy domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a na sousloví	<u>Tvarosloví</u> slovní druhy <u>Komunikační a slohová výchova:</u> <u>charakteristika literárních postav</u> vnitřní a vnější charakteristika přímá a nepřímá charakteristika <u>subjektivně zabarvený popis (líčení)</u>	OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj VDO – občan, občanská společnost a stát EV – všechna témata OSV – osobnostní rozvoj	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- pracuje se Slovníkem cizích slov, vyhledává slova, kterým nerozumí - vypracuje jednoduchý výklad - zopakuje si vědomosti ze 7. ročníku - dokáže zpracovat výtah z učební látky jiného předmětu, popř. využije i citáty - vyhledává v textu znaky typické pro úvahu (porovnává s výkladem) - dokáže vytvořit otázky k danému problému - uvádí příklady, jak začít úvahu - napíše úvahu na libovolné téma, uplatňuje vlastní zkušenosti, názory a postoje - rozliší základní styly podle funkce (prostěsdělovací, odborný, publicistický a umělecký) - rozdělí projevy na mluvené a psané - definuje různé slohové útvary - průběžně rozvíjí písemný i ústní projev, obohacuje si slovní zásobu	<u>výklad</u> <u>výtah</u> <u>úvaha</u> <u>shrnutí o slohu</u> <u>Literární výchova: průběžně</u>	OSV – osobnostní rozvoj, morální rozvoj MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – osobnostní rozvoj MV – fungování a vliv médií ve společnosti	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- charakterizuje dobu pobělohorskou - uvede nejvýznamnější představitele, jejich nejznámější díla - vysvětlí pojem klasicismus a způsob tehdejšího zobrazování skutečnosti - uvede nejznámější představitele a jejich některá díla - charakterizuje jednotlivá umělecká období, časově je vymezí - uvede nejvýznamnější představitele a jejich nejznámější díla - charakterizuje období, časově ho zařadí - vyjmenuje nejznámější představitele a jejich díla, vyjádří vlastními slovy jejich myšlenky a význam - zaměří se na nejvýznamnějšího představitele českého romantismu – K. H. Mácha – Máj (na ukázkách si prohloubí své poznatky z literární teorie, vyhledá jazykové prostředky, naučí se úryvek zpaměti), seznámí se se sběratelskou činností K. J. Erbena - zhlédne některé adaptace literárních děl (např. Erbenovu Kytici) - orientuje se ve vývoji českého dramatu, postihuje významné osobnosti českého divadlnictví	<u>baroko</u> Jan Amos Komenský Bohuslav Balbín Antonín Koniáš <u>klasicismus</u> Moliere Ivan Andrejevič Krylov Jean de La Fontaine <u>preromantismus a romantismus</u> Johann Wolfgang Goethe Walter Scott George Gordon Byron Friedrich Schiller Alexandr Sergejevič Puškin Victor Hugo <u>národní obrození</u> Josef Dobrovský Václav Matěj Kramerius Václav Thám Václav Kliment Klicpera Josef Jungmann Jan Kollár František Ladislav Čelakovský		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět :Český jazyk a literatura			List : 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí pojem realismus, srovná ho s romantismem, uplatnění v literatuře, uvede nejznámější představitele a jejich některá díla - na příkladu Národního divadla objasní vyvrcholení obrozeneckých snah - má přehled o důležitých almanaších a literárních časopisech 19. a 20. století, uvede některé představitele ruchovců a lumírovců a jejich nejznámější díla - uvede nejvýznamnějšího představitele T. G. Masaryka, vlastními slovy vysvětlí jeho myšlenky - objasní programové prohlášení „Manifest České moderny“, uvede představitele (J. S. Machar, A. Sova, O. Březina, K. Hlaváček ...) - vysvětlí pojem „buřič“ na základě jejich vztahu k soudobé společnosti, uvede nejvýznamnější představitele (V. Dyk, F. Šrámek, Fr. Gellner...) - vysvětlí pojem „ztracená generace“, objasní vliv 1. světové války na tvorbu některých spisovatelů	<u>realismus</u> Honore de Balzac Božena Němcová Karel Havlíček Borovský Jan Neruda Karolína Světlá <u>Národní divadlo</u> Eliška Krásnohorská Ladislav Stroupežnický <u>ruchovci</u> Svatopluk Čech Jakub Arbes Alois Jirásek <u>lumírovci</u> Josef Václav Sládek Jaroslav Vrchlický Julius Zeyer česká realistická pozitivistická věda Karel Václav Rais Alois a Vilém Mrštínkovi <u>od 90 let 19. století</u> Česká moderna Petr Bezruč Generace buřičů Ztracená generace	MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
– V textu rozliší podmět nevyjádřený a všeobecný. Určuje druhy přísudku: slovesný jednoduchý, slovesný složený, jmenný se sponou a jmenný – Zdůvodňuje pravopis shody s několikanásobným podmětem, zejména nespécifické případy – Určuje v textu rozvíjející větné členy podle závislosti a pomocí otázek. Rozlišuje větné členy holé, rozvitě a několikanásobné, přístavkové vztah – V textu pozná věty jedno a dvojčlenné, větný ekvivalent, uvědomuje si jeho používání v hovorové češtině – Vysvětlí rozdíl mezi samostatným a osamostatněným větným členem a pozná je ve větě. V hovorové podobě jazyka dokáže objasnit funkci elipsy – V diktovaném textu užívá správně interpunkce, odůvodňuje použití čárky, aplikuje znalosti ze stavby věty v psaném projevu – Provede rozbor složitějších souvětí – Chápe stavbu složitějších souvětí, provádí jejich rozbor s určováním poměrů a vedlejších vět, dokáže je graficky znázornit – Rozumí funkci vsuvky ve větě a v souvětí, odliší ji v textu	<u>Jazyková výchova:</u> <u>Skladba věty jednoduché</u> Základní větné členy Shoda podmětu s přísudkem Rozvíjející větné členy Věta jedno a dvojčlenná, větný ekvivalent Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa Interpunkce ve větě jednoduché <u>Skladba složitějších souvětí</u> Souvětí podřadné s několika větami vedlejšími Souvětí souřadné s více větami Vsuvka		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- V ústním projevu používá správných tvarů jmen - V běžné mluvě používá správné tvary cizích jmen - Rozlišuje rod trpný a činný, rozlišuje správnost užití opisného a zvrtného pasiva. Správně používá sloves dokonavých a nedokonavých. V ústním i písemném projevu užívá správné tvary sloves - V psaném projevu aplikuje své znalosti o pravidlech psaní velkých písmen - Rozliší kořen, předponu, příponu, slovotvorný základ a základové slovo. Tvoří slova odvozená. Získané vědomosti aplikuje v psaném projevu při odůvodňování pravopisných jevů. Rozliší slova složená od odvozených, rozumí zkratkám a zkratkovým slovům, běžně je používá - Rozumí pojmům: slova souřadná, podřazená a nadřazená, jednoznačná a mnohoznačná, pozná přenos významu na základě metonymie a metafor - Běžně používá synonym, tvoří antonyma, pozná homonyma, používá odborné termíny, rozumí jim, ví, kde hledat vysvětlení - Odůvodní odlišnosti ve výslovnosti a pravopisu některých slov v důsledku spodoby znělosti	<u>Tvarosloví</u> Jména Obecná jména přejatá a cizí vlastní jména Slovesa Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech <u>Tvoření slov</u> Stavba slova <u>Význam slova</u> Slova jedno a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma a odborné názvy <u>Zvuková stránka jazyka</u> Hláskosloví	MkV- kulturní difference, multikulturalita Využití znalosti zeměpisných názvů	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Rozpozná hlavní evropské jazyky - Stručně načrtne jednotlivé etapy vývoje češtiny a uvědomuje si hlavní změny, ke kterým v jazyce došlo. - Rozumí pojmům archaismus a historismus, odůvodní jejich použití v umělecké literatuře. Vysvětlí a zdůvodní vznik neologismů - Odliší spisovnou češtinu od hovorové a nespisovné, chápe použití nářečí a obecné češtiny - Napiše složitější a delší příběh se zápletkou, vyvrcholením a rozuzlením, využívá přitom doporučených jazykových prostředků: ich formu, přímou řeč, přirovnání, lidová rčení, hovorové výrazy, přítomný čas, krátké věty, výstižná dějová slovesa, používá i jiný typ vět než oznamovací, vhodně začleňuje do textu citoslovce - Poznává a specifikuje zvláštní umělecké prostředky ve vypravování v umělecké oblasti (prolínání a střídání paralelních dějů, více dějových linií, retrospektivu, zdůvodní použití jiných slohových útvarů než vypravování (popis, úvaha, výklad) v povídce a románu - Rozliší všechny druhy popisu (charakteristiku, popis děje, popis odborný, subjektivně zabarvený, prostý popis věci). - Napiše svůj vlastní životopis, nepoužívá jazykových prostředků nevhodných pro životopis, nezařazuje do životopisu údaje o sobě a o své rodině, které tam nepatří. Vyplní údaje ve formuláři tzv.profesního životopisu, orientuje se v daném formuláři, rozumí požadovaným údajům.	<u>Obecné výklady o jazyku</u> Skupiny jazyků Vývoj českého jazyka Archaismy, historismy a neologismy Útvary českého jazyka <u>Komunikační a slohová výchova:</u> <u>Vypravování</u> <u>Popis</u> <u>Životopis</u>	VMEG - všechna témata MkV - multikulturalita D D VMS-Evropa a svět nás zajímá OSV - os. rozvoj, soc. rozvoj, morální rozvoj MkV- kult. dif. OSV - os. rozvoj	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Napíše úvahu na vybrané téma, interpretuje do úvahy své znalosti z různých oborů, rozčleňuje je, analyzuje, argumentuje, vyvozuje obecné závěry, navrhuje řešení problémů, hodnotí je, vyjádří vlastními slovy svůj názor, dokáže ho obhájit. - Svými slovy uvede společenskou akci, automaticky používá spisovnou formu jazyka, uvědomuje si přítomnost vhodného společenského vystupování a odpovídajícího vzhledu. - Při diskuzi na dané téma slušnou formou obhajuje svůj názor, argumentuje, oponuje ostatním, provádí kritiku, prověřuje názory ostatních i své, srovnává svůj postoj s postoji ostatních, dokáže vyvrátit názor druhých, uvádí klady a zápory různých názorů. Dodržuje pravidla slušného chování při svém vystoupení. - Rozumí pojmu humoristický román, vnímá zachycení dobové atmosféry v díle, charakterizuje hlavní postavu, vysvětlí podstatu sousloví „modrý blázen“. - Vysvětlí pojem proletářské umění, rozumí tomu, že bylo obrazem doby po 1. svět. válce a pokusem najít východisko z poválečné krize. Odliší kvalitní umělecká díla Majerové a Olbrachta od tendenčního prol. umění. - Charakterizuje typické znaky poetismu, surrealismu, futurismu a dadaismu. Vyhledá a poznává rysy těchto směrů v díle Nezvala, Seiferta a dalších členů Devětsilu.	<u>Úvaha</u> <u>Proslov</u> <u>Diskuze</u> <u>Literární výchova:</u> <u>Literatura v období 1. svět. války</u> J. Hašek <u>Literatura po 1. svět. válce</u> Proletářská poezie: J. Wolker Proletářská próza: Majerová, Olbracht, <u>Meziválečná moderna:</u> Nezval, Seifert,	OSV- soc. rozvoj, VDO -obč. spol. a škola, MkV- všechna témata, EV-všechna témata D, Př., Ze., Ov, Rv, MV - prod. činnosti - tvorba med. Sdělení OSV- os. rozvoj, soc. rozvoj, VDO - obč. spol. a škola, MkV - lidské vztahy, MV -produktivní činn.- tvorba med. sdělení Ov, Rv, D, VDO - občan, obč.spol. a stát D VDO - občan, obč.spol. a stát D MkV- multikulturalita D, Hv, Vv	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 5
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Registruje v dílech K. Čapka protiválečnou tematiku, rysy sci – fi literatury. Uvědomuje si přínos Čapka jako novináře a oceňuje ho jako spisovatele světového formátu. Seznámí se s neobvyklými jazykovými prostředky díla V. Vančury. Podle děl Basse a Poláčka charakterizuje život na českém maloměstě mezi válkami. - Vysvětlí počátky moderního divadla malých forem, objasní pojem revue, seznámí se s počátky českého filmu. - Objasní Hrubínovu roli v poválečné tvorbě pro děti, uvědomuje si význam spolupráce s malířem Trnkou, v nástinu se seznámí s tvorbou pro dospělé. Poznává uměleckou prózu, chápe blízkost poezie a textů moderní hudby (Kainar). - Na základě Drdových povídek charakterizuje dobu protektorátu u nás, ocení lidovost Drdových pohádek pro děti. Vybere z děl J. Otčenáška díla s protiválečnou tematikou, díla poznamenaná socialistickým realismem, seznámí se s jeho televizní a filmovou tvorbou. - Popíše charakteristické rysy soc. realismu v literatuře vynucené režimem, odliší díla soc. real. od ostatní literatury. - Vysvětlí termín samizdat, chápe příčiny vzniku, vysvětlí význam samizdatové literatury pro národ v období totality.	<u>Meziválečná próza:</u> bratři Čapkové, Bass, Poláček, Vančura <u>Divadlo mezi válkami: V+W</u> <u>Válečná a poválečná poezie:</u> Hrubín, Kainar <u>Válečná a poválečná próza:</u> Drda, Otčenášek <u>Česká poválečná literatura:</u> 1. Oficiální = socialistický realismus 2. Samizdatová literatura: Havel,	MkV - všechna témata, VDO - občan, obč. spol. a stát, principy demokracie D, Vv, OSV - soc. rozvoj, morální rozvoj, MkV - lidské vztahy, VDO - občan, obč.spol. a stát Hv Vv, Hv MkV- princip soc. smíru a solidarity D VDO - občan, obč.spol. a stát D VDO - občan, obč.spol. a stát D, Ov	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura			List : 6
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- Objasní termín exilová literatura, chápe význam děl českých autorů vydávaných v cizině. - Z děl moderních básníků vyvodí základní poznatky o moderní poezii: nepravidelný rým, blízkost hudebních textů, důležitá témata o vztazích mezi lidmi. - Zhodnotí přínos O. Pavla jako sportovního novináře. Vysvětlí termín autobiografické dílo. Rozpozná netradiční postupy v Páralových moderních prózách. - Johnovým Mementem doloží význam zpracování aktuálního společenského tématu. Z Viewegových děl vyvodí základní poznatky o moderní próze: aktuálnost tématu, úsměvná kritika mírnou ironií, zobrazení soudobé společnosti, kritické pohledy na současný svět.	3. L. Vaculík, Seifert, Šiktanc, Klíma, Hrabal 4. <u>Exilová literatura</u>: Aškenazy, Lustig, Kundera, Škvorecký, Salivarová, Kohout. 5. <u>Oficiální lit. tvorba 80. let</u>: a) poezie: J. Skácel, J. Žáček c) próza: O. Pavel, V. Páral 5. <u>Literatura 90.let</u>: John, Viewegh... dle výběru	VDO - občan, obč.spol. a stát D, Z Hv MkV- všechna témata. Ov, Rv, Př	

5.1.2. Cizí jazyk

Charakteristika předmětu anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku v časové dotaci tři hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem apod.

Na 1. stupni ZŠ (1.-5.ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Na 2. stupni ZŠ výuka navazuje na první období. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti /poslech, mluvení, čtení, psaní/. Seznamují se s reáliemi anglicky mluvících zemí. Žáci rozvíjejí svoji schopnost pracovat s anglickým textem, osvojují si základní gramatická pravidla.

Výuka probíhá v učebně anglického jazyka, k dispozici je i učebna informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie – anglický jazyk 1. a 2. stupeň

Kompetence k učení

- posilujeme pozitivní přístup žáka k učení se anglickému jazyku přiměřeně náročnými a zábavnými úkoly
- rozvíjíme schopnost žáků učit se na hrách
- přizpůsobujeme výuku případnému opakování nepochopené či nezažité látky
- novou gramatiku a slovní zásobu procvičujeme v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- rozvíjíme schopnost porozumět slyšenému textu na básničkách a písničkách
- vedeme žáky k sebehodnocení / např. pomocí deníčku/

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme do výuky takové úkoly, při kterých žák využívá logické myšlení
- vybízíme žáky k odhadování pokračování kontextu na základě obrázků nebo poslechu
- dáváme žákům cvičení, jejichž zadání je v angličtině, instrukce dáváme v angličtině
- vedeme žáky k odhadování významu neznámých slov podle kontextu

Kompetence komunikativní

- vybíráme takovou slovní zásobu a jazykové struktury, aby žák byl schopen jednoduché konverzace
- vedeme žáky k řízené komunikaci zařazováním anket a her do výuky
- zařazujeme do výuky různé typy textů / dopis, e-mail, novinový článek, komiks/ a poslech různých situací
- poskytujeme žákům prostor k vyprávění o sobě, svých blízkých a svém okolí
- simulujeme situace z běžného života

Kompetence sociální a personální

- zadáváme párové a skupinové práce, aby si žáci zvykli na vzájemnou spolupráci s různými lidmi
- pracujeme s tématy, která žák zná, jsou mu blízká
- přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků

Kompetence občanská

- vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní učení kontrolními testy po každé lekci
- prostřednictvím textů v učebnici seznamujeme žáky s různým chováním lidí, s různými názory a hodnotami
- zařazujeme aktivity zaměřené na porovnání reálií České Republiky a Velké Británie
- rozvíjíme porozumění pro jiné kultury
- zadáváme cvičení a hry, které žákům umožní zažít pocit úspěchu

Kompetence pracovní

- používáme různé techniky opakovaně a pravidelně, aby si žák zvykl na jistý druh učení
- zadáváme úkoly, při nichž žák projeví svou iniciativu, znalosti a schopnost spolupracovat ostatními
- vedeme žáky k práci se slovníkem
- vytváříme některé pomůcky společně s žáky
- pracujeme s učebnicí podle pravidelného schématu, vedeme žáky k systémové práci

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 3 .
Vyučovací předmět : Anglický jazyk			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Pozdraví a představí se Rozumí základním pokynům ve výuce Počítá od 1 do 20 Zeptá se a odpoví na dotaz na věk Pojmenuje základní barvy Označí běžné školní potřeby Pojmenuje domácí zvířata Vyjádří pocity Vyjmenuje členy své rodiny Pojmenuje základní části lidského těla Pojmenuje základní oblečení Hlásuje slova Rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu Klade krátké ano/ne otázky Používá abecední slovník učebnice	Pozdravy Pokyny Číslo od 1 do 20 Barvy Školní potřeby Nábytek Domácí zvířata Pocity Části těla Rodina Oblečení Abeceda	VV,HV OSV VMEG – svátky v anglicky mluvících zemích, anglická jména, vlajky	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Anglický jazyk			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Rozumí instrukcím učitele Pozdraví a představí se Pojmenuje hudební nástroje Vede jednoduchý rozhovor o sportu Použije sloveso can ve větách Rozumí krátkému komiksovému příběhu Popíše umístění předmětů v bytě Uvede názvy místností Popíše místa ve městě Napíše krátký dopis z prázdnin Popíše aktuální počasí Zná názvy několika školních předmětů Stručně popíše zvíře Vyjádří, co dělá ve volném čase Čte správně jednoduchý text Vyhledá v jednoduchém textu informaci Pohovoří o aktuální činnosti Zapívá několik anglických písní Řekne zpaměti několik říkanek Používá abecední slovník učebnice	Hudební nástroje Sporty Dům, byt Popis místnosti Nábytek Nemoci Místa ve městě, budovy Dovolená Počasí Škola, rozvrh hodin Zvířata v ZOO Volný čas Slovesa být, mít Přivlastňovací pád Vazba there is, there are Sloveso can Přítomný čas průběhový Předložky místa	Hv, Vv, Př. OSV VMEG –svátky ve VB, škola ve VB, mapa UK, měna v Anglii a USA	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník :5 .
Vyučovací předmět : Anglický jazyk			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Rozumí pokynům učitele Umí se představit Pojmenuje základní části těla Popíše svůj rozvrh hodin Popíše svůj režim dne Pohovoří o aktuální činnosti Umí se zeptat a odpovědět na údaje o čase Čte správně jednoduchý text Zdramatizuje krátký komiksový příběh Porozumí čtenému a slyšenému textu na dané téma Napíše pohlednici a krátký dopis Vyplní své základní údaje do formuláře Obměňuje krátké texty Počítá do 100 Tvoří jednoduché věty, otázky Používá dvojjazyčný slovník Pojmenuje části Velké Británie Zná vlajky hlavních anglicky mluvících zemí	Tématické okruhy Představování Pokyny Části těla Pohlednice z dovolené Osobní informace Dopis kamarádovi Škola Časové údaje Režim dne Školní předměty Rozvrh hodin Dny v týdnu Volný čas, koníčky Dům, místnosti Gramatika Rozkazovací způsob Přivlastňovací pád Množné číslo podstatných jmen Předložky místa Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý Sloveso can Tázací zájmena Číslovky do 100 Reálie Velká Británie – části, vlajka, svátky	VV, VI, Hv OSV VMEG – vlajky anglicky mluvících států, škola ve VB, části VB MkV – lidské vztahy /principy slušného chování/	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Anglický jazyk			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Pozdraví a představí se Rozumí běžným instrukcím ve výuce Zeptá se na osobní údaje Řekne a napíše správně datum Popíše osobu, zvíře Popíše důležité události v roce Zná základní výrazy pro nakupování Zeptá na místa a budovy ve městě Popíše aktuální činnost Napíše krátké písemné sdělení Vyplní formulář Vede jednoduchý rozhovor na dané téma Porozumí jednoduchému slyšenému textu Čte foneticky správně přiměřeně náročné texty Používá dvojjazyčný slovník Zná několik anglických písní Zná hlavní anglicky mluvící země	Tématické okruhy Komunikace v běžných situacích/pozdravy, představení/ Popis osoby Osobní informace Bydlení Můj život Můj rok, měsíce, datum Město, vesnice Části těla Zvířata Gramatika Číslovky řadové Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Minulý čas prostý Množné číslo podstatných jmen Ukazovací a osobní zájmena Předložky místa Reálie Anglicky mluvící země	HV, VV, Z, Př OSV MkV-kulturní rozdíly-různé způsoby života VMEG-kultura agl. mluvících zemí	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Anglický jazyk			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Pozdraví a představí se Zeptá se a odpoví na osobní údaje Popíše osobu Zeptá se na počasí a odpoví Popíše zvířata Zeptá se a odpoví na zdraví Klade „WH,, otázky Napiše krátký dopis Rozumí obsahu krátkého textu Vyhledá specifické informace v delším textu Objedná si jídlo v restauraci Vyjádří, která jídla má rád/nerad Napiše seznam nákupu Čte správně a plynule přiměřený text Rozumí krátkému slyšenému příběhu Zná základní informace o Velké Británii, USA	Tématické okruhy Osobní údaje Popis osob Datum, měsíce Počasí Domácí zvířata Části těla Zdraví, nemoc U lékaře Jídlo, pití V restauraci Zábava, volný čas Gramatika Číslovky řadové Ukazovací zájmena Some,any Minulý čas prostý Nepravidelná slovesa Podstatná jména počitatelná, nepočitatelná Člen určitý, neurčitý Stupňování přídavných jmen Příslovce Frekvenční příslovce Reálie Velká Británie USA	HV, VV, Z OSV VMEG-anglicky mluvící země /způsob života, základní informace, zajímavosti/ MkV- kulturní rozdíly	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník :8 .
Vyučovací předmět : Anglický jazyk			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Představí sebe a své blízké Popíše svou rodinu a přátele Orientuje se ve slovníku a aktivně ho používá Zeptá se na minulé události Popíše průběh minulého děje Vyjádří, co se chystá dělat Popíše představy o své budoucnosti Vede rozhovor o svých zálibách Rozumí čtenému a slyšenému jednoduchému textu Vyhledá specifické informace v textu Popíše, jak se dostat na určité místo Vyjmenuje, co smí a nesmí ve škole dělat Adekvátně používá číslovky Rozumí rozhovoru několika osob Plynule a foneticky správně čte přiměřeně náročné texty Zná nejdůležitější místa v Londýně Uvede hlavní informace o Kanadě, New Yorku	Tématické okruhy Rodina a přátelé Volný čas Sporty Školní předměty Školní pravidla Vlastní budoucnost Domy, věci v domě Místa a budovy ve městě Popis směru cesty Gramatika Minulý čas prostý a průběhový Vazba going to Budoucí čas s will Předpřítomný čas Výrazy s have Zájmena osobní Nepravidelná slovesa-příchestí minulé Předložky s časovými výrazy Frázová slovesa Číslovky nad 100 Reálie Londýn Kanada New York	Z, D, OV, TV OSV MkV- význam užívání cizího jazyka VMEG- projekt na téma Zajímavá země Osobnosti z historie VB MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení /populárně naučné texty/	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Anglický jazyk			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Sdělí informace o sobě a o svých kamarádech Popíše náplň svého dne Popíše aktuální den Informuje o svých zážitcích a plánech Rozumí obsahu inzerátů nabízejících práci Napíše stručnou žádost o práci Vyplní osobní dotazník Vede rozhovor o oblékání, popíše svůj šatník Popíše návštěvu u lékaře Podrobně popíše části těla Ptá se a odpovídá na téma počasí Rozumí obsahu jednoduchého rozhovoru rodilých mluvčích Vyhledá konkrétní informace v textu Odvodí význam neznámých slov z kontextu Používá dvojjazyčný slovník Vzhledá význam slova ve výkladovém slovníku	Tématické okruhy Osobní informace Popis lidí Práce, zaměstnání Formální dopis Oblečení V obchodě Zdraví, nemoc Části těla U lékaře Počasí Gramatika Čas přítomný prostý a průběhový Stavová slovesa Čas předpřítomný Čas minulý prostý a průběhový Způsobová slovesa Podmiňovací způsob Frázová slovesa Trpný rod Reálie Velká Británie	Z, D, OV OSV MkV-život mladých lidí ve VB VMEG- četba naučného textu o angl. mluv. zemích -projekt na téma populární zahraniční osobnost MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika předmětu 1. – 5. ročník

Předmět matematika je v základním vzdělávání především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro využití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Předmětu je kladen důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Časové a organizační vymezení předmětu

Matematika je realizována:

1. ročník	4 hodiny týdně
2. a 3. ročník	5 hodin týdně
4. a 5. ročník	5 hodin týdně

Žáci ve všech ročnících pracují během vyučovací hodiny ve třídě a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Matematika je rozdělen na čtyři části:

- Číslo a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Matematika - 1. stupeň

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

Učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.

Srozumitelně žákům vysvětluje, co se mají naučit.

Dává žákům přiměřený čas k učení a vede je k optimálnímu zvládnutí učiva.

Umožňuje žákům hodnotit svou činnost, výsledky své práce a navozuje situace pro hodnocení žáků navzájem.

Kompetence k řešení problémů

Nabízí žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování, řešení problémů a ověřování jejich správnosti.

Podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh.

Vede žáky k práci s informacemi, propojuje poznatky různého druhu, vede žáky k porozumění grafům, diagramům a tabulkám.

Provádí s žáky rozbor problémů, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Vede žáky ke komunikaci a spolupráci při řešení problémů.

Naslouchá a bere v úvahu názory jiných.

Rozvíjí u žáků správné, výstižné a logické formulování svých myšlenek a názorů na daný úkol.

Vede žáky k užívání matematického jazyka včetně matematické symboliky.

Kompetence sociální a personální

Vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů.

Učí se pracovat v týmu.

Umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci.

Hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje hledat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

Při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení.

Učí se hodnotit svou práci a práci ostatních.

Jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Žáci se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech.

Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů.

Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamu.

Matematika – charakteristika předmětu 6.-9. ročník

Vyučovací předmět Matematika je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci v 6., 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. roč. 5 hodin týdně.

Svým pojetím navazuje především na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace pro 1. stupeň, ale také na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Důraz je kladen na osvojování dovedností a vědomostí, které budou užity v praktickém životě, na porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci se učí řešit problémové úlohy z běžného života, spolupracovat při jejich řešení, vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu. Jsou schopni provést rozbor problémů, plány jejich řešení, zvolit postup a výsledky vyhodnotit.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu matematika, nalezneme zejména osobnostní a sociální výchovu. Využívají se metody a formy práce založené na individuálním řešení i na spolupráci žáků. Vzájemně se učí, prezentují, řeší úlohy.

Hodnocení žáka sleduje, jak je schopen aplikovat získané dovednosti a vědomosti, spolupracovat, přemýšlet a řešit úlohy, obhajovat vlastní názory.

Matematika – výchovné a vzdělávací strategie k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému myšlení, objevování poznatků, nalézání souvislostí
- Vytváříme zásobu matematických nástrojů (operací, algoritmů, metod)
- Vedeme žáky k systematičnosti a pravidelnosti

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky ke zvládnutí problémových situací

- Zadáváme úkoly umožňující více postupů
- Vedeme žáky k samostatnosti a odpovědnosti při plnění úkolů

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- Vedeme žáky k využívání matematického jazyka a symboliky
- Vedeme žáky k věcnému argumentování

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k sebekontrolě, ovládání a řízení svého chování
- Vedeme žáky k umění naslouchat, vnímat, akceptovat jiný názor
- Umožňujeme věcnou diskusi

Kompetence občanské

- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování a jednání
- Vedeme žáky k tolerantnímu chování a jednání
- Vedeme žáky k odpovědnosti

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- Vedeme žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností k efektivní organizaci práce
- Vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkolů

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- žák zapíše číslice, rozlišuje tiskací a psací číslice, čte a zapisuje čísla 0 – 20 - doplní chybějící číslo v řadě, umí zobrazit číslo do 20 na číselné ose - spočítá prvky daného souboru do 20 - podle obrázků rozhoduje o vztahu více či méně - sčítá a odčítá v oboru 0 -10, 10 – 20 - zná matematické pojmy +, -, =, <, > a umí je zapsat - řeší jednoduché slovní úlohy se sčítáním a odčítáním do 20 - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o-x více, méně do 20 - porovnává přirozená čísla - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, vpředu, vzadu, nad, pod, před, za, nahoře, dole - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi - žák pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a třídí je na trojúhelník, kruh, čtverec a obdélník	<u>Číslo a početní operace</u> - čtení a psaní čísel 0 – 20 - orientace na číselné ose - porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno - matematické pojmy +, -, =, >, < - součet a rozdíl čísel s pomocí znázornění i bez v oboru do 20 bez přechodu desítky - rozklad čísel v oboru do 20 - řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru do 20 - vztahy o-x více, o-x méně - komutativnost sčítání <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - úlohy na orientaci v prostoru - manipulační činnost s konkrétními předměty - peníze <u>Geometrie</u> - rovinné obrazce čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník	Čj: popis obrázků, vymýšlení konce příběhu, pohádky, říkanky, rytmizace, vyjádření děje pohybem - naslouchání promluvám druhých, zapojení se do diskuse - čtení slovních úloh, odpovědi celou větou, psaní odpovědí - vyhledávání klíčových slov - vyprávění podle obrázkové předlohy Pr: - místo, kde žijeme - lidé kolem nás - lidé a čas - příroda - člověk a jeho zdraví Vv, Pč: znázornění slovních úloh, užití barev, vystřihování Modelování, stavebnice PT: MV- - seznamování s rozmanitostí různých kultur - tolerance k přirozeným odlišnostem lidí různých národností PT: VDO - spravedlivé dělení věcí, budování empatie PT: OSV - pomoc pohybově znevýhodněným lidem - role vítěze a poraženého - galantnost chlapců k dívkám PT: EV - šetrný přístup k přírodě PT: MV - média jako zdroj informací - televize jako prostředek pro naplnění volného času	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Matematika			List :1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák:</u> - sčítá a odčítá v oboru do 20ti s přechodem přes desítku - v praxi využívá vlastnosti sčítání, sčítání a odčítání čísel s užitím vztahů o n více/méně, porovnávání čísel - spočítá prvky souboru do 100 - jmenuje vzestupnou i sestupnou řadu čísel 0 – 100 po desítkách a jednotkách - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti) s daným počtem prvků - porovnává čísla do 100, používá symboly = - rozkládá čísla na desítky a jednotky - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - řeší příklady se závorkami - sčítá a odčítá dvojciferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítky - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických a slovních úloh na porovnávání čísel a na sčítání a odčítání čísel s užitím vztahů o n více/méně a závorek v daném oboru	<u>Číselný obor 0 – 20</u> - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku <u>Číselný obor 0 – 100</u> - číselná řada 0 – 100, čtení a zápis čísel - porovnávání čísel - rozklad čísel na desítky a jednotky - číselná osa - sčítání a odčítání násobků deseti - sčítání a odčítání v oboru do 100 s jedním jednociferným číslem bez přechodu přes desítky, s přechodem přes desítky - závorky - sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 bez přechodu přes desítky, a to i písemně pod sebe - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání	VV – návrhy a výroba platidel OSV, Člověk a jeho svět – hodnota peněz, peníze a lidská práce, mezilidské vztahy Jazyk a jaz. komunikace – vytváření a formulování slovních úloh	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Matematika			List :2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- znázorňuje a využívá násobení (i jako opakované přičítání) - znázorňuje a využívá dělení po částech (i jako opakované odčítání) a na části - užívá spoje násobílek 2,3,4,5 - dělí v oboru násobílek 2,3,4,5 - užívá násobení a dělení při řešení praktických a slovních úloh - řeší a vytváří slovní úlohy na vztahy <i>n</i>krát více, <i>n</i>krát méně v daném oboru - řeší náročnější praktické a slovní úlohy využívající kombinaci početních operací (sčítání, odčítání, násobení, dělení), závorek, více členů, <i>n</i>krát více/méně, o <i>n</i>více/méně, porovnávání čísel - řeší logické a aplikační úlohy a problémy s využitím představivosti, analyticko-syntetické metody, logiky, analogie, pozornosti	- počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny <u>Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek 0-5</u> - názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobek, činitel, záměna činitelů - násobilky 2,3,4,5, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>		

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky - umí rozlišit sudá a lichá čísla - umí sčítat a odčítat dvojčíselná čísla z paměti i písemně - řeší slovní úlohy v oboru do sta - umí zapsat a přečíst čísla do tisíce - umí porovnávat čísla do tisíce - umí seřadit vzestupně i sestupně čísla do tisíce - umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose - umí sčítat a odčítat z paměti i písemně čísla do tisíce - umí násobit a dělit čísla do tisíce - umí dělit se zbytkem čísla do tisíce - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - seznámí se se zaokrouhlováním na desítky - zná význam symbolu = - řeší jednoduché rovnice - zná jednotky délky mm, cm, dm, m - jednotky délky používá k měření - umí změřit rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách - umí narysovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec	Násobení a dělení v oboru násobilky Počítání v oboru do sta Počítání v oboru do tisíce Rovnice Jednotky délky Geometrie -bod, přímka, polopřímka, úsečka -trojúhelník, čtverec, obdélník	Pr: měření Čj- slovní úlohy Pč: - měření, rýsování, Přesnost PT: VMEG- Objevujeme Evropu a svět – porovnávání lidnatosti evr. Států, ... - počítání v cizím jazyce OSV- osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) EV- ekosystémy MKV – lidské vztahy	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná pojem opačná polopřímka, čtyřúhelník, mnohoúhelník, strana, vrchol, stěna, hrana křivka - chápe rozdíl mezi kružnicí a kruhem - zná význam pojmu průsečík a umí ho určit - pozná jehlan a kužel - umí konstrukci trojúhelníku			

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- umí zapsat a přečíst čísla do 10 000 - orientuje se na číselné ose do 10 000 - umí násobit deseti, stem, tisícem - umí zaokrouhlovat na 1000 - umí počítat se závorkami - ovládá pamětné násobení a dělení do 1000 - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - umí násobit písemně jednociferným až trojciferným činitelem - umí písemně dělit jednociferným dělitelem, zlomky - zná přirozená čísla do 1 000 000 - umí porovnat čísla do 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru do 1 000 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně do 1 000 000 - řeší slovní úlohy v oboru do 1 000 000 - umí zaokrouhlovat na 10 000, 100 000 - zná římské číslice I až X, L, C, D, M - umí přečíst číslo kapitoly a letopočet - umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru - používá kalkulátor ke kontrole	Počítání do 10 000 Násobení a dělení Počítání do 1 000 000 Římské číslice Práce s kalkulátorem	EV – vztah člověka k prostředí – lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - umí sestrojit obecný, pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - pozná a pojmenuje čtyřúhelníky - umí sestrojit čtverec, obdélník, šestiúhelník - umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku a mnohoúhelníku - umí najít střed souměrnosti - umí zapsat a použít data z grafu ve čtvercové síti - dbá na přesnost a čistotu rýsování	Geometrie	OSV – obsah pokoje, pozemku	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- umí zapsat a přečíst přirozená čísla větší než 1 000 000 - umí porovnat čísla nad 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru nad 1 000 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně nad 1 000 000 - řeší slovní úlohy v oboru do 1 000 000 - umí zaokrouhlovat na 10 000, 100 000 a 1 000 000 - dělí dvouciferným dělitelem (zkrácený zápis) beze zbytku i se zbytkem - ovládá roznásobení sčítanců (distributivní zákon, zlomky a desetinné zlomky) - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose - umí porovnat, sčítat, odčítat a zaokrouhlovat desetinná čísla - umí násobit a dělit desetinná čísla přirozenými čísly menšími než 10 - umí vypočítat aritmetický průměr - umí vytvořit jednoduché diagramy a grafy - orientace ve dvojkové soustavě - převádí jednotky času a objemu - umí vyhledat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji - umí pracovat s údaji v cenících apod. - zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - umí převádět jednotky hmotnosti a délky	Počítání nad 1 000 000 Desetinná čísla Jednotky	EV – vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy živ. prostředí (prolíná učivem řešení slov. úloh)	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- řeší jednoduché a složené slovní úlohy - umí provést zkrácený zápis s neznámou - umí pracovat s kružítkem - umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - umí sestrojit trojúhelník ze tří stran - pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník - umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky - dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině - umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti - umí odečítat hodnoty diagramy - umí spočítat obsah čtverce a obdélníku	Slovní úlohy Geometrie		

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- čte, zapisuje a porovnává přiroz.čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přir.č. na čís.ose - rozlišuje druhy čar - používá technické písmo k popisu - rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, času, hmotnosti - vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku a pravouhl. trojúhelníku - charakterizuje a třídí zákl. rov. útvary - charakterizuje a třídí zákl. rov. útvary - využívá polohové a metrické vlastnosti zákl. rovinných útvarů při řešení úloh a prakt. probl. - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des.čís. na čís. ose - porovnává a zaokrouhluje des.čísla - provádí operace s des.č. - umí vypočítat aritm. průměr, převádí jednotky - provádí odhady a zaokr. s danou přesností	Rozšířené opakování. přirozená čísla čtení a zápis čísel v des.soustavě zobrazení na čís.ose početní operace Základní pravidla rýsování. druhy čar, technické písmo Geometrické útvary v rovině. rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kruh kružnice převody jednotek obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku Desetinná čísla čtení a zápis v desítkové soustavě	Pč - popis technických výkresů Fy - měření délky OSV - určení obvodu pozemku apod. Fy - řešení početních úloh OSV - odhad a určení např. cena nákupu, ...	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná pojem násobek,dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejm.spol.nás.a největš.spol.dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti přiroz.čísel - rozumí pojmu úhel - narýsuje úhel a změří ho - umí graficky přenést,sečíst a odečíst úhly - umí sestrojit osu úhlu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s úhly(° a ´) - pozná dvojice úhlů vedlejších a vrcholových - umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník,umí sestrojit pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná osově souměrné útvary a shodné	Dělitelnost přirozených čísel. znaky dělitelnosti,násobek,dělitel prvočíslo,číslo složené společný násobek a dělitel Úhel a jeho velikost. pojem,rýsování,přenášení,osa úhlu jednotky velikosti úhlu a měření ostrý,tupý,pravý,přímý početní operace s velikostmi úhlů vedlejší a vrcholové úhly mnohoúhelníky -pravid.šestiúhelník pravid.osmiúhelník(konstrukce,obvod) Osová souměrnost. Osová souměrnost. shodné útvary osově souměrné útvary	Z - určování zem.polohy	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá této znalosti při výpočtech složitějších obrazců - charakterizuje kvádr a krychli - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle a kváдру - užívá jednotky objemu a převádí je - odhaduje a vypočítá objem krychle a kváдру - určí a zobrazí různé druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti - správně pojmenuje, znázorní a užívá základní pojmy (strana, výška, těžnice, vnitř. úhel.....) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky tr. - umí sestrojit kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle. jednotky obsahu obsah čtverce a obdélníku obsah složitějších obrazců Kvádr, krychle, síť těles povrch krychle, kváдру objem krychle a kváдру Trojúhelník. pojem, druhy vnitřní a vnější úhly trojúhelníku těžnice, střední příčky, výšky kružnice opsaná a vepsaná Závěrečné opakování.	OSV – plocha místnosti, pozemku ...	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des.číslo a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s rac.čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část-přirozeným číslem, poměrem,zlomkem, des.číslem,procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy - modeluje konkrétní situace, v nich využívá matemat. aparát v oboru rac.,čísel - rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, - modeluje konkrétní situace,v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel - pozná shodné útvary pravidelný osmiúhelník	Opakování učiva 6.ročníku Racionální čísla. čtení zápisu zlomku vztah mezi zlomky a des.čísly zobrazení na číselné ose rozšiřování a krácení zlomků převrácený zlomek smíšené číslo početní operace se zlmky složený zlomek Celá čísla čtení a zápis celého čísla zobrazení na číselné ose opačné číslo absolutní hodnota čísla početní operace s celými čísly Trojúhelník.	F,Ch,D - numerické výpočty	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné - zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí(obsah čtv. a obd.) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle a kváдру - užívá jednotky objemu,převádí je - odhaduje a vypočítá objem kváдру a krychle - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Osová souměrnost. Osová souměrnost. shodné útvary osově souměrné útvary Obsah čtverce a obdélníku. Povrch kváдру a krychle. jednotky obsahu obsah čtverce a obdélníku. obsah složitějších obrazců kvádr,krychle,sítě těles zobrazování těles Povrch kváдру a krychle. jednotky objemu objem krychle a kváдру Konstrukční úlohy. trojúhelníková nerovnost konstrukce trojúhelníků	OSV –obsah místnosti, pozemku	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí % - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady a danou přesnost - řeší aplikační úlohy na % (i v případě, že je proc. část větší než celek)	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost. pojem zvětšení a zmenšení v daném poměru rozdělení v daném poměru měřítko úměra přímá a nepřímá úměrnost trojčlenka Procenta pojem základ, procentová část, počet % promile slovní úlohy	Fy-vztahy mezi veličinami Z-měřítko plánu a mapy Ch-výpočty trojčlenkou OSV-Práce s mapou Pú -spotřeba materiálu Nú -zakázky, počet dělníků... Ch- koncentrace OSV -slevy EV -stav ovzduší, přítomnost škodlivin	PC -program

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje typy rovnoběžníků - umí sestrojit rovnoběžník - odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnob. - odhaduje a vypočítá obvod a obsah trojúhel. - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestrojit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti	Rovnoběžníky. pojem vlastnosti rozdělení konstrukce obvod a obsah obsah trojúhelníku Lichoběžník. pojem konstrukce Povrch a objem hranolu. Středová souměrnost sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti		

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přeponu - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatku při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesn. - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ $1 < a < 10$, kde n je celé č. - provádí poč. operace s mocninami s přiroz. mocnitelem - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu pomocí čísel.výrazu s proměn. zapíše text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	Opakování učiva 7. ročníku. Druhá mocnina a odmocnina. pojem čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin určení druhých mocnin a odmocnin pojem reálného čísla Pythagorova věta. pojem výpočet délek stran v pravoúhl.troj. užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách Mocniny s přirozeným mocnitelem. čtení a zápis mocnin s přiroz.mocnitelem zápis čísla pomocí mocnin 10 početní operace s mocninami s přiroz.mocnit. Výrazy. číselné výrazy proměnná výrazy s proměnnou úpravy výrazů		

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvival.úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí rovnic,úvahy...) - ověří výsledek řešení - nalézá různá řešení - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obvod a obsah kruhu - charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce - umí sestrojit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků(výška,těžnice,Thaletova kružnice..(v konstrukčních úlohách) - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí data v grafech a tabulkách	Lineární rovnice. rovnost Lineární rovnice. Slovní úlohy. Slovní úlohy. Kruh,kružnice. vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice, obsah kruhu Válec. pojem povrch válce, objem válce Konstrukční úlohy. jednoduché konstrukce množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukční úlohy. Shromažďování,třídění a vyhodnocování statistických údajů Závěrečné opakování	Fy- vztahy mezi veličinami VMEG -srovnání států HDP -počet obyvatel.... EV -ochrana živ.prostředí OSV -zavlažování pozemku... OSV -objem a povrch nádrže,bazény.... Z -třídění údajů EV -stav ovzduší EGS -stav obyvatel,školy,zdravot....	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Matematika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic - užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice a jejich soustavy - znázorní řešení lin. nerovnic na čís. ose - zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh - rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem těles - řeší úkoly z praxe na jednoduché úrokování	Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lin. rovnic Nerovnice, soustavy nerovnic nerovnost lineární nerovnice soustava lineárních nerovnic Funkce pravoúhlá soustava souřadnic pojem funkce lineární funkce (přímá úměrnost) Podobnost podobnost věty o podobnosti trojúhelníků Tělesa kužel, jehlan, koule, povrch a objem těles Finanční matematika základní pojmy finanční matematiky	OSV - čtení z grafu - jízdní řády - spotřeba benzínu OSV - plány OSV - spotřeba materiálu - stavebnictví OSV - plat, srážky, úroky.....	

5.3. Člověk a jeho svět

5.3.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb.

Předmět především žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě a společnosti, o lidských výtvorech, činnostech a vztazích i o nejběžnějších podmínkách života. Náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků, otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí, k vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí, formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů. Pěstuje tak v nich uvědomování vlastní individuality.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Prvouka se vyučuje na 1. stupni ZŠ od 1. do 3. ročníku. V 1., 2. a 3. ročníku jsou to 2 hodiny týdně. Výuka je realizována ve třídě, je doplňována vycházkami do nejbližšího okolí. Během hodin učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Prvouka je koncipován jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou obsahově členěny do jednotlivých témat:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí - Prvouka

Kompetence k učení

- vedeme žáky k návykům v jednoduchých činnostech, k osvojení učiva na praktických příkladech, při hrách, na vycházkách, k využívání vlastních zkušeností
- umožňujeme žákům poznávat místo, kde žijeme
- vedeme žáky k orientaci v čase
- pomáháme žákům získávat nové poznatky z oblasti živé a neživé přírody
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k učení, vedeme je k posuzování vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání různých problémových situací ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k rozpoznání, na koho se v dané situaci obrátit
- učíme je rozeznávat nebezpečná místa ve svém okolí
- vedeme žáky k uplatnění způsobu bezpečného chování
- učíme žáky, jak odmítnout návrhy a lákání cizích osob

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům rozšiřovat slovní zásobu z oblastí člověk, rodina, společnost, příroda, kultura, zdraví
- vedeme žáky k pojmenování pozorované skutečnosti v rodině, v přírodě, doma a v okolí, v obci,

ve škole

- učíme žáky komunikovat se spolužáky i s dospělými lidmi, naslouchat promluvám jiných lidí, porozumět jim a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vnímání vztahů mezi lidmi
- učíme je vzájemnému respektu a toleranci k názorům druhých
- vedeme žáky k sledování vlivu lidské činnosti na přírodu
- směřujeme žáky k ochraně přírody a prostředí, ve kterém žijeme

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání a pochopení rozdílů mezi lidmi
- vedeme žáky k toleranci ke svým spolužákům, k respektování jejich individuality
- učíme žáky uplatňovat zásady slušného chování vůči svému okolí
- umožňujeme žákům zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatnění získaných vědomostí a dovedností při pracovních činnostech, ale i v běžném denním životě k ochraně životního prostředí i svého zdraví
- vyžadujeme od žáků dodržování vymezených pravidel a k takovému jednání, aby neohrozil sebe ani ostatní
- vedeme žáky k správnému užití pomůcek

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Prvouka			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zvládá orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy - zná cestu do školy a zpět - zná název školy - zná jméno třídní učitelky a ředitele školy - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - uklízí své věci na místa k tomu určená(přezůvky, cvič. úbor, výtvarné potřeby) - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování - zná svou adresu - umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech a v aktovce - umí si uspořádat pracovní místo	<u>Místo, kde žijeme</u> Domov Škola Cesta do školy Obec <u>Lidé kolem nás</u> Rodina, členové rodiny, oslavy v rodině, Práce v domácnosti Chování lidí, osobní bezpečí Právo a spravedlnost Zaměstnání, povolání <u>Lidé a čas</u> Orientace v čase a hodiny Roční období, měsíce, dny Současnost a minulost v našem životě	Čj- lidové zvyky v dětské literatuře Hv-lidové písně a koledy Vv, Pč- výroba tradičních předmětů(vánoční ozdoby, kraslice, masopustní masky...) M- hodiny Čj- zapisování krátkých textů, Čtení Vánoce, Velikonoce PT: EV- -vztahy člověka a prostředí, důsledky lidských činností -péče o své okolí(škola, bydliště...) OSV- -vcítění se do pozice druhého člověka -komunikace v různých modelových situacích -vnímavý a citlivý přístup k přírodě MKV- -základní informace o životě jiných národů	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Prvouka			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- popíše a porovnává viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích zvířat a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - pozná základní druhy rostlin, stromů (rozlišuje listnaté a jehličnaté stromy) - dokáže pozorovat živočichy ve svém okolí a jednoduše popsat jejich chování - uplatňuje základní zásady chování v přírodě	<u>Rozmanitost přírody</u> Příroda v ročních obdobích Rostliny, houby, živočichové Ovoce a zelenina Chování v přírodě		
- dodržuje základní hygienické návyky - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - pojmenuje hlavní části lidského těla - dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity - má povědomí o základech správné životosprávy (výživa, odpočinek, spánek, pitný režim...) - ví, co dělat v případě úrazu(zná tel. čísla policie, záchranky, hasičů) - zná zásady správného chování u lékaře - dodržuje ústní hygienu, seznámí se se zásadami správné péče o chrup - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro chodce - ví, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	<u>Člověk a jeho zdraví</u> Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí	PT: VDO- -utváření hodnot jako spravedlnost a tolerance -budování empatie	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Prvouka			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák</u> - dodržuje správné návyky chodce - rozliší různé dopravní prostředky - zapíše adresu domů, adresu školy - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvede a popíše povolání rodičů - zapíše datum narození - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti - vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost - v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství - uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků - orientuje se v čase- na příkladech porovnává minulost a přítomnost - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity	<u>Místo, kde žijeme</u> - domov - bydliště, město a vesnice, významná místa, Česká republika - škola a cesta do školy – škola, dopravní prostředky, bezpečnost - <u>Lidé kolem nás</u> - rodina a lidé kolem nás – příbuzní, kamarádi, lidé mladí a staří, kdo potřebuje naši pomoc, osobní bezpečí - věci kolem nás – předměty, vlastnosti předmětů, volný čas, techniky, média <u>Lidé a čas</u> - čas – kalendář, hodiny a části dne, minulost a přítomnost	Jazyk a jazyková komunikace MKV OSV Umění a kultura VDO Jazyk a jazyková komunikace OSV Umění a kultura EV Jazyk a jazyková komunikace Matematika a její aplikace	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Prvouka			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Žák: - zná nebezpečí pohybu v okolí bydliště a školy, začlení svou obec do příslušného regionu - snaží se pozorovat kladné i záporné změny ovlivněné zásahem člověka - rozlišuje přírodní a umělé prvky v krajině - je seznamován s význačnostmi regionu - snaží se být tolerantní k odlišnostem spolužáků a ostatních ve svém okolí, odvozuje význam činností a různých zaměstnání - rozlišuje nejbližší rodinné vztahy, užívá časové údaje v denním životě, porovnává minulost a současnost na příkladech v regionu - pozoruje a je veden k porovnávání změn v přírodě vzhledem k ročním obdobím - ví o základních znacích některých přírodnin - provádí jednoduché pokusy - změří základní veličiny - zvládá hygienické a zdravotně preventivní návyky - je veden k zásadám bezpečného chování vůči sobě i ostatním	Místo, kde žijeme -dopravní výchova -naše obec -minulost a spojení se sousedními obcemi -město x vesnice, mapa a plán -okolní krajina- orientace, směrová růžice, kompas, obzor, turistická mapa -příroda a lidské výtvoř, ochrana přírody Lidé kolem nás -člověk mezi lidmi, lidové zvyky a tradice zájmy a povolání Lidé a čas -průběh lidského života, minulost a současnost Rozmanitost přírody -vlastnosti látek a jejich měření -neživé přírodniny -rostliny, živočichové a houby -příroda v jednotlivých ročních obdobích -význam živé a neživé přírody pro život -ochrana přírody, přírodní celky Člověk a jeho zdraví -části těla a smysly člověka	VDO –vytváření pravidel chování a pravidel týmové spolupráce EV – vztah člověka k prostředí – vztah ke kulturním památkám, ke svému bydlišti, ocenění práce druhých, odsouzení vandalismu - ochrana přírody MKV – princip sociálního smíru a solidarity (zákl. lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám M –měrné jednotky Čj – vyprávění z cest - lidové zvyky v dětské literatuře Hv – písničky vhodné k jednotlivým tématům, koledy VV- kresba Pč –výrobky k lidovým svátkům Tv – cvičení v přírodě a turistika	Učivo i průřezová témata budou probírána průběžně dle možností školy a plánu učitele

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Prvouka			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- je obezřetný při setkání s neznámými lidmi - je seznámen s nutným požádáním o pomoc - uplatňuje pravidla silničního provozu - dbá pokyny dospělých při mimořádných Událostech	co potřebujeme k životu -zásady zdravého života (prevence, nemoc, úraz) -dopravní výchova -ochrana v ohrožení(přírodní děje, nebezpečné látky a skládky...) - důležitá telefonní čísla	-vycházky, návštěvy muzeí a památek, exkurze	

5.3. Člověk a jeho svět

5.3.2. Přírodověda

Charakteristika předmětu 1. stupeň

Předmět Přírodověda se ve 4. a 5. ročníku realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i svoje nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími jevy a složitějšími ději.

Učí se všimnout si podstatných věcných stránek přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků, vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků pomáhá ve zvládání nových životních situací, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních a režimových návyků.

Časové a organizační vymezení předmětu

Ve 4. ročníku 2 hodiny týdně.

V 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Žáci pracují ve třídě s využíváním různých forem práce a dostupných vyučovacích pomůcek. Výuku přírodovědy vhodně doplňují nástěnné obrazy, schémata jednotlivých orgánů a orgánových soustav, kostra člověka, mapy vesmíru, globus, encyklopedie, filmy, besedy, výstavy, exkurze, práce s internetem, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, školní výlety.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Přírodověda je rozdělen na dvě části:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Přírodověda (1. stupeň)

Kompetence k učení

- učíme žáky aktivně poznávat a pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- učíme žáky vyhledávat, vybírat, shromažďovat a využívat informace o Zemi, přírodě a zdraví
- umožňujeme žákům používat encyklopedie a odbornou literaturu
- učíme žáky kooperaci
- podporujeme samostatnost a tvořivost žáků
- vedeme žáky k reprodukci získaných poznatků
- zaměřujeme se na aktivní dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- učíme žáky trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací z oblasti přírody
- zařazujeme úkoly, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
- pomáháme nalézt způsob řešení problému s využitím vlastních zkušeností a úsudku
- klademe důraz na práci s knihou, internetem, ...
- vedeme žáky k hledání možností, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, na dodržování etiky komunikace
- vedeme žáky k předávání svých myšlenek, dojmů, zkušeností a poznatků spolužákům
- učíme naslouchat druhým a reagovat na jejich názory
- učíme žáky prezentovat své názory a zkušenosti výstižně, v logickém sledu a souvisle
- rozvíjíme slovní zásobu v osvojovaných tématech

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech a vnímat odlišnosti členů týmu
- vedeme žáky k diskusi ve skupině i k debatě celé třídy
- žáky vedeme k zájmu o náměty, názory a zkušenosti druhých
- vedeme žáky k hodnocení výsledků vlastní činnosti i činnosti ostatních
- spolupracujeme na vytváření pravidel při práci v týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví
- učíme žáky chápat základní enviromentální problémy
- netolerujeme hrubé projevy chování
- vedeme žáky k dovednosti rozpoznat hrubé zacházení a k uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě, k lidským výtvorům, k lidem i k sobě
- upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- snažíme se žáky vést k zapojování do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků
- klademe důraz na dodržování bezpečnostních i hygienických předpisů
- vytváříme bezpečné, podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- umožňujeme žákům pracovat, manipulovat, experimentovat
- vedeme žáky ke správnému způsobu užití pomůcek, vybavení, technik
- učíme žáky manipulovat s různými pomůckami (modely, atlasy, encyklopedie, apod.) a snažíme se, aby jim porozuměli
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v běžném životě

5.3. Člověk a jeho svět

5.3.3. Vlastivěda

Charakteristika předmětu - 1. stupeň

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje kolem nás, jejich vzájemné vztahy a souvislosti.

Učí se vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Učí se chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko pro budoucnost.

Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, podněty a názory jiných.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti, prakticky poznávat místní a regionální skutečnosti, s důrazem na dopravní výchovu; přirozeným způsobem najít kladný vztah k místu svého bydliště, k rodné zemi.

Žáci se postupně seznamují s jednotlivými oblastmi České republiky a s dalšími státy Evropy. Učí se orientovat na mapě, chápat odlišnosti států Evropy a nutnost jejich spolupráce.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen; seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy ve společnosti a ve světě.

V tematickém okruhu Lidé a čas se učí orientovat v dějích a v čase, poznávat vývoj událostí a utváření historie, samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie i současnosti.

Časové a organizační vymezení předmětu

4. ročník 1 hodina týdně

5. ročník 2 hodiny týdně

Žáci pracují ve třídě s využíváním různých forem práce a dostupných vyučovacích pomůcek. Výuku vlastivědy vhodně doplňují obrazy, mapy, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, výstavy, exkurze, školní výlety, práce s internetem.

Obsahové vymezení předmětu

3 tematické okruhy - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Vlastivěda (1. stupeň)

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.)
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti

Kompetence občanské

- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití
- vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence "evropanství"

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Vlastivěda			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany, zná sousední státy a umí je ukázat na mapě - má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě - zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti - vypráví o zážitcích z cest, seznamuje se se zvláštnostmi regionů v ČR - umí popsat státní symboly - chápe postavení jedince v nejužší společnosti, regionu, státu - objasní historické důvody zařazení státních svátků - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci - rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy - reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Místo, kde žijeme - naše obec a její okolí, mapa místní krajiny, adresa bydliště, kulturní a historické zajímavosti - mapa České republiky, světové strany na mapě, vysvětlivky mapy, měřítko mapy, barvy na mapách, sousední státy - ČR a její symboly - přírodní podmínky území ČR (nížiny a vysočiny, vodstvo, podnebí, půdy, rostlinstvo, živočišstvo, ochrana přírody) - oblasti ČR (Praha, sever a severozápad Čech, západ Čech, jih a jihovýchod Čech, severní Morava a české Slezsko, Haná, jižní Morava) Lidé kolem nás - postavení ČR v Evropě, státní zřízení- demokracie, monarchie, zákony, práva a povinnosti, státní svátky, - rodina a společnost - právo a spravedlnost - osobní bezpečí - situace hromadného ohrožení	OSV – význam lidských práv a povinností v mezilidských vztazích VDO – odpovědný člen společnosti, svoboda, principy a hodnoty demokracie, soužití, komunikace, spolupráce, volební systém u nás(základ), obec jako základní jednotka samosprávy, demokracie proti diktatuře VMEG – naši sousedé v Evropě MKV – specifické rysy jazyků, vztah k minoritám EV – lidské sídlo, ohrožení zdrojů života, vývoj průmyslu a ochrana ŽP MV – vliv médií na jedince ve společnosti Př- Země a ekosystém -čas a jeho měření Pč- modelování M- slovní úlohy	-prohloubení a rozšíření učiva prvouky Učivo a průřezová témata budou probírána průběžně dle možností školy a vlastních plánů učitele

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Vlastivěda			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- pracuje s časovými údaji, encyklopediemi - rozezná rozdíl mezi životem dnes životem v dávných dobách - zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu - ví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště	Lidé a čas - měření času, kalendář, lidské generace - doba pověstí - první stát na českém území (vznik Velké Moravy, Konstantin a Metoděj...) - Přemyslovci - Lucemburkové - husitství - počátky vlády Habsburků	Návštěva památek a muzeí podle možnosti školy	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Přírodověda			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- prohlubuje znalosti o propojenosti živé a neživé přírody, o rovnováze v přírodě - je seznámen se základními ekosystémy v ČR - pozná a pojmenuje typické živočichy a rostliny (pole, louka, les, voda, lidská obydlí) - jednoduše popíše stavbu těl a způsob života - rozezná rostlinná patra - ví, jak se chovat v lese - uvědomuje si jeho význam - porovnává základní projevy života na určitých organismech - hodnotí činnosti člověka v přírodě, jeho negativní i pozitivní vliv - založí a vyhodnotí jednoduchý pokus	Rozmanitost přírody Podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost -vzduch, sluneční záření, voda, půda... Přírodní společenstva a jejich změny během roku - rostliny a jejich orgány - výživa rostlin - živočichové a stavba jejich těla - houby Les -stromy jehličnaté a listnaté - lesní podrost - houby - háj na jaře - lesní živočichové - význam lesů pro člověka - vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů Rostliny a živočichové vod a bažin Rostliny suchých stanovišť Rostliny a živočichové v zahradě a na poli Ochrana životního prostředí	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka k životnímu prostředí, prostředí a zdraví MKV – lidské vztahy (solidarita) Čj - vypravování prázdninových cestách, zážitky se zvířaty Vv – kreslení Pč – modelování M – využití témat ve slovních úlohách vycházky, návštěvy památek,muzeí...	Učivo a průřezová témata budou probírána dle možností školy a vlastních plánů učitele

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Přírodověda			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- učí se plánovat svůj čas k učení i zábavě, vzhledem ke svým potřebám a s ohledem na ostatní - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - umí uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro cyklisty - snaží se poskytnout první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc - osvojuje si jednoduché způsoby odmítání návykových látek - reaguje přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - zná důležitá telefonní čísla	Člověk a jeho zdraví - orientace v čase (kalendář, režim dne, roční období) - základní stavba lidského těla - péče o zdraví, zdravá výživa - osobní bezpečí – bezpečné chování silničním provozu, krizové situace a formy násilí, agresivita - ochrana člověka za mimořádných událostí	TV – cvičení v přírodě a turistika	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 5
Vyučovací předmět : Vlastivěda			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- ví, co je kontinent a oceán, najde je na mapě i glóbu, - ukáže polokoule a zeměpisná pásma - ví o nepříznivých zásazích člověka do přírody - je seznámen se zvláštnostmi osídlení v zemských pásmech včetně rostlinstva a živočišstva - orientuje se na mapě Evropy, ukáže evropské státy, hlavní města, popíše povrch , podnebí, zajímavosti - chápe správní, historické i přírodní odlišnosti států Evropy - vypráví zážitky z cest - chápe nutnost spolupráce s evropskými státy - porovná jejich odlišné způsoby života a kultury	Místo, kde žijeme Země – kontinenty, oceány, glóbus Státy sousedící s ČR - Slovenská republika - Polská republika - Německo - Rakousko (příroda, rekreační oblasti, hospodářství a města) Evropa – významné evropské státy - země střední Evropy - Francie - Nizozemsko, Belgie, Lucembursko - Velká Británie - sever Evropy - jižní a jihovýchodní Evropa - východní Evropa Lidé kolem nás - vztahy mezi lidmi a národy, respektování kultury, víry a rasy - nebezpečí terorismu - ochrana osobnosti, majetku - návrhy na zlepšení života a vstřícné řešení problémů ve společnosti	OSV – analýza vlastních i cizích postojů k hodnotám lidí jiných národů VDO – občan v demokratických společnostech ve světě a Evropě, lidská práva a povinnosti, základní evropské společenské organizace VMEG – zážitky z cest, některé zvyky národů Evropy, naše vlast a Evropa, vlajky některých Evropských států MKV – respektování odlišností různých etnik a jejich kultury, lidská solidarita, význam učení se a využívání cizího jazyka EV – moře, deštné pralesy- význam pro život, lidské sídlo, vyčerpatelnost surovinových zdrojů, nerovnoměrnost života na Zemi MV – postavení médií ve společnosti Př – význam atmosféry, vodních zdrojů	- u některých témat aktualizace a prohloubení učiva - Učivo a průřezová témata budou probírána dle možností školy a plánů učitele

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 5
Vyučovací předmět : Vlastivěda			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zopakuje si určování času v souvislosti s dějinnými událostmi, využívá knihoven, médií k pochopení mezi jevy a ději - sleduje minulost a současnost v regionu, využívá vzpomínek příbuzných i jiných pamětníků k porovnání života a práce v minulosti a současnosti, vyhledává zajímavosti , pověsti rodného kraje	Lidé a čas -tereziánské a josefínské reformy, osvícenství -revoluční rok 1848 -národní obrození, vývoj vědy a techniky -kulturní život v 19. st. - 1. světová válka -vznik ČSR a její vývoj -2. světová válka, okupace - obnovení a poválečný vývoj republiky, vláda komunistické strany - listopad 1989, rozdělení státu, ČR na konci století	A- poznáváme zem, jejíž Jazyk se učíme Čj-sloh – vyprávíme, co jsme viděli a zažili na cestách Vv- koláž M- slovní úlohy	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Přírodověda			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- pozná propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení - organismů prostředí - popíše střídání ročních období - umí uvést zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující - se v nejbližším okolí a popsat jejich základní životní - podmínky - zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata - uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí - dokáže popsat vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, - které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které - ho poškozují - provede jednoduchý pokus podle návodu - rozliší etapy lidského života - pojmenuje a popíše orgánové soustavy - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty - umí poskytnout první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc	<u>Rozmanitost přírody</u> Země ve vesmíru - Sluneční soustava, zkoumání vesmíru - model Země – glóbus - otáčení Země, denní doby, roční období - magnetické a gravitační pole Země - vzdušný obal Země Rozmanitost podmínek života na Zemi - přizpůsobení se rostlin a živočichů prostředí (les, voda, pole, městské aglomerace...) a jejich zástupci Třídění rostlin a živočichů Ochrana přírody - chráněné rostliny a živočichové - založení, sledování a vyhodnocení jednoduchého pokusu <u>Člověk a jeho zdraví</u> - lidské tělo – části lidského těla, hlavní orgány a orgánové soustavy a jejich funkce, rozdíly mezi mužem a ženou Péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, zdravá strava a pitný režim, - význam aktivního pohybu - osobní a intimní hygiena - běžné nemoci a prevence - chování v době nemoci - základní péče o nemocného - drobné úrazy a poranění, první pomoc	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí, co vím o sobě a ostatních, organizování vlastního času, respektování EV – ekosystémy na Zemi, základy života a ochrana ŽP, principy hospodaření s přírodními zdroji, ekologické zemědělství a vliv průmyslu na ŽP VMEG – organizace pro ochranu přírody MV – využití médií o aktuálních problémech ŽP - vycházky do přírody Čj – vyprávění, kde jsem byl, co mě zaujalo - co jsem zažil se zvířátkem Vv – malba Pč – výrobky z přírodního materiálu	Oživení znalostí u některých témat ze 4. ročníku a jejich prohloubení Učivo a průřezová témata budou probírána průběžně dle možnosti školy a vlastních plánů učitele

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Přírodověda			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- má osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - reaguje přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Návykové látky a zdraví - nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání - nebezpečí gamblerství Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - krizové situace a formy násilí - agresivita, obrana proti agresivním jedincům - služby odborné pomoci Ochrana člověka za mimořádných událostí		

5.4. Člověk a společnost

5.4.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně .

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí - Dějepis

Kompetence k učení

- žáky vedeme k pozitivnímu vztahu k učení a k jeho plánování
- vedeme je k vyhledávání vhodné informace v různých zdrojích
- žáky vedeme k organizaci a řízení vlastního učení, k vyhledávání a třídění informací, používání všeobecně užívaných pojmů a nacházení souvislostí mezi nimi
- vedeme je k dovednosti aplikace získaných znalostí
- Žáky vedeme k operování s obecně užívanými termíny, k uvádění věcí do souvislostí a propojování poznatků z různých vzdělávacích oborů do širších celků. Vedeme je k porovnávání získaných výsledků práce a jejich kritickému posouzení. Směřujeme je k ochotě věnovat se dalšímu studiu.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke vnímání a rozpoznávání nejrůznějších problémových situací a učení se je řešit
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- žáky vedeme k využívání vlastního úsudku, ke kritickému myšlení, logickému uvažování a schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vedeme žáky k umění vhodně reagovat na promluvy druhých a využívání informačních a komunikačních prostředků, které je vedou k vlastnímu ústnímu i písemnému projevu
- vedeme žáky k formulaci myšlenek v logickém sledu, aby byli kultivovaní v souvislém ústním i písemném projevu
- žáky vedeme k práci s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů, ...
- vedeme žáky k věcnému argumentování, zapojování se do diskuse a obhajobě vlastních názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat samostatně, individuálně i ve skupinách a ke zvládnutí sebekontroly
- vytváříme spolu s žáky příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru
- žáky vedeme k diskusi, sebekontrolě a ovládnutí a řízení svého chování
- vedeme je k respektování různých hledisek a oceňování zkušeností druhých

Kompetence občanské

- žáky vedeme k zodpovědnému chování a uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- žáky vedeme k uvědomování si svých občanských práv a povinností
- vedeme žáky k umění prosadit svá práva a k plnění povinností ve škole i mimo ni
- žáky vedeme k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- motivujeme žáky k prozkoumání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k tomu, aby se uměli zodpovědně rozhodnout podle dané situace, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit a aby pochopili základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění závazků dohodnuté kvality práce
- žáky vedeme k využívání získaných znalostí a zkušeností pro svůj osobní rozvoj, k efektivní organizaci své práce, k využívání zkušeností získaných vzdělávacích oborech či oblastech pro přípravu na budoucí povolání
- umožňujeme žákům vzájemně si pomáhat a radit
- vedeme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Dějepis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí důležitost historického poznání - orientuje se na časové ose a v historických obdobích - vysvětlí způsob obživy - rozdělí období v době kamenné - popíše změny života - rozezná výrobky z kovů - vyvodí souvislost vzniku nejstarších států v subtropickém pásmu - popíše život v starověkém státě - hodnotí přírodní podmínky v Řecku - objasní úlohu bájí a pověstí - vysvětlí význam styků Řeků s okolním světem - porovná státy Sparty a Atény - charakterizuje městské státy - popíše úspěch a rozpad říše	Úvod - význam poznání lidských dějin - orientace v čase - rozdělení historických období - zdroje historických informací Pravěk - doba kamenná - duchovní život lidí - počátky zemědělství a řemesel - doba zpracování kovu - pravěk v českých zemích Starověk - nejstarší státy Mezopotámie Egypt Indie Čína Řecko - přírodní podmínky, život v Řecku - mykénské Řecko - období homérské - archaické a klasické období - kultura a vzdělanost - osobností starověkého Řecka - Alexandr Veliký – Makedonie	Z	

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Dějepis			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- pojmenuje a na mapě ukáže polohu říše římské - popíše život v Římě - vysvětlí důvody povstání - posoudí vznik, význam a souvislosti křesťanství a ostatních náboženství - zhodnotí a vyvodí důvody rozpadu římské říše a zániku říše západořímské - porovná kulturu Řecka a Říma - objasní římskou kulturu a její přínos pro rozvoj evropské civilizace	Řím - přírodní podmínky, osídlení - počátek a život Říma - ovládnutí středomoří - Spartakovo povstání - římské císařství - křesťanství - rozpad říše římské - kultura, věda a umění		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Dějepis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- seznámí se s uspořádáním společnosti raně feud. států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské společnosti - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - uvede příklady románské kultury - uvede příklady gotické kultury - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské revoluce pro český politický a kulturní život - uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí	Opakování - zánik římské říše Středověk Ranný středověk - zrod nové Evropy - Franská říše - Byzantská říše - křesťanství - Slované - Velká Morava - Počátky českého státu - románská kultura Vrcholný středověk - města a jejich význam - gotika - poslední Přemyslovci - Lucemburkové na českém trůně - Karel IV. - reformní hnutí husitství Pozdní středověk - doba poděbradská - doba jagellonská - stoletá válka		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Dějepis			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí změny v tehdejší společnosti - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	Ranný novověk - hospodářské a společenské změny v 15. a 16.stol. - objevné cesty - renesance a humanismus - reformace - absolutistické monarchie		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Dějepis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - vymezí základní znaky baroka, uvede hlavní představitele a doloží příklady kulturních památek - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů - rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa, zhodnotí úsilí a výsledek - zjistí vztahy velmocí, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy záminka a příčina, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky	Opakování - vrcholný středovek - raný středověk - české země po nástupu Habsburků - třicetiletá válka - barokní kultura - vývoj v Rusku - české země a habsburská monarchie po 30 leté válce - vývoj v Anglii počátky britského impéria - vznik USA - reformy Marie Terezie a Josef II. - Rusko – Kateřina II. - francouzská revoluce - společnost v době metternichovského absolutismu - národní obrození - habsburská monarchie a české země – 1848 - Anglie – královna Viktorie - Francie – Napoleon III. - habsburská monarchie – 2. polovina 19.st. - české země – 2.polovina 19.st. - imperialismus a kolonialismus - občanská válka v USA - sjednocení Německa a Itálie - kapitalistická společnost - průběh 1. světové války - ruská revoluce - Češi za 1. světové války		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Dějepis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - rozliší politické proudy, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - vysvětlí obsah pojmu, vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy - uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců - využívá mapy, uvede projevy odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců,... - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech - popíše politický převrat a jeho důsledky - objasní pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - vysvětlí spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993 - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, ...	- Opakování - 1. světová válka - poválečné uspořádání světa - vznik ČSR - Evropa ve 20. letech - nástup fašismu - světová hospodářská krize - vývoj v SSSR - rozpad versailleského systému - mnichovská dohoda – důsledky - protektorát Čechy a Morava - 2. světová válka – průběh - domácí a zahraniční odboj - holocaust - poválečné uspořádání světa - prohra československé demokracie - únor 1948 - komunistický převrat - Evropa – studená válka - reformní hnutí v ČSR - r. 1968 - normalizace – 70. – 80. léta - ČSR cesta k sametové revoluci - globální problémy lidstva		

5.4.2. Občanská výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět navazuje na výuku Svět kolem nás a Tělesnou výchovu na prvním stupni. Zahrnuje výstupy oborů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Tento předmět komplexně rozvíjí osobnost dítěte, jeho sebepoznání a pochopení jeho postavení ve společnosti, respektování lidských odlišností, hodnoty domova, vlasti a kulturní dědictví. Také napomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v běžném životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Snaží se dovést žáky k chápání globálních problémů současnosti, vychovává je v duchu tolerance vůči odlišným názorům a rasám.

Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní pravidla společenského soužití a chování, přebírat odpovědnost za vlastní názory i jejich důsledky. Ve vyučovacích hodinách mají žáci prostor k diskusi, využívají se informace z mediálních zdrojů i z písemných pramenů. Současně je vede k úctě k životu vlastnímu i druhých a odpovědnosti za zdraví.

Metody:

Při výuce jsou používány metody odpovídající věku a schopnostem žáků a probíranému učivu. Jsou jimi rozvíjeny životní dovednosti dětí, různé typy inteligence.

Nejčastějšími metodami jsou skupinové vyučování, diskuse, dotazníky, samostatná práce, soutěže, testy, práce na PC, výklad učitele a dotazníky.

Formy práce:

Nejčastěji probíhá výuka ve třídě. V rámci výuky jsou zahrnuty různé vzdělávací a kulturní akce např. přednášky, besedy, výstavy, exkurze.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni základního vzdělávání. Je vyučována v 6. až 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě, kde je dostatek místa pro práci jednotlivců i skupin.

Vazba na průřezová témata a klíčové kompetence:

Občanská výchova zahrnuje všechna průřezová témata, jako jsou Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Převládající klíčové kompetence jsou komunikativní, k řešení problémů, občanské a sociální a personální.

Hodnocení v OV:

Žáci sbírají v průběhu pololetí body v několika předem stanovených úsecích. Na konci pololetí je jim přiřazena známka za získaný počet bodů.

Rozvíjíme samostatnost a odpovědnost žáků za svoji práci v hodině a ve vyučování.

210 a více	1 (výborně)
209 – 170	2 (chvalitebně)
169 – 110	3 (dobře)
109 – 90	4 (dostatečně)
89 – 0	5 (dobře)

Písemné práce Ústní zkoušení (max 50 bodů)	
Samostatná práce (max 20 bodů)	
Aktivita v hodině (max 10 bodů)	
Domácí práce, úkoly (přehled zpráv, kalendárium) (max 10 bodů)	
Projekty (max 40 bodů)	

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Občanská výchova

Kompetence k učení

- žáky vedeme ke správnému používání termínů, znaků a symbolů, k vyhledávání a třídění informací
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- poskytujeme metody, při kterých žáci dochází k objevům, řešením a závěrům

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému a tvořivému řešení problémů, ke kritickému myšlení a schopnosti obhájit si svá rozhodnutí
- klademe otevřené otázky
- umožňujeme žákům volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k umění jasně, logicky a kultivovaně formulovat myšlenky a názory, k výstižnému a souvislému ústnímu i písemnému vyjadřování
- vedeme je k umění naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat
- probouzíme v žácích zájem o náměty, názory a zkušenosti ostatních žáků
- vedeme je k umění využívat získaných komunikativních dovedností k vytváření pozitivní a kvalitní spolupráce s ostatními
- vedeme žáky k využívání vhodné technologie ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k samostatné i skupinové práci, k upevňování dobrých mezilidských vztahů, k diskusi, sebeovládání a respektování různých hledisek
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování přesvědčení druhých lidí, k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- žáky vedeme ke znalosti obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu vlastního rozvoje
- vedeme je k orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, k umění adaptace na změněné pracovní podmínky
- žáky vedeme ke správnému způsobu používání techniky

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Občanská výchova			List :1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Zná funkce rodiny Vysvětlí význam harmonických vztahů v rodině pro vývoj dítěte Vyjádří, co cítí ke své rodině Používá správně názvy označující příbuzenské vztahy Vysvětlí pojem rodokmen Ví, za jakých podmínek může člověk uzavřít sňatek Vysvětlí, jaký význam má vzdělání pro budoucí život Zná svá práva a povinnosti Zná zásady racionální přípravy na vyučování Vyjádří,co pro něj znamená domov Zná rozdíl mezi státní správou a samosprávou Orientuje se ve své obci Zná státní symboly ČR Pojmenuje některá zajímavá místa naší vlasti Zná významné osobnosti české minulosti Zná složky státní moci, jejich orgány a instituce Zná některá práva Všeobecné deklarace Zná základní práva dětí Rozumí pojmům diskriminace, rasismus, xenofobie	Rodinný život Rodinné a příbuzenské vztahy Rodokmen Manželství Funkce rodiny Náhradní výchova Bezpečnost dětí Život ve škole Systém vzdělávání Školní docházka Školní řád Učení Domov Pojem domova Obec Obecní zastupitelstvo Přírodní prostředí Naše vlast Státní svátky Osobnosti, které nás proslavili Státní symboly Státoprávní uspořádání ČR Lidská práva Všeobecná deklarace lidských práv Úmluva o právech dítěte	RV D	

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Občanská výchova			List :1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Chápe důležitost výchovy avlivu okolí na vývoj jedince Rozumí pojmu sociální skupina Rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek Zaujímá pozitivní postoje k menšinám Volí vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi Kriticky přistupuje k mediálním informacím Vysvětlí obsah pojmů kultura, umění Respektuje vkus druhých Zná nejvýznamnější náboženské systémy Respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí Využívá nabídek kulturních institucí Zná a uplatňuje pravidla slušného chování Zná některá zajímavá místa v naší zemi Chová se šetrně k životnímu prostředí Rozumí pojmům majetek, vlastnictví Rozlišuje druhy vlastnictví Respektuje cizí majetek Zná funkci peněz	Člověk ve společnosti Rodina Sociální skupiny Komunikace Média Člověk a kultura Umění Náboženství Slušné chování Přírodní a kulturní bohatství naší země Ochrana životního prostředí Majetek a vlastnictví Druhy vlastnictví Životní úroveň Konzumní společnost	RV D,Z,Vv	

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 7.
Vyučovací předmět :Občanská výchova			List :2.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje různé formy státu Zná základní demokratické principy Vysvětlí význam volebního práva Rozlišuje aktivní a pasivní volební právo Zná systém územní správy ČR	Stát a právo Formy státu Znaky státu Volby Demokracie Územní samospráva	D	
Vyhledává informace o členských státech EU Popíše vliv začlenění ČR do EU na život občanů Vysvětlí význam OSN a NATO Přistupuje k ostatním lidem bez předsudků	Svět kolem nás Národnostní menšiny Nadnárodní organizace	Z	
Objasní důležitost dodržování lidských práv Dbá na dodržování vlastních práv a zároveň respektuje práva druhých Uvědomuje si, že odlišnosti jiných lidí nejsou důvodem k nepřátelství	Lidská práva Listina základních práv a svobod Všeobecná deklarace lidských práv Morálka Diskriminace		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Občanská výchova			List :1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Všimá si rozdílů mezi lidmi, vnímá je jako přirozené Přijímá pozitivně sebe sama Uvědomuje si své kladné a záporné stránky, koriguje své chování Uvědomuje si, že vlohy je třeba rozvíjet vlastní činností Objasní význam vůle při dosahování cílů Uvědomuje si závislost vnímání na různých vlivech Hledá nové způsoby řešení problémů Zná různé druhy paměti Využívá poznatků o paměti a zapomínání při vlastním učení Zná rozdílné funkce pravé a levé mozkové hemisféry Chápe rozdíl mezi asertivním, pasivním a agresivním jednáním Využívá dovednosti asertivního jednání Hledá vhodné způsoby řešení konfliktů Rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví Orientuje se v síti obchodů a služeb v obci Vyloží podstatu fungování trhu Rozumí pojmům nabídka, poptávka	Osobnost Rozdíly mezi lidmi Sebepoznání, sebehodnocení Představy o budoucnosti Inteligence, nadání Vnitřní svět člověka Vnímání Myšlení Paměť Učení Vztahy mezi lidmi Asertivní jednání Řešení životních situací Hospodaření Výrobní a nevýrobní odvětví Nákup statků a služeb Trh		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 8.
Vyučovací předmět :Občanská výchova			List :2.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami Uvědomují si důležitost znalosti svých práv a povinností Rozumí pojmu právní vztah Vyhledává informace v Ústavě ČR Zná složky státní moci, jejich orgány a instituce	Stát a právo Morálka a právo Právní systém Ústava ČR Lidská práva Státní moc		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Občanská výchova			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Ví, čím se zabývá obecní úřad, obecní zastupitelstvo Aktivně se podílí na životě své obce Zná význam pojmu občanství Uvědomuje si povinnost prokazovat se platným osobním dokladem Vyhledává informace o činnosti EU Vysvětlí pojem vlastnické právo, autorské právo Respektuje majetková práva druhých Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy Přistupuje zodpovědně a opatrně k uzavírání smluv Rozlišuje úkoly orgánů právní ochrany Vysvětlí význam sankcí Uvede, jak probíhá občanské soudní řízení Rozliší přestupek a trestný čin Rozlišuje úlohu výroby, obchodu a služeb Vyloží podstatu fungování trhu na příklady Vysvětlí, co je státní rozpočet a z čeho se skládá Uvede, jak funguje záchytná sociální síť, příklady dávek Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí Uvede nejčastější právní normy podnikání	Člověk ve společnosti Obec a její obyvatelé Státní občanství Evropská unie Občan a právo Ochrana majetku Smlouvy Právní ochrana Stát a hospodářství Tržní ekonomika Státní rozpočet Peněžní ústavy Podnikání		

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Občanská výchova			List : 2.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor Vyhledává v médiích konkrétní případy globálních problémů Objasní souvislost lokálních a globálních problémů Kriticky přistupuje k informacím v médiích Popíše některé ekologické problémy Uvede, jak může vlastním způsobem života přispět k řešení ekologických problémů	Globální svět Problémy současného světa Životní prostředí Globalizace	Př	

5.5. Člověk a příroda

5.5.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Zaměření vyučovacího předmětu

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- samostatná práce (využití výukových programů na počítači, vyhledávání informací na internetu, výroba vlastních jednoduchých pomůcek)
- krátkodobé projekty i projekty vyžadující delší časový úsek

Mezipředmětové vztahy

Chemie – radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, elektrolýza

Přírodopis – světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)

Zeměpis – magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava, meteorologie

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací (encyklopedie, Internet, každodenní praxe)
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Časová dotace: předmět fyzika se vyučuje v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Občanská výchova

Kompetence k učení

- Podporujeme rozvoj abstraktního a logického myšlení
- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- Vedeme žáky ke správnému užívání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- Zařazujeme vhodné problémové úkoly
- Umožňujeme žákům využít vlastní úsudek a zkušenost, objevit jiné varianty řešení
- Zadáváme úkoly způsobem umožňujícím více postupů

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- Vedeme žáky k umění naslouchat názorům druhého
- Umožňujeme prezentaci práce žáků

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k umění věcně argumentovat
- Vedeme žáky k respektování různých hledisek
- Umožňujeme žákům vhodné začlenění do pracovní skupiny

Kompetence občanské

- Učíme žáky podřizovat se pravidlům
- Umožňujeme žákům svobodně vyjádřit svůj názor v pracovní skupině
- Vedeme žáky k odpovědnosti za své činy

Kompetence pracovní

- Zařazujeme skupinové práce, na kterých žáci samostatně pracují a zodpovídají za ně
- Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel
- Vedeme žáky k systematickosti a odpovědnosti

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Fyzika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- dovede vysvětlit, co to vlastně fyzika je - ví, co tato věda zkoumá - dovede vysvětlit co zkoumají i další vědy - zná některé významné fyziky a jejich přínos lidstvu - stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými - popíše póly magnetu a jejich vzájemné působení - rozliší magneticky měkkou a tvrdou ocel - objasní pojem zelektrování těles - chápe pojem elektrická síla i elektrické pole - charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního - pole, které je kolem každého tělesa - porovná velikost gravitační síly působící na dvě různá tělesa - uvede hlavní jednotku délky, její násobky - změří danou délku délkovým měřidlem a uvede výsledek - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot - uvede hlavní díly objemu, její díly a násobky - změří objem pevného a kapalného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - určí hmotnost pevného i kapalného tělesa - pomocí stopek umí přesně určit naměřený čas - teploměrem určí teplotu látky	Co je vlastně fyzika co zkoumá, proč se ji učíme slavní fyzikové Síla magnetická síla elektrická síla gravitační síla Měření fyzikálních veličin měření délky měření objemu měření hmotnosti měření času měření teploty	dějepis přírodopis chemie zeměpis zeměpis VDO matematika chemie MkV MV	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Fyzika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozliší částice látky (molekuly, atomy) - porovná částicovou skladbu pevných, kapalných a plyných látek - charakterizuje pojem neustálého pohybu částic a uvede jevy, které je potvrzují - rozliší jaderné a elektrické síly v atomu a jejich velikosti - určí, z čeho se skládá atom a z čeho iont - dokáže sestavit model atomu a kladného i záporného iontu - vymezí z jakých atomů se skládá prvek, z čeho se skládá sloučenina - obecně charakterizuje elektrický proud - uvede hlavní jednotku elektrického proudu a napětí - uvede zdroj napětí - rozliší vodič a izolant, umí schematicky nakreslit elektrický obvod - vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným obvodem - vysvětlí hlavní podmínky průchodu proudu obvodu - uvede příklady tepelných elektrických spotřebičů - vysvětlí pojem zkrat, objasní princip pojistky - ovládá zásady správného použití základních elektrických spotřebičů - uvede, že kolem elektrického pole se nachází pole magnetické - popíše cívku, galvanometr, elektrický zvonek a zná jejich schematické značky - uvede příklady elektromagnetu v praxi - zná základní pravidla pro používání elektrických spotřebičů	Částice částicové složení látek pohyb částic síly mezi částicemi složení atomu a iontu prvek Elektrický proud elektrický proud elektrický obvod elektrické spotřebiče magnetické pole elektrického proudu základní pravidla bezpečnosti	Chemie chemie EV	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Fyzika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- uvede základní jednotku fyzikální veličiny a její díly a násobky - převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času - objasní klid a pohyb tělesa vzhledem jeho polohy k jinému tělese - pozná na příkladu, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu - podle trajektorie pozná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý - rozezná na základě znalosti dráhy a času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - popíše pohyb posuvný a otáčivý - využívá s porozuměním vztah $v = s : t$ při řešení příkladů - dovede vyjádřit grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a dovede odečítat hodnoty času nebo rychlosti - experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - znázorní graficky sílu o známé velikosti a směru - uvede přibližnou charakteristiku jednotky síly Newton - pracuje s veličinou g a její jednotkou - určí pomocí olovnice svislý směr - změří siloměrem danou sílu a zapíše její výsledek - experimentálně určí polohu těžiště - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného i opačného směru - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má výslednice - určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru	Převody jednotek jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času Pohyb tělesa klid a pohyb tělesa druhy pohybu rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb rychlost rovnoměrného pohybu dráha rovnoměrného pohybu průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu Síla síla a její znázornění jednotka síly gravitační síla a hmotnost tělesa měření síly siloměr Skládání a rozkládání sil skládání dvou sil stejného směru skládání dvou sil opačného směru skládání dvou a více sil různého směru	Matematika matematika OSV matematika VDO matematika	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Fyzika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného i opačného směru - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má výslednice - určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru - určí síly na těleso otáčivé kolem pevné osy - pozná páku, užití páky v praxi, porovná kladku pevnou, volnou, kladkostroj, objasní princip nakloněné roviny - zná podstatu tří Newtonových zákonů - rozlišuje pojem tahová a tlaková síla - objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zvětšování či zmenšování - charakterizuje hydrostatický tlak - objasní podstatu Pascalova zákona - objasní podstatu Archimédova zákona, určí, kdy těleso plave, kdy se vznáší a kdy potápí - charakterizuje atmosférický tlak - rozezná přetlak a podtlak - vysvětlí, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou - objasní princip tlakoměru, aneroidu a manometru - osvojí si vztah pro výpočet hustoty - vysvětlí hustotu pomocí tabulek - pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa a jeho hmotnosti	Skládání a rozkládání sil skládání dvou sil stejného směru skládání dvou sil opačného směru skládání dvou a více sil různého směru Posuvné a otáčivé účinky síly Pohybové zákony Deformační účinky síly Mechanické vlastnosti kapalin Mechanické vlastnosti plynů Hustota	matematika matematika matematika matematika chemie zeměpis matematika chemie zeměpis matematika chemie zeměpis	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Fyzika			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla - zná hodnotu rychlosti světla - vysvětlí vznik stínu a polostínu - vyjmenuje měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce - formuluje zákon odrazu světla - sleduje zobrazení rovinným zrcadlem - rozlišuje kulová zrcadla a popíše jejich použití v praxi - rozpozná čočku a spojku, určí u nich ohnisko a ohniskovou vzdálenost - objasní krátkozrakost a dalekozrakost a podstatu jejich odstranění - objasní lom světla v různém prostředí	Světelné jevy	matematika zeměpis EV	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Fyzika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- uvede hlavní jednotku práce a výkonu, uvede jejich díly a násobky - vyjádří vztah pro práci $W = F \cdot s$ a pro výkon $P = W/t$ pro řešení úloh - objasní souvislost mezi konáním práce a polohovou energií - užívá vztahu $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii - je schopen objasnit na čem závisí energie pohybová - objasní změny pohybové a polohové energie v gravitačním poli - je schopen objasnit síly na kladce pevné a volné, i na nakloněné rovině - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - osvojí si vzorec pro výpočet tepla $Q = c \cdot m (t - t_o)$ a využívá ho k výpočtům tepla a hmotnosti - orientuje se v tabulkách, umí je používat k vyhledávání měrné tepelné kapacity látek - rozpozná základní skupenské poměry (tání, vypařování, kapalnění, tuhnutí, sublimace a desublimace) ve svém okolí i v přírodě - umí vyhledat skupenská tepla tání a tuhnutí různých látek - uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin - podle modelu popíše základní prvky jednotlivých spalovacích motorů - objasní rozdíly mezi motory zážehovými a vznětovými - zná princip funkce reaktivních motorů - vymezí některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů na životní prostředí	Práce, výkon	matematika OSV	
	Pohybová a polohová energie		
	Vnitřní energie, teplo	chemie zeměpis přírodopis	
	Změny skupenství látek	chemie zeměpis přírodopis	
	Tepelné motory	chemie dějepis	
	Ochrana životního prostředí	EV	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Fyzika			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- uvede hlavní jednotku elektrického náboje a některé jeho díly - rozhodne na základě znalosti druhu náboje, jak se budou dvě zelektrovaná tělesa chovat (přitahování a odpuzování) - odliší atom od iontu - objasní podstatu elektrostatické indukce a polarizace izolantu - charakterizuje stejnosměrné elektrické pole - uvede hlavní jednotky proudu a napětí, dále i díly a násobky - ověří pokusně základní podmínky průchodu elektrického proudu obvodem - změří elektrický proud a napětí multimetrem, zapíše naměřené hodnoty - objasní Ohmův zákon a dovede ho používat při výpočtech I, U a R - uvede hlavní jednotku elektrického odporu - porovná celkový odpor při sériovém a paralelním zapojení odporů - objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem - vysvětlí funkci pojistky v elektrickém obvodu - používá s porozuměním vztahy pro elektr. práci $W = U \cdot I \cdot t$ a pro výkon $P = U \cdot I$ - ověří tepelné účinky elektrického proudu - rozpozná ve svém okolí, co je zdrojem zvuku - objasní odraz zvuku a objasní princip ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří - odlišuje tón od hluku, zná podstatu výšky tónu - vymezí ochranu proti nadměrnému hluku	Elektrický náboj, elektrické pole Stejnosiměrný elektrický proud Měření. proudu a napětí v obvodu Elektrický odpor Elektrická práce, elektr. Příkon Zvukové jevy	Chemie Hudební výchova EV	

[illegible]

[illegible]

5.5.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP pro ZV (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodních rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Je vyučována v 8. a 9. ročníku s dvouhodinovou dotací (pro ročník). Je vyučována v učebně chemie.

Ve vyučovacím předmětu Chemie je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (fyzika, přírodopis, zeměpis, Člověk a svět práce).

Vytváří kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální i personální, pracovní. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací souvisejících s tematem
- dbá na správné používání odborné terminologie
- poskytuje žákům příležitost k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a k jejich využití v praxi
- osobním přístupem motivuje žáky k učení
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, hledá a nalézá souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzuje a porovnává, formuluje závěry
- má či získává pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky v komunikaci mezi sebou a s pedagogy, vede je k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých

- umožňuje žákům rozvíjet schopnost interpretace a prezentace různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů, a to v písemné i mluvené podobě

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory pokud možno logicky, vyjadřuje se pokud možno souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- diskutuje, argumentuje, obhájí svá stanoviska...

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje žáky ve vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- využívá vhodně metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- vede žáky k diskusi a argumentaci, k obhajování svých stanovisek
- předestírá učivo způsobem, který umožňuje spatřit jeho nesamozřejmost (vidět problém)
- vede žáky k práci s případnou chybou

Žák:

- vidí a chápe problém, hledá k němu vhodné informace, diskutuje o možnostech řešení
- hledá a samostatně navrhuje možná řešení konkrétních úkolů a problémů
- samostatně tvoří závěry svých zkoumání a vyhodnocuje je
- učí se myslet kriticky, pokud možno hájí svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové spolupráce žáků ve vyučování
- podněcuje a podporuje u žáků utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- umožňuje žákům spoluúčast na hodnocení svých výsledků a na vytváření kritérií hodnocení
- dbá na dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k samozřejmě občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku

Žák:

- spolupracuje v různých skupinách se spolužáky na základě vytvořených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, pomáhá a je schopen o pomoc požádat, učí se naslouchat.
- hledá své místo mezi spolužáky, učí se svým sociálním rolím, začleňuje se do hierarchie vztahů a svým způsobem ji přetváří
- poznává své osobní přednosti i slabiny, učí se je přijímat a vhodně přetvářet

Kompetence občanské

Učitel:

- dbá na dodržování pravidel slušného chování a vzájemnou ohleduplnost
- umožňuje žákům vytváření adekvátních představ o chemii jako vědním oboru a jejím vlivu na život v regionu i globálně; o jejím vztahu k životnímu prostředí
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních

Žák:

- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhoduje se dle svých možností a podle situace co nejzodpovědněji
- chápe základní environmentální problémy a požadavky na kvalitní životní prostředí, jedná v zájmu „trvale udržitelného rozvoje“
- jedná poctivě

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel ve škole, především při praktických pracích (pokusech)
- v rámci možností zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- vede žáky k zájmu o odbornější a náročnější práci
- podporuje žáky ve vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci, řád učebny
- volí vhodné pracovní pomůcky a pracuje s nimi
- zvyká si na základní obecné požadavky ohledně kvality odvedené práce a její bezpečnosti

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Chemie			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- seznámí se s vybavením laboratoře - respektuje a zná laboratorní řád - uvede zásady bezpečné práce v laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazech - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - vyhledá hodnoty fyzikálních veličin v tabulkách - vysvětlí význam chemie pro život - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - zná pojmy tání, vypařování a sublimace - dbá na bezpečné zahřívání látek - zná složení vzduchu - vysvětlí pojmy emise a imise - rozliší druhy vod, výskyt a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti , navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - používá značky a názvy nejznámějších prvků - používá správně a v souvislostech základní pojmy o atomu - rozliší fyzikální a chemické vlastnosti známých kovů - vysvětlí, jak se ke značce prvku zapisuje oxidační číslo atomu a náboj iontu - ví, jak se kovy získávají a jaký mají význam - vysvětlí, co je koroze kovů - zná nebezpečné nekovy a zásady práce s nimi - pozná rozdílné vlastnosti nekovů - orientuje se v periodické soustavě prvků - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce - zná užití uhlíku, síry, červeného fosforu a chloru	<u>Bezpečnost a hygiena práce</u> Laboratoř, laboratorní řád Bezpečnost práce v chemické laboratoři Únik nebezpečných látek <u>Jak zkoumáme látky</u> Vlastnosti látek a lidské smysly Rozpustnost látek, roztok zředěný, koncentrovaný a nasycený Hmotnostní zlomek Zahřívání látek <u>Od směsi k chemickému prvku</u> Vzduch a jeho složení Voda v přírodě – pitná a užitková voda, odpadní vody Chemické prvky, názvy a značky Protonové číslo Jádro atomu, elektronový obal <u>Kovy</u> Chemické vlastnosti kovů Atomy a ionty Náboj iontu a oxidační číslo atomu Řada reaktivnosti kovů, koroze Výroba a užití kovů <u>Nekovové prvky-nekovy</u> Vodík, kyslík Halogeny Uhlík, síra, fosfor	EV fyzika zeměpis přírodopis fyzika fyzika zeměpis	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Chemie			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a halogenidů - posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a halogenidech zapiše ze vzorců názvy a naopak - orientuje se v periodické soustavě prvků - ví, co v tabulce prvků znamená číslo skupiny a periody - vysvětlí vznik chemické vazby a co je atomová elektronegativita - rozliší, jak se vazba znázorňuje ve vzorci prvku a sloučeniny - naučí se, že důležitou charakteristikou prvků je relativní atomová hmotnost - zná veličiny látkové množství a molární hmotnost - vypočítá hmotnostní zlomek prvku ve sloučenině - popíše společné vlastnosti kyselin - prakticky určí kyselost a zásaditost pomocí indikátorů na stupnici pH - vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak jim předcházet - osvojí si zásady názvosloví kyselin a hydroxidů - zná důležité hydroxidy a jejich použití - poskytne první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy	<u>Dvouprvkové sloučeniny</u> Halogenidy, názvosloví halogenidů Oxidy, názvosloví oxidů <u>Uspořádání prvků a jejich atomů</u> Periodická soustava prvků Periody a skupiny Periodický zákon Chemická vazba <u>Chemické reakce</u> Chemické rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství, molární hmotnost <u>Kyseliny a hydroxidy</u> Kyselina chlorovodíková Kyselina sírová Kyselina dusičná Kyselé deště Hydroxid sodný, draselný Hydroxid vápenatý Neutralizace	EV fyzika EV přírodopis	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Chemie			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí pojmy směs, prvek, sloučenina - vyjmenuje známé kovy a nekovy - upevní odvozování halogenidů a oxidů - opakuje zásady názvosloví kyselin a hydroxidů vyjmenuje známé soli, jejich význam a užití - uvede a vysvětlí zákon zachování hmotnosti, použije ho při řešení úloh - rozliší, které látky jsou soli - osvojí si názvosloví běžných solí - zná vhodný způsob přípravy solí - uvede příklad prakticky významných solí a jejich použití - vypočítá molární hmotnost sloučeniny - vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - vysvětlí rozdíl exotermické a endotermické reakce - pozná nebezpečné hořlaviny, jejich skladování a správné značky výstrahy - vysvětlí princip hašení a ohlašování požárů, zná telefonní číslo hasičů - vysvětlí pojmy oxidace a redukce - vysvětlí význam fotosyntézy a dýchání - uvede příklady vlastností a použití ropy, uhlí a zemního plynu jako suroviny pro chemický průmysl a jako paliv - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv - zhodnotí z hlediska živ. prostředí fosilní a vyráběná paliva - - z tabulkových údajů najde vztah mezi fyzikálními a chem. vlastnostmi uhlovodíků, jejich složením a strukturou vysvětlí skleníkový efekt-globální oteplování - uvede důležité vlastnosti kyselin a hydroxidů - rozezná esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	<u>Opakování učiva 8. ročníku</u> Směsi, prvky, sloučeniny Kovy, nekovy, halogenidy, oxidy Periodický zákon, periodická soustava prvků Kyseliny, hydroxidy a soli <u>Soli</u> – vlastnosti a použití, neutralizace Průmyslová hnojiva, stavební pojiva, keramika <u>Chemické reakce</u> Přírodní zákony Výpočet z chemické rovnice Exotermické a endotermické reakce Hořlaviny, způsoby hašení požárů Redoxní reakce a jejich praktický význam Fotosyntéza a dýchání Uhlík v periodické soustavě prvků <u>Uhlovodíky</u> Přírodní zdroje uhlovodíků Ropa Zemní plyn Dehet z uhlí Alkany Alkeny, alkiny Areny Halogenderiváty uhlovodíků <u>Sloučeniny uhlíku, vodíku a kyslíku</u> Alkoholy Kyseliny Esterifikace	EV matematika přírodopis	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Chemie			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- popíše zdroje a vlastnosti tuků a jejich vhodný obsah ve stravě člověka - uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy - popíše zdroje, vlastnosti a použití uvedených sacharidů - hodnotí potraviny z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy - ví, že bílkoviny v organismu mají funkci stavební, transportní a ochrannou - zná význam a uplatnění enzymů - ví, že nadbytečný dusík vylučujeme ledvinami např. v podobě močoviny - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - rozpozná plasty od dalších látek - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog - ochraňuje živ. prostředí a své zdraví - hodnotí různé potraviny z hlediska zásad zdravé výživy	<u>Přírodní látky-tuky a sacharidy</u> Tuky Sacharidy-cukry Složité sacharidy <u>Organické dusíkaté sloučeniny</u> Bílkoviny-proteiny Enzymy Další dusíkaté sloučeniny v organismech – nukleové kyseliny Organické dusičnany <u>Chemie ve společnosti</u> Chemický průmysl v ČR Plasty Syntetická vlákna Drogy Potraviny, konzervace potravin	EV přírodopis přírodopis fyzika zeměpis	

5.5.3. Přírodopis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět navazuje na Svět kolem nás na prvním stupni, zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis, část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a vše co s ní souvisí. Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomoci vlastních prožitků a rozumového poznání,

poznání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

V předmětu Přírodopis se žáci seznámí s tím, jak vznikl a jak se vyvíjel život na Zemi, poznají projevy a podmínky života, nahlédnou do tajů stavby buněk, jež jsou podstatou organismů. Naleznou odpovědi na to, jaké jsou vztahy mezi organismy. V zoologii, nauce o živočiších se zabývají nejvýznamnějšími skupinami obratlovců. V botanice, nauce o rostlinách, získávají znalosti o systému rostlin, jak vypadá stavba těla semenných rostlin a o společenstvech rostlin a živočichů, která musíme chránit. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody.

Přírodopis má úzký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, matematice a zeměpisu.

Metody:

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi, didaktické hry, názorné vyučování – fotografie, obrázky.

Formy práce:

výuka ve třídě, přírodovědná exkurze, výuka v přírodě, samostatná práce žáků – domácí úkol, příprava, referáty

Časové a organizační vymezení:

Přírodopis je vyučován v 6. až 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Je vyučován v odborné pracovně, hodiny se nedělí. Pro vyučování se dále využívá i učebna Informatiky. Část výuky je realizována v přírodě. Podle možností se několikrát v roce organizuje vyučování do různých exkurzí a terénních cvičení.

Vazba na průřezová témata a klíčové kompetence:

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v přírodopise realizují některá témata průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova. Převládajícími klíčovými kompetencemi jsou dovednosti řešit problémy a kompetence občanské.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Přírodopis

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému myšlení a objevování poznatků, k nalézání souvislostí
- každá činnost by měla mít daný didaktický cíl a měla by přivádět žáky k samostatnému myšlení, ke schopnosti o věcech a jevech uvažovat a vytvářet si hodnotící soudy, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- žáky dále vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie a k pochopení odborných i populárně naučných textů
- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k zvládnutí různých problémových situací
- zařazením různých metod práce umožňujeme žákům využít vlastní úsudek a zkušenosti a objevit další varianty řešení
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k hovoru a vzájemné komunikaci, k používání správné terminologie
- umožňujeme žákům hovořit o tom, co pozorují, co slyší, co činí, co si myslí
- žáky vedeme k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech

- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k samostatné práci, ale i ke spolupráci ve skupinách, kde projevují své umění argumentovat, diskutovat a respektovat i jiné názory a zkušenosti druhých
- zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých potřeb, práv a povinností, k respektování názoru druhých lidí a pochopení odpovědnosti za své činy
- vedeme žáky k chápání ekologických souvislostí a potřebě chránit životní prostředí, své zdraví a bezpečnost druhých
- vedeme žáky k tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k aplikaci poznatků a dovedností v denním životě v zájmu vlastního rozvoje, k ochraně životního prostředí, k ochraně svého zdraví
- vedeme žáky k rozvíjení a prohlubování zájmu o přírodu, aby měli snahu chránit ji pro sebe i budoucí generace
- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vedeme žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení a techniky
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Přírodopis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozliší základní projevy a podmínky života - popíše mikroskop, připravuje jednoduchý mikroskopický preparát - popíše základní rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - odliší virus od buňky - zachází s lupou a mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - popíše stavbu a život vybraných druhů řas - - pozná vybrané druhy hub, zachází s houbami a s pokrmy z nich - vysvětlí pojem symbióza, určí některé druhy lišejníků - popíše stavbu a život vybraných druhů řas - - zná zástupce prvoků, připraví senný nálev a pozoruje trepku velkou pod mikroskopem - - vysvětlí pojmy predátor, vnější a vnitřní cizopasník - charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných žahavců, ploštenců, měkkýšů a kroužkovců - zkamenělina, trilobit, vnější kostra - popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců - jmenuje zástupce nejpočetnější skupiny členovců – pavoukovců, korýšů a hmyzu - rozliší zástupce hmyzu s proměnou dokonalou a nedokonalou - popíše stavbu těla včely medonosné - vysvětlí význam včelařství, vyjmenuje produkty včely medonosné - umí pracovat s mikroskopem a preparáty	<u>Planeta Země a vznik života na Zemi</u> Planeta Země, vznik života Mikroskop Buňka - základní stavební a funkční jednotka Rostlinná a živočišná buňka - srovnání <u>Přehled organismů</u> Bakterie Houby Nižší rostliny Živočichové Prvoci Bezobratlí mnohobuněční živočichové Hmyz s proměnou nedokonalou Hmyz s proměnou dokonalou Ostnokožci Laboratorní práce	EV-základní podmínky života 	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Přírodopis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná hlavní znaky , původ a zástupce obratlovců - zná některé zástupce sladkovodních a mořských ryb - vysvětlí evoluci vnitřních orgánů u zástupců různých kmenů vodních živočichů - vysvětlí, proč jsou obojživelníci ohroženi znečištěním vodního prostředí - vysvětlí variabilitu plazů - zná vybrané zástupce třídy ptáků - porovnává různou složitost chování ptáků - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - chápe význam mechů pro přírodu - pozná běžné druhy mechů, kapradin a zařadí je do systému rostlin - vnímá rozdílnost stavby rostlin – list, květ rozmnožování - chápe a vysvětlí důležitost ochrany lesů - zná jehličnany naší přírody, jejich ekologické nároky - vysvětlí význam čistoty vzduchu pro život - zná základní druhy listnatých stromů - chápe význam ochrany rostlin - zná některé léčivé rostliny - původ koření a exotického ovoce - zná pravidla ochrany přírody a chráněná místa - pracuje s mikroskopem a preparáty, herbář, práce s klíčem	Strunatci Obratlovci Obratlovci ve vodě Obojživelníci Plazi Ptáci Botanika Zeleň na souši Části rostlinného těla, rozmnožování Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny dvouděložné jednoděložné Rostliny a lidé Laboratorní práce	EV	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Přírodopis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí původ savců - vejcorodí, vačnatci – vývoj, místa výskytu - placentální savci jejich vývoj hlavní skupiny, třídění, oblasti výskytu, ekologické požadavky - chování zvířat, možnosti domestikace - prohlubuje ekologické znalosti a myšlení	Savci	EV Zeměpis	
- uvědomuje si jevy společné všem savcům - uvědomuje si jevy odlišující člověka od ostatních savců - chápe základy genetiky - popíše vývoj zárodku do porodu - chápe zákonitosti dalšího vývoje dítěte, vývojová období puberty - pokračování života dospělého jedince až do stáří	Etologie Ekologie a ochrana přírody		
- rozliší tkáně, orgány a soustavy - chápe funkci jednotlivých soustav, jejich význam pro zdraví a existenci jedince - uvědomuje si význam sexuality, odpovědnosti, rodičovství	Člověk Růst a vývoj jedince	EV MkV OSV	
- význam správné výživy - životní návyky, styl - škodlivé látky a jejich vliv na zdraví - vliv prostředí na zdraví a vývoj člověka	Stavba a funkce lidského těla		
- umí poskytnout první pomoc (dýchání, masáž srdce, krvácení, zlomeniny) - základy antropometrie	Člověk a zdraví		
	Laboratorní práce		

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Přírodopis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozlišuje vědy zabývající se Zemí jako fyzickým tělesem - zná stavbu zemského tělesa a její důsledky - určí vnitřní procesy v zemském tělese – jejich výsledky - zná a rozliší základní vyvřelé horniny - určí vnější síly působící na zemské těleso a jejich činnost - zná a rozliší základní usazené horniny - seznámí se s příčinami vzniku metamorfovaných hornin a základní umí určit - seznámí se se základy mineralogie, fyzikálními a chemickými vlastnostmi nerostů - ví jak vznikají ložiska nerostných surovin a jaké jsou možnosti jejich získávání - vliv těžby na životní prostředí - zná geologické éry a období - zná podstatu vzniku života a jeho vývoj v jednotlivých obdobích - seznámí se se základy geologické stavby ČR - na základě dalších znalostí vyvodí možný další vývoj Země - zná vývoj člověka - vyvozuje jakým způsobem existence současné společnosti ovlivňuje svět – krajinu a její složky - ví, jak mohou geologické síly a vesmírné vlivy působit na lidskou populaci - zná základy o tvorbě krajiny a její ochraně - zkouší zkoumat nerosty, horniny a půdy	Země – náš domov	EV	
	Horniny		
	Minerály	Fyzika Chemie	
	Historie Země		
	Člověk mění svět		
	Ochrana přírody		
	Laboratorní práce	Fyzika Chemie	

5.5.4. Zeměpis

charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Spolu s předměty fyzika, chemie a přírodopis pomáhá žákovi rozvíjet poznatky o životě společnosti, o živé a neživé přírodě jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifík místa, kde žák žije. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné a vlastivědné učivo na 1.stupni. Dává žákům příležitost poznat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Předmět umožňuje žákům orientovat se v mapách, vyhledávat a pojmenovat kontinenty a státy, utvořit si představu o příkladech kulturních a krajinných složek a jejich odlišnosti, vytvářet vazby mezi jednotlivými jevy a složkami. Seznamuje žáky se základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologií.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní odpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovednosti pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis se člení do 7 tematických okruhů:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
2. Přírodní obraz Země
3. Regiony světa
4. Společenské a hospodářské prostředí
5. Životní prostředí
6. Česká republika
7. Terénní geografické praxe a aplikace

Vyučovací předmět Zeměpis je povinný předmět, který se vyučuje v 6. – 9.ročníku.

Jeho týdenní časová dotace činí v 6.,7. a 9. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně; v 8.ročníku jen 1 hodina.

Vyučovací předmět zeměpis je vyučován v učebně s vybavením pro výuku Z a M.

K formám výuky zeměpisu patří zeměpisné vycházky, exkurze a výlety. Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem přesahuje do dalších vzdělávacích předmětů – fyzika, přírodopis, chemie a do tématu Ochrana člověka za mimořádných situací. Výuka některých témat může být realizována formou krátkodobých projektů.

Ve vyučovacím předmětu zeměpis je realizováno průřezové téma Enviromentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a objasňovat své názory, schopnost řešit jednoduché geografické úlohy, schopnost spolupracovat.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zeměpis

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání geografických informací

- dbá na správné používání odborné terminologie
- poskytuje žákům příležitost k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a k jejich využití v praxi
- osobním přístupem motivuje žáky k učení
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, hledá a nalézá souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzuje a porovnává, formuluje závěry
- má či získává pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky v komunikaci mezi sebou a s pedagogy, vede je k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- umožňuje žákům rozvíjet schopnost interpretace a prezentace různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů, a to v písemné i mluvené podobě

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory pokud možno logicky, vyjadřuje se pokud možno souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- diskutuje, argumentuje, obhajuje svá stanoviska...

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje žáky ve vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- využívá vhodně metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- vede žáky k diskusi a argumentaci, k obhajování svých stanovisek
- předestírá učivo způsobem, který umožňuje spatřit jeho nesamozřejmost (vidět problém)
- vede žáky k práci s případnou chybou

Žák:

- vidí a chápe problém, hledá k němu vhodné informace, diskutuje o možnostech řešení
- hledá a samostatně navrhuje možná řešení konkrétních úkolů a problémů
- samostatně tvoří závěry svých zkoumání a vyhodnocuje je
- učí se myslet kriticky, pokud možno hájí svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové spolupráce žáků ve vyučování
- podněcuje a podporuje u žáků utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- umožňuje žákům spoluúčast na hodnocení svých výsledků a na vytváření kritérií hodnocení
- dbá na dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k samozřejmé občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku

Žák:

- spolupracuje v různých skupinách se spolužáky na základě vytvořených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, pomáhá a je schopen o pomoc požádat, učí se naslouchat.
- hledá své místo mezi spolužáky, učí se svým sociálním rolím, začleňuje se do hierarchie vztahů a svým způsobem ji přetváří
- poznává své osobní přednosti i slabiny, učí se je přijímat a vhodně přetvářet

Kompetence občanské

Učitel:

- dbá na dodržování pravidel slušného chování a vzájemnou ohleduplnost
- umožňuje žákům vytváření adekvátních představ o světě, o životním prostředí...
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních

Žák:

- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhoduje se dle svých možností a podle situace co nejzodpovědněji
- uvědomuje si složitost mezilidských, etnických i mezinárodních vztahů
- chápe základní environmentální problémy a požadavky na kvalitní životní prostředí, jedná v zájmu „trvale udržitelného rozvoje“
- jedná poctivě

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel ve škole i v terénu (při jakékoliv práci)
- v rámci možností zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- vede žáky k zájmu o odbornější a náročnější práci
- podporuje žáky ve vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- volí vhodné pracovní pomůcky a pracuje s nimi
- zvyká si na základní obecné požadavky ohledně kvality odvedené práce

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
objasní postavení Slunce ve vesmíru, popíše tělesa sluneční soustavy a planetární systém charakterizuje polohu, povrch pohyby Měsíce jeho fáze aplikuje poznatky o vesmíru a sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země orientuje se v přírodě podle Slunce hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro prakt. život vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období vysvětlí podstatu polárního dne a noci dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	Postavení Země ve vesmíru Tvar a rozměry Země Glóbus měřítko glóbusu	MV - snímky z kosmu OSV - komunikace F - sluneční soustava Čj - Galaxie x galaxie Př - život ve vesmíru D - stáří kosmu M - vzdálenost, porovnávání Fantazie-život na jiné planetě(projekt) ?? VMEG - důsledky pohybů Země MV - aktuality M- porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F - gravitační síla Země D - vývoj poznání o Zemi Ov - kalendář Př - roční období Čj - dva významy slova den VMEG - model Země OSV - spolupráce při měření a výpočtech	rozvoj představivosti a fantazie dětí názorné pomůcky pro pochopení pohybů Země

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
používá různé druhy plánů a map k výpočtům vzdáleností umí orientovat mapy různých měřítek seznámí se se zobrazením výškopisu a polohopisu na mapách prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadm.výšky vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstříku používá zeměpisnou síť a určuje s pomocí zeměpisných souřadnic geografickou polohu jednotlivých míst na Zemi na různých mapách vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi,pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180.poledníku pro určování času na Zemi dokáže stanovit místní čas rozumí pojmům:poledník,rovnoběžka,rovník, zemská síť,nadhlavník,obratníky,polární kruh, datová mez	Měřítko mapy různé druhy plánů a map,jejich měřítko obsah a grafika map barvy na mapách výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) orientace mapy - světové strany práce s atlasem Čas na Zemi poledníky rovnoběžky zeměpisné souřadnice zeměpisná síť určování absolutní geografické polohy určování časových pásem určování časových pásem	MV – informace, mapy OSV – týmová práce VMEG -pohled na svět ve kterém žijí M - práce s měřítkem,převody Př - tématické mapy D - tématické mapy VMEG -časová pásma M - polokružnice, určování času Ov - režim dne -časová pásma	určuje světové strany pomocí buzoly, kompasu i jinými způsoby, vytváří jednoduché náčrtky

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
vysvětlí pojem krajinná sféra Země orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry objasní stavbu zemského tělesa posuzuje zemský povrch-reliéf jako výsledek objasní stavbu zemského tělesa posuzuje zemský povrch-reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností s porozuměním pracuje s pojmy: počasí	Krajinná sféra a její složky pevninské a oceánské tvary zemského povrchu význam jednotlivých přír. složek na Zemi Stavba Země	Př - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza Čj - četba, synonyma klíma, podnebí F - teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov - šetření vodou, čistota ovzduší M - nadmořská výška D - časová představa o pohybu kontinentů ICT - Internet – zdroj informací, tvorba projektu	žák by měl být dostatečně motivován k poznání krajinné sféry naší planety měl by pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
podnebí,meteorologické prvky,celkový oběh vzduch v atmosféře vymezí a vyhledá různé podnebné pásy a porovnává je pozoruje,zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště nebo školy seznámí se s rozložením vody na Zemi porozumí a vyhledá na mapách pojmy : oceán moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti jezer a bažin, umělé vodní nádrže popíše složení půdy , půdní typy a druhy, jejich hospodářské využití rozumí pojmům:mateční hornina, humus, eroze půdy vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy ve světě objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce vymezí geografická šířková pásma na Zemi seznámí se s vlivy člověka na přír. prostředí Typy krajín Vliv člověka na krajinu Globální problémy Země Význam ochrany přírody a krajiny	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra Krajina	EV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší VMEG - oteplování, rozšiřování pouští OSV -zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů Projekt -geografická šířková pásma - vegetační pásy	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zem. souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích porovná rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů a světadílů charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů určí geografickou plochu a vyhledá na mapách polární oblasti uvede význam Antarktidy a Arktidy seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využití polárních oblastí	Pevnina a oceán absolutní a relativní geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry světadílů a oceánů Zeměpis světadílů polární oblasti	M- výšečové diagramy D - objevné cesty Př -vliv polohy na život v oceánech a v jednotlivých světadílech, ekologické katastrofy, využití oc. EV -podmínky života na Zemi ekologická problematika oceánů VMEG -využití oceánů MV - aktuality D - dobývání pólů Př - fauna a flóra M - rozbor klimatodiagramu Čj - četba EV -klimatické změny, podm. života MV -aktuální stav OSV -mezinárodní spolupráce MKV -spolupráce mezi národy	žáci využívají různé zdroje, poskytující obrazovou dokumentaci problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chráněná? Čím mohou být ohroženy? Kdo se může dostat do polárních oblastí?

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
dokáže na mapě lokalizovat významné geograf. pojmy s kterými se seznámí provede regionalizaci v jednotlivých světadílech vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí Provede porovnání jednotl. regionů Vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města Vyhledá na mapách soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotl.světadílech, v regionech a modelových státech Popíše a porovná jejich sektorovou,odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry Seznámí se s mezinárodními organizacemi Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotl.světadílech Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy,s kterými se seznámí Opakování	Zeměpis světadílů Afrika,Austrálie a Oceánie poloha,rozloha,členitost pobřeží, povrch,podnebí,vodstvo, rostlinstvo,živočišstvo,přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství Zeměpis světadílů - Amerika,Asie,Evropa Amerika-fyzickogeografická sféra Amerika -socioekonomická sféra,regionalizace Amerika-chrakteristika států Asie -fyzickogeografická sféra Asie -socioekonomická sféra,regionalizace Asie -chrakteristika států Evropa -fyzickogeografická sféra Evropa -socioekonomická sféra Evropa - regionalizace Evropa-chrakteristika států	D - historie jednotlivých území, kolonie, otroctví význam zeměd. v historii, význam obchodu Ov -lidská práva,vzdělání Rv -životní styl Př - podmínky života na Zemi nerostné suroviny, podmínky M - rozbor grafů, porovnávání čísel Čj -různá písma Vv -tvorba pexesa EV –využití přír. zdrojů vyčerpatelnost živ. podmínky pro osídlení VMEG –mezinár. spolupráce, globalizace - nadnár. firmy, Zboží v obchodech, možnost života v jiném státě MV - aktuality MKV tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace OSV -demokratický způsob řešení konfliktů,mezilidské vztahy, poznávání lidí, řešení problémů VDO - dodržování lidských práv a svobod forma vlády, principy demokracie	žáci sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým světadílům, tvorba koláží, výroba stolních her-kvarteto, pexeso... podrobněji se seznámí se státy střední Evropy zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Určí absolutní geografickou polohu ČR Vyhodnotí relativní geografickou polohu podle různých kritérií Porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a sousedních států Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu Určí a vyhledá horopisné celky Charakterizuje podnebí, vodstvo půdy, rostlinstvo a živočišstvo Zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost vodňuje největší a nejmenší rozmístění obyv. Vyhledá na mapách nejvýznamnější sídla a určí jejich lokalizační faktory Srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře se sousedními státy Vyhledá aktuální demografické údaje týkající se obce, ve které žije	Přírodní podmínky ČR absolutní geografická poloha (poloha v zem.síti), relativní geografická poloha rozloha členitost povrchu přírodní poměry ČR Obyvatelstvo a sídla. Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry ČR	EV - stav přírody, ochrana, vývoj VMEG - poloha státu na mapě světa, orientace Př - geologická stavba, ochrana přírody M - porovnání polohy F - atmosférické prvky Projekt: Ochrana přírody OSV -jednání s lidmi jednot. národů, vlastní názor, národ. menšiny, rasismus, xenofobie VMEG - vzájemné vztahy mezi národy, cestování MV - zdroj informací, obrt. materiálů, aktuality MV -kultura a tradice ČJ -jazyk ,nářečí M - hustota obyv., porovnávání Př - vliv osídlení na krajinu D - vznik měst, urbanizace	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hosp. aktivit v ČR Charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, dopravu a spoje, služby, cestovní ruch, domácí i zahraniční obchod	Hospodářství ČR.	ENV - vliv hosp. na životní prostředí - těžba, průmysl. závody, doprava, cestování VMEG - postavení hosp. v rámci EU a světa, rozvoj služeb MV - reklama, aktuality, zdroj informací CH - využití ner. surovin D - historie průmyslu Př - obživa obyvatelstva, fosilní paliva F - typy elektráren	
Lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v ČR Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotl. regionů Porovnává hospodářskou funkci a vyspělost regionů	Regiony ČR.	EV - stav živ. prostředí OSV - spolupráce, obhajoba vlastního názoru VMEG - euroregiony, spolupráce v rámci EU- finance MV - sběr, třídění, srovnání regionů D - historie regionů CH - průmysl regionů Č J - významné osobnosti M - práce s daty Př - krajina, stav přírody	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci Popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospod., kultury a možné perspektivy Pracuje aktivně s mapou místního regionu Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky Vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Místní region. Opakování učiva.	EV - stav živ. prostředí VDO - život v regionu VMEG - postavení oblasti v rámci reg. MV - sběr, třídění, srovnání regionů OSV - řešení problémů místní oblasti D - historie reg. ČJ - významné osobnosti reg. M - práce s daty Projekt: Místní oblast	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 1
Pracuje aktivně s tématickými mapami, které obsahují informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měř. Rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hosp. aktivit na konkrétních regionálních příkladech Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací Určí a vyhledá hlavní oblasti světového hosp. Porovnává a lokalizuje na mapách hlavní a vedlejší oblasti svět.hosp. Vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu Uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	Společenské,sídelní a hospodářské poměry současného světa.	Př -lidská populace, rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyv., fosilní paliva, suroviny pro průmysl D- nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu počtu obyv. od 19.stol, průmyslová revoluce - vynálezy rozvoj zemědělství, obchodu, služeb, vzdělanosti, dopravy.. OV - lidská práva, konzumní způsob života, bezpečnost v dopravě, význam vzdělání pro člověka, volba povolání zdravý životní styl RV - rozdílné podmínky pro život ČJ - zdroj informací v encyklopediích CH - chemizace zemědělství - vliv na přírodu, kvalitu potravin, chem. prům., výfukové plyny a jejich složení F - parní stroj, elektrárny, jaderná reakce Pč -suroviny pro přípravu pokrmů	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Orientuje se na politické mapě světa Uvede aktuální počet států současného světa Vyhledá na mapě nově vzniklé státy Rozlišuje a porovnává státy světa podle polohy, počtu obyv., hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění Uvádí různé míry demokracie ve světě Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě Uvede příklady nejvýznamnějších politických a vojenských a hosp. seskupení	Státy světa. Hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	MKV - historie, kultura, tradice, etnika OSV - vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma skupinová práce EGS - šetření, vyčerpatelnost ner. zdrojů globalizace M - zpracování statistických údajů OV - státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, menšiny, příčiny válek D - vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př - vliv přír.pod.na osídlení VDO - prvky vlády, demokracie, totalita, OSV - řešení problémových úkolů formulace vlastního názoru a jeho obhajoba MKV - politické a sociální konflikty tolerance, rasismus EGS - mezinárodní spolup., nebezpečí terorizmu MDV - aktuality, zdroj informací	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Vymezí globální problémy , hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích, hledá řešení	Globální problémy současného světa.	Př - výživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, šíření pouští, kácení trop. dešť. lesů, vyčerpatelné zdroje surovin, fotosyntéza CH -skleníkový efekt, složení atmosféry, ozón, oteplování, ropné havárie, znečištění pitné vody, jiné zdroje ener. D - rozvoj společnosti, změny krajiny i lidí v průběhu života F - rozvoj techniky OV - mezinárodní spolupráce ENV - aktivní řešení problémů živ. protř. OSV - komunikace, vlastní zodpovědnost při řešení problémů Projekt: Globální problémy.	

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Zeměpis			List : 4
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje vzhled,funkci a znaky přírod.krajiny, uvede konkrétní příklady Posuzuje působení krajinnotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou činn. Zhodnotí jak společenské a hosp. vlivy lidské . lidské společnosti působí dlouhodobě na krajinu a živ. prostř., uvede kladné i záporné příklady Zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni Navrhne možná řešení problematiky živ.prostř. Porozumí pojmům ekologie,trvale udržitelný rozvoj Orientuje se v terénu, využívá mapy, cestovní průvodce, pracuje s internetem při vyhledávání informací aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Zopakuje si probrané učivo,utřídí si poznatky a vytvoří si celkový náhled na geogr. Učivo	Krajinná sféra. typy krajin,společenské a hosp. vlivy na krajinu a na životní prostředí cvičení a pozorování terénu odhad vzdáleností, orientace v terénu, ochrana člověka při ohrožení zdraví a života-živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí Opakování. Opakování geografického učiva na ZŠ.	ENV - ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV -kritické vyhodnocení informací OSV -osobní odpovědnost za jednání v okolním prostředí Př - živ. prostř., ekologie, vliv prostředí na zdraví člověka, život v přír. a kulturní krajině M - měřítko , poměr CH - živelné pohromy, bojové plyny VV - náčrtky, plánky VDO - orientace v terénu, práce s mapou MDV - sběr, třídění ENV - pohyb v přírodě EGS - živelné pohromy, nebezpečí terorizmu	

5.6. Umění a kultura

5.6.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2.stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časové vymezení předmětu:

- 1. - 5. ročník – 1 hodina týdně
- 6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- vést žáky k užívání správných hudebních termínů a symbolů
- ukázat žákům, že přehled v oblasti hudby jim umožní kvalitnější prožitky
- umožnit žákům zažít úspěch
- motivovat žáky k učení
- zajímat se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- spravedlivě a objektivně posuzovat, stanovit pravidla a kritéria hodnocení (i ve spolupráci s žáky), vést žáky k sebehodnocení
- střídat metody práce, využívat aktivní formy učení a práci ve skupině, umožňovat prezentaci výsledků práce

Kompetence k řešení problémů

- předkládat žákům dostatečné množství hudebních prožitků a vést je k tomu, že různí lidé vnímají stejný zážitek různě
- vést žáky ke kritickému a uvážlivému myšlení a hodnocení hudební produkce, ke schopnosti obhájit svůj názor
- sledovat pokrok všech žáků v hudebních činnostech

Kompetence komunikativní

- vést žáky k chápání mimojazykové komunikace – řeči hudby, k jejímu využívání k vlastnímu rozvoji
- poskytnout žákům dostatečný prostor pro vlastní hudební projev
- ukázat, že společný prožitek může být pro všechny přínosem
- vést žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence sociální a personální

- ukázat žákům nutnost spolupráce ve skupině, vytváření příjemné atmosféry
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů s využitím společných hudebních činností
- podporovat v dětech sebekázeň a budovat sebeúctu, vést je k tomu, aby braly ohled na druhé
- vysvětlit zásady správného chování na kulturních akcích

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům nutnost respektovat a chránit naše hudební dědictví
- budovat v dětech kladný postoj k hudebním dílům
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- podporovat a rozvíjet vlastní názory žáka
- podporovat spolupráci mezi třídami a ročníky, s mateřskými školami a se seniory
- zapojovat žáky do života školy účastí na organizovaných akcích

Kompetence pracovní

- objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- vést žáky k bezpečnému používání nástrojů a vybavení

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- správně tvoří hlasový tón zpívá na základě svých dispozic - osvojí si 10 nových písní - zpívá s kolektivem jednoduché písně - vytleskává, vytukává rytmus podle vzoru - doprovází písně Orffovými nástroji - zapojí se alespoň do dvou pohybových her - rozlišuje tóny: krátký – dlouhý, zvuky, hlasy: mužský a ženský - pracuje se 4 poslechovými skladbami - pozná houslový klíč, noty - zapíše noty do notové osnovy	<u>Vokální činnost</u> - tvoření tónu, dýchání - nácvik nových písní - hlasový rozsah – c₁ – a₁ - hudební rytmus - zpěv sboru <u>Instrumentální činnost</u> - hra na tělo - jednoduché Orffovy nástroje - rytmizace říkadel, básní, hud. hry – ozvěna <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybové vyjádření hudby <u>Poslechová činnost</u> - rozlišení tónů, zvuků, nástrojů, zpěvných hlasů - poslech hudebních skladeb <u>Hudební nauka</u> - notová osnova - noty - zápis not	Čj – správné dýchání a Artikulace VDO Tv – vyjádření hudby pohybem	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- dle individuálních dispozic správně zpívá s doprovodem - reaguje na dirigenta (dynamika, tempo) - pracuje s 10 písněmi - pokusí se zazpívat kánon - využívá hru na tělo - vhodně použije dětský instrumentář - aktivně se zapojí do tří hud. pohyb. her - zvládá jednoduchý taneční pohyb - dokáže v klidu vyslechnout krátkou hud. ukázkou - vyslechne hru hud. nástrojů - dokáže je rozlišit při poslechu - rozliší je podle obrázků - zapíše houslový klíč - umí číst a psát noty podle hodnot - popíše noty	<u>Vokální činnost</u> - hlasový rozsah c1 – h4 - hlasová hygiena - dynamika, tempo - vícehlas, kánon <u>Instrumentální činnost</u> - doprovod melodie - hra na tělo Orffovy nástroje - práce ve dvou a ve 2/4 a 3/4 taktu <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybové vyjádření hudební nálady - poskok, úkrok <u>Poslechová činnost</u> - lidová píseň, vytvořená skladatelem - poslech dalších hudebních nástrojů <u>Hudební nauka</u> - houslový klíč - p, mf, f, - takt 2/4, 3/4 - nota osminová, čtvrt'ová, půlová - pomlky	ČJ- rytmy textu VDO MkV Vv- Vánoce, Velikonoce VMEG	notový sešit

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- aplikuje další prvky – nádechy, frázování, pauza - užívá hlasovou rozcečku k zvýšení rozsahu - orientuje se ve složitější rytmicizaci a melodizaci - zapojí se do instrumentální hry - rytmicky doprovází svůj zpěv - pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku, citový prožitek - taktuje 2/4 a 3/4 takt - rozliší hudebních nástrojů - pozná menuet a polonézu - rozliší hudbu zábavnou a slavnostní - noty rozezná a pojmenuje c1 – c2 - napíše, čte a označí pomlku	<u>Vokální činnost</u> - práce s písněmi v dur, mol - pěvecké techniky – nádech, pauza, frázování - hlasový rozsah c1 – c2 - melodizace, rytmicizace v 2/3, 3/4., 4/4 <u>Instrumentální činnost</u> - hra s obměnami ve 4/4 taktu - rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - taneční kroky – dvoudobá chůze - přísuvný krok - taktování <u>Poslechová činnost</u> - hudební nástroje – violoncello, akordeon, l. roh, tuba, cembalo, činely - menuet, polonéza - hudba k zábavě, slavnostní hudba <u>Hudební nauka</u> - noty c1 - c2 - notová osnova, taktová čára - pomlky	OSV ČJ – lidové zvyky a tradice VDO člověk a společnost (vlastivěda) VMEG	Orffovy nástroje

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zazpívá staccato, legato - zazpívá durovou stupnici na vokály - dle individuálních dispozic intonuje půltóny - orientuje se v notovém záznamu při zpěvu - technicky správně ovládá Orffovy nástroje - zapojí se do hudebně pohybových her a tanců - předvede krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu - projevuje toleranci k různým hudebním žánrům - z paměti zazpívá ČR hymnu, chování - rozliší moll a dur hud. ukážku - podle zvuku pozná nástroje - rozpozná dvou a třídlílnost v hudbě - správně užívá posuvky - vyjmenuje tóny stupnice C-dur - správně zapíše h¹, c², d²	<u>Vokální činnost</u> - prodlužování výdechu, vázání tónů - hlasový rozsah c1 – d2 transpozice - půltón, celý tón, dur, moll - orientace v notovém zápisu <u>Instrumentální činnost</u> - přehrávání melodie jednoduchých, lidových písní - hra na Orffovy nástroje <u>Hudební pohybové činnosti</u> - práce se 4 pohybovými hrami - kroky ve 3/4 taktu <u>Poslechová činnost</u> - skladby B. Smetana, A. Dvořák - hymna ČR - odlišení moll, dur - seznámení – hoboj, fagot, pikola, saxofon - dvojdlílnost, trojdlílnost (a, b; a, b, a) <u>Hudební nauka</u> - repetice, tonika, křížek, béčko - stupnice C-dur, pomocné linky - noty s tečkou - noty h¹, c², d²	OSV ČJ – literatura VDO VMEG	nákres na tabuli

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zazpívá ve skupině nebo sólo - z paměti zazpívá hymnu ČR správně se chová při hymně - pokusí se o dvojhlas - pokusí se o doprovod melodie T a D - zahraje jednoduché lidové písně na Orffovy nástroje - vnímá funkci vedoucího orchestru - v klidu ale aktivně vyslechne krátké ukázky - na základě individuálních schopností rozlišuje hudební nástroje symfonického orchestru	<u>Vokální činnost</u> - práce s 10 písněmi v dur a moll (lidové, umělé, starší, moderní) - hymna – zpěv, chování při hymně, seznámení s historií vzniku - lidový dvojhlas - synkopa	VDO	Ukázky
	<u>Instrumentální činnost</u> - doprovod písně - tónika, dominant - doprovod pomocí Orffových nástrojů - upevnění dovedností z nižších ročníků - dirigent, sbormistr, kapelník		
	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybová improvizace na populární hudbu - společenské tance – polka, valčík, mazurka - taktování 4/4 takt	Tv	
	<u>Poslechová činnost</u> - rozlišení hudby polyfonní a homofonní - význam hudby v životě člověka : - hudba v chrámu - hudba na zámku - hudba v koncertní síni - hudba pro potěšení - rocková hudba	MV MkV	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí princip variace - čte a píše noty v houslovém klíči s posuvkami - zapíše rytmus notovým zápisem - užívá značky	- poslech : - J. S. Bach - W. A. Mozart - L. Janáček - V. Novák - princip, variace <u>Hudební nauka</u> - noty $h^1 - e^2$ - noty osminová, šestnáctinová - koruna, synkopa - stupnice moll	Vlastivěda VMEG Matematika	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- správně dýchá a vytváří tón - rozliší recitaci a pěvecký projev (recitativ) - ovládá Orffovy nástroje - zatančí jednoduché taneční kroky - taktuje 2/4, 3/4, 4/4 - rozpozná výšku, barvu, délku, sílu tónu - rozpozná hudební žánry - aktivně vypráví životopisy B. S., A. D. - rozezná dur a moll - zapíše noty do notové osnovy	<u>Vokální činnost</u> - hlasová hygiena - pěvecký projev duo, trio <u>Instrumentální činnost</u> - Orffovy nástroje - rytmická cvičení <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - kroky ve 2/4, 3/4 taktu - taktování - pantomima <u>Poslechová činnost</u> - tón - hudební styly a žánry - životopis – B. Smetana, A. Dvořák - Werich , Voskovec, Ježek – ND <u>Hudební nauka</u> - C-dur, a-moll - T, D, S, - akord - hodnoty not - intervaly	OSV VMEG Dějepis – historické souvislosti	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- předvede různé techniky – brumendo - rozezná rytmus při vokálním projevu - ověřuje poznatky z hudební teorie - pomocí gest, mimiky znázorní hudbu - rozezná hudební výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamika - zazpívá ruskou píseň - orientuje se v partituře	<u>Vokální činnost</u> - vokální činnost - hudební rytmus <u>Instrumentální činnost</u> - hudební nástroje <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybové vyjádření hudby <u>Poslechová činnost</u> - orientace v hudbě: lidová, umělá, vážná, populární - L. Janáček - Slovanské písně <u>Hudební nauka</u> - partitura - transpozice	OSV VMEG	zpěvníky

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozlišuje hlasový rozsah - využívá individuálních pěveckých schopností - předvede hru na rytmický hudební nástroj - použije hudební nástroj k doprovodu pěveckých projevů - využije jednoduchých tanečních kroků při tanci - hodnotí poslechovou hudbu - rozebírá text písní a vyvazuje jejich zaměření	<u>Vokální činnost</u> - pěvecký projev - hudba a zdraví a životní prostředí <u>Instrumentální činnost</u> - hudební nástroje - instrumentální doprovod <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - taneční kroky <u>Poslechová činnost</u> - kramářská píseň, kabaretní píseň, country and western, jazz, rock and roll, rock metal, muzikál - písničkáři	OSV EV D, Vv – umělecké slohy VMEG	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Hudební výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozlišuje tradiční hudbu Číny a Japonska - dokáže ocenit kvalitní vokální projev - volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do slohového období - vyhledá souvislosti mezi a hudbou a jinými druhy umění	<u>Vokální činnost</u> - pentatonika - vokální instrumentální aktivity <u>Instrumentální činnost</u> - rytmické zákonitosti - improvizace <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - taneční <u>Poslechová činnost</u> - gregoriánský chorál - Minnesaengři – pěvci lásky - B. Martinů – život a dílo	OSV Z Člověk a svět práce: - spuštění a obsluha audio přehrávače VMEG	

5.6. Umění a kultura

5.6.2. Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu 1. stupeň

Tvořivý přístup k práci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech.

Žák se učí chápat umění jako specifický způsob poznání. Učí se chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence. Žák se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, přičemž je soustavně veden k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.

Časové a organizační vymezení předmětu

1. – 3. ročník - 1 hodina týdně

4. – 5. ročník - 2 hodiny týdně

Výuka na 1. stupni probíhá v kmenových třídách.

Obsahové vymezení předmětu

- malba, kresba, koláž, frotáž, práce s přírodním materiálem – nalepování, dotváření, tisk, otisk, modelování, tvarování atd.
- ilustrátoři dětské knihy

Výtvarná výchova – charakteristika předmětu 2. stupeň

Výtvarná výchova se vyučuje v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Předmět výtvarná výchova se zaměřuje na:

- Seznámení s výtvarnými technikami
- Poznání základů českých i světových dějin umění
- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uspořádání objektů do celku v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu
- Směřuje k reflexi ostatních uměleckých druhů, například hudebních a dramatických
- Vyjádření osobních emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností

Vyučovací předmět výtvarná výchova prolíná většinu všech vyučovacích předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Výtvarná výchova

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vedeme žáky k tvořivému přístupu k řešení výtvarných úkolů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání získaných poznání při vlastní tvorbě
- umožňujeme žákům přemýšlet o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímat k nim svůj postoj
- učíme rozpoznávat linie, tvary, objem, barvy, objekty

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky,
- učíme žáky respektovat názory jiných
- umožňujeme žákům zapojovat se do diskuse
- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k porovnávání vlastní interpretace s ostatními a respektování různorodosti vyjádření
- vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině, ke kolegiální pomoci
- vyžadujeme od žáků slušné chování na kulturních akcích

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k užívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- vedeme žáky k respektování estetických požadavků na životní prostředí

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
-zvládne techniku malby vodovými barvami a temperami -umí míchat barvy -užívá různé druhy štětců -rozlišuje teplé a studené barvy -zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem modeluje z plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru -využívá přírodnin k vytvoření nového objektu -zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání -dbá na pravidla bezpečnosti práce -rozumí pojmům: hračka –loutka –školní potřeba -využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic	- základními návyky a postupy při práci s barvami - organizace práce -poznávání a osvojování si vlastností jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat -osvojování si základů bezpečnosti při práci 1.Výtvarné vyjádření skutečnosti -rozlišování tvarů, barev a struktur -vyjadřování vlastních prožitků, vjemů a postojů pomocí barev -rozvíjení svého vlastního pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarného vyprávění -pozorování přírody i svého okolí -vyhledávání i dotváření přírodnin -rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti -poznávání a zobrazování tvaru a funkce věcí -zkouší zachytit postavu v pohybu (prozatím bez proporčních vztahů) 2. Práce dekorativní a prostorové -seznámení se s pojmem barvy základní -míchání barev	Čj: ilustrace k četbě, poslechu filmu, divadelnímu představení Pr: Roční období, svátky, příroda Hv, Tv, Pč Předmět Vv bude podle potřeby integrován s Pč PT: EV- -vztah člověka k prostředí PT: OSV- - výchova k samostatnosti, ohleduplnosti, sebekritice - kreativita -tvořivost, originalita, citlivost	Budou zařazeny práce k významným výročí, událostem a soutěžím, vycházky, návštěvy výstav, muzeí (podle možnosti) Námětové okruhy: - Podzim - Vánoce - Zima - Masopust - Velikonoce - Jaro - Léto

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
	-poznávání vlastností barev (řídké- husté, světlé- tmavé) a využívání barev v praxi - barvy teplé a studené - objevování možností hry s linií a barvou - praktické rozlišování pojmů kresba a malba - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus a smyslu pro řešení plochy		

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák:</u> - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objekty) - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem - modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír	<u>Malba</u> - rozvíjení smyslové citlivosti - teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené , jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev - malba temperou, vodovými barvami,kromě tradičních způsobů malby i malba prsty, rozléváním a rozfoukáváním barev i kombinováním technik <u>Kresba</u> - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektů do celku, vnímání velikosti - kresba dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou, pastelem <u>Materiály a techniky plastického vyjadřování</u> - vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty - tvarování z modelovací hmoty, z papíru, kovových materiálů, konstruování z pevných prvků	Čj – ilustrace pohádek, příběhů OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, originalita, citlivost Hv – ilustrace písní MKV – lidské vztahy – tolerance, vzájemné obohacování se EV – vztah člověka k prostředí Pr- využití znalostí o přírodě, ročních obdobích apod. VDO - výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. - dle svých dispozic uplatňuje v tvorbě vlastní životní zkušenosti - vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly - svou tvorbu popisuje, hodnotí, komunikuje o ní - pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih (O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Lady apod.) - účastní se výtvarných aktivit, výstav apod. - pečuje o prostředí kolem sebe, rozvíjí vztah k životnímu prostředí, kultuře bydlení apod.	<u>Další výtvarné techniky</u> - koláž, frotáž, muchláž, výtvarné objekty. grafické techniky <u>Výtvarné aktivity</u> - ilustrátoři dětské knihy - účast na výtvarných aktivitách - péče o prostředí kolem sebe	VMEG – poznávání evropských kultur MV – kritický přístup k výtvarnému umění M – využití znalostí (geometrické tvary apod.)	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Žák: - zvládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, rudkou, umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby - rozliší teplé a studené barvy, husté a řídké - zvládá monotyp, koláž, frotáž - pozná základní druhy barvy a barvy podvojně - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, špejlí, křídou - modeluje z plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru - využívá přírodnin k vytvoření nového objektu - využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic - přiměřeně ke svému věku a vnímání vyjadřuje proporce lidské postavy - poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky - rozliší tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem	1. Výtvarné vyjádření skutečnosti - výtvarné ztvárnění svých prožitků - poznání základních barev a jejich vhodné používání - výtvarné vyjádření hlavy pohádkové bytosti - seznámení se s proporcemi lidské postavy - vyhledávání a třídění přírodnin, jejich výtvarné dotváření na základě představ - rozpoznávání lidských výtvorů, pozorování jejich tvarů 2. Práce dekorativní a prostorové - poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností, - poznávání různých druhů linie - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků) - poznávání základních vlastností plastických materiálů, vytváření objemu modelováním - využívání prvků lidových tradic - používání různých grafických technik (koláž, frotáž)	OSV – osobnostní rozvoj -kreativita, tvořivost, citlivost,originalita MKV – lidské vztahy – rozvoj vzájemných vztahů, tolerance, vzájemné obohacování EV – vztah člověka k prostředí Čj –ilustrace pohádek, příběhů, básní... Hv –ilustrace písní Pr – roční období, svátky Předmět Vv bude podle potřeby integrován s Pč	Budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, návštěvy výstav, muzeí) podle možnosti) Námětové okruhy: - Podzim - Vánoce - Zima - Masopust - Velikonoce - Jaro Léto

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
	3. Výtvarné umění a životní prostředí - seznamování se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků(Pilař, Trnka, Čapek) - poznávání výtvarné hodnoty hračky, loutky - seznámení se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství)		

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Žák : - prohloubí a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, barevné kontrasty a proporční vztahy (proporce lidského těla a hlavy) - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenost - prohloubí si znalosti z 1. období - projevuje smysl pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem, hmatem -	Malba - hra s barvou, emocionální malba, - míchání barev - malba temperovými a vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem - netradiční způsoby malby – stěrkou, prsty, kombinováním technik Kresba - výrazové vlastnosti linie - kresba různým materiálem – pero, tuš - dřívko, uhlí nebo pastel Grafické techniky - tisk ze šablony, z koláže - otisky - vosková technika Materiály a techniky plastického vyjadřování - tvarování z modelovací hmoty - tvarování z papíru - konstruování z pevných prvků Grafické techniky - tisk ze šablony, z koláže - otisky - vosková technika (odkrývaná)	OSV – osobnostní rozvoj, tvořivost, mezilidské vztahy, spolupráce, originalita MKV – práce v týmu, tolerance, vzájemné obohacování EGS – poznávání výtvarného umění v jiných zemích EV –výtvarné zpracování vnímání přírody Čj – práce s ilustrací Hv – ilustrace písní Tv – výtvarnými prostředky vyjadřovat pohyb M – využití poznatků (geometrické tvary) Vlastivěda Přírodověda	Možnost zařazování prací k významným výročím, událostem a soutěžím. Návštěvy výstav, muzeí (dle možnosti školy). Náměty : - roční období - Velikonoce Vánoce

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- umí výtvarně zpracovat přírodní a jiné materiály - nalepování, dotváření apod. - hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání - projeví vlastní životní zkušenost - komunikuje o obsahu svých děl - porovná různé interpretace - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů (J. Lady, J. Trnky, A. Borna a dalších)	<u>Další techniky</u> - koláž - frotáž - muchláž - mozaika - textilní aplikace - výtvarné objekty <u>Výtvarné aktivity</u> - účast na výtvarných aktivitách - výtvarná úprava knihy - různé druhy umění, lidové umění - krásy přírody		

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák:</u> - vyjadřuje se svou prací k závažnosti určitého problému a sděluje tak okolí svůj osobní postoj - prvky obrazového vyjádření tvoří prostorově, barevně a kompozičně jeden celek - obrazovým vyjádřením se zapojuje do sociálních a komunikačních vztahů - při vizuálním vyjádření využívá svých pocitů a fantazie, pracuje se svými zážitky a zkušenostmi - samostatně nalézá prostředky k plošné i prostorové tvorbě - zrakově vnímá objekty a prostor kolem sebe a zapojuje ostatní smysly ve výtvarné práci - hledá ke své práci inspiraci a v tvůrčí činnosti prosazuje svou osobitost	<u>Rozvíjení smyslu:</u> Vizuální a obrazové vyjádření: objemy, tvary, prostor, linie, plocha, světlost, kontrast, barevnost, stínování, tón, míchání pigmentových barev, odstíny bílé, vzájemné propojení a vztahy těchto prvků uspořádání objektů: rozvržení objektu v ploše, poměry, perspektiva, kompozice smyslové obrazové vyjádření: osobitost projevu, smysluplnost, emotivní vyjádření k problematice, působivost <u>Jiné formy obrazového vyjádření:</u> reklama, film, fotografie, televize, tiskoviny, knihy, knižní ilustrace, propagační tvorba <u>Seznámení s barvou:</u> spektrální barvy, pigmentové barvy, míchání barev, základní barvy, teplé barvy, studené barvy, harmonie barev, <u>Výtvarné techniky:</u> <u>Mokrý technika:</u> mechování, maskování (tekutinou, páskou), rozstříkávání (do suché a mokré podmalby), malba do vlhkého (skicování, rozpuštění barvy), kvaš (krycí barva), tečkování	- výtvarně vyjadřuje pohyb a hudbu - pracuje s ilustrací - pracuje v týmu - učí se samostatnosti a sebekritice - zapojuje se do výtvarných soutěží - poznává jiné kultury - vytváří svůj vztah k přírodě a živ. prostředí - rozvíjí mezilidské vztahy - seznamuje se s historií malby - seznamuje se s kulturní oblastí naší země	

	(práce se štětcem ve svislé poloze)		
Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky

- výtvarné práce zpracovává: 1. realisticky:rozpracování detailu,použití malířských zákonitostí,nejvěrnější vystižení objektu 2. abstraktně:vyjadřuje se emocionálně,smyslově a pocitově - získává zkušenosti v plastickém vyjádření - dokáže svou prací zaujmout okolí - rozlišuje užitkovost a estetičnost - zvládá kombinace různých technik,proporční vztahy, obtížné linie - porovnává různé interpretace obrazového vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj - seznamuje se s díly předních českých ilustrátorů a malířů	malba temperou otisková technika(látka, ubrousek,folie),abstraktní graffiti – styl (zapouštění barev),sgrafito(odstraňování vrstev barev),vrstvení(nanášení barev na sebe),podmalba,práce s hutnou barvou, <u>suchá technika:</u> suchý pastel:lineární a plošné tahy rozmazávání(dlaní,prstem,štetcem), rozmývání,pérování,šrafování,toňování, tečkování,sfumato,podklad s texturou(změna povrchu podmalby), tužka: měkká(stínování,skica,lineární tahy- plynulé,přerušované) pastelky: šrafování,šrafování křížem, překrývání barev, olejový pastel: odkrývací technika uhel: stínování,linie,šrafování, kreslení gumou,kreslení struktury <u>jiné techniky:</u> kresba tuší a inkoustem,kolorovaná kresba, frotáž,pastel a kvaš,pastel a tužka,pastel a akvarel, <u>Úprava materiálu:</u> Zahuštění barev(změna struktury) strukturové přísady	- pracuje na výtvarných pracích školy	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura			Ročník : 6.-9.
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> linie, tvary, objemy světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu, ve statickém a dynamickém vizuálním vyjádření <u>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</u> vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření <u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</u> vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů <u>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u> umělecká tvorba, fotografie, tiskoviny, reklama <u>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> dynamičnost linie, uspořádání prostoru, vyjádření proměn	<u>Mezipředmětové vztahy</u> <u>Přírodopis</u>: anatomie člověka, zvířat, stavba rostlin, mikroskopický svět. <u>Matematika</u>: perspektiva, geometrické tvary. <u>Český jazyk</u>- sloh: člověk a jeho svět. <u>Dějepis</u>: umělecké slohy, architektura, sochařství, malba, restaurátorství. <u>Fyzika</u>: astronomie, vesmír, barevné spektrum. <u>Hudební výchova</u>: audiovizuální inspirace, film, divadlo. <u>Svět práce</u>: průmyslové výtvarnictví, design, užitá tvorba, lidová tvořivost, dětský svět. <u>Zeměpis</u>: krajina, horizont. <u>Občanská výchova</u>: významné události, osobnosti regionu. <u>Výchova ke zdraví</u>: prevence zneužívání návykových látek. OSV- rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování)	
Vzdělávací oblast : Umění a kultura			
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova			
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky

- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - orientuje se v oblasti výtvarné kultury a dějin výtvarného umění, v oblasti regionálního umění	<u>Typy vizuálně obrazných vyjádření</u> hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, plastika, reklama, grafika, animovaný film, komiks <u>Osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u> kresba, malba, grafika, propagace, diskuze, prezentování na veřejnosti <u>Proměny komunikačního obsahu (dějiny umění)</u> vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti	MkV- lidské vztahy (podílet se na spolupráci, rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) VMEG- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a události, zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích;lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy MV – vnímání autora mediálního sdělení VMEG- jsme Evropané (kořeny a zdroje, mezníky evropské historie)	

5.7. Člověk a zdraví

5.7.1. Tělesná výchova

Charakteristika předmětu 1. stupeň

Tělesná výchova přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se jich využívat a aplikovat ve svém životě.

Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na straně druhé k poznávání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Obsahem předmětu je zvyšování tělesné zdatnosti žáků a rozvíjení celé řady dalších kompetencí.

Časové a organizační vymezení předmětu

1. – 5. ročník 2 hodiny týdně

Součástí TV je výuka plavání, které se zúčastní všichni žáci 1. stupně.

Pro hodiny TV je k dispozici tělocvična, asfaltové hřiště, fotbalové hřiště s pískovým doskočištěm.

Obsahové vymezení předmětu

- průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení	- atletika
- rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, tanec	- sportovní hry
- gymnastika	- turistika a pobyt v přírodě
- plavání	- bruslení a bobování

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Tělesná výchova (1. stupeň)

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování základního tělocvičného názvosloví, smluvených povelů a signálů
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
- učíme žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- vedeme žáky k pochopení podstaty osvojování zadávaných pohybových činností a zdravotního významu tělesných cvičení
- dále žáky vedeme k orientaci v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- dodáváme žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- vedeme žáky k řešení zadaných pohybových úkolů a k překonávání překážek
- vedeme žáky k zdokonalování svých individuálních pohybových schopností a dovedností
- dále žáky vedeme k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátní reakci v situaci úrazu spolužáka

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- učíme žáky reagovat a vydávat základní povely a pokyny
- vedeme žáky k zorganizování jednoduchých pohybových soutěží, činností a jejich variant
- učíme žáky řídit se pravidly, být ohleduplný a používat zásady správného jednání a chování v hodinách TV
- vedeme žáky k využívání komunikativních dovedností ke kvalitní spolupráci s ostatními spolužáky

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- žáky vedeme k využívání komunikativních dovedností ke kvalitní spolupráci s ostatními spolužáky
- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, v týmu, ve dvojicích
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření atmosféry v hodinách
- vedeme žáky k jednání v duchu fair play – dodržování pravidel, označení přestupků
- vedeme žáky k respektování opačného pohlaví
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učíme žáky být chovat se ohleduplně a taktně
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a hodnocení cvičení
- spojujeme pohybovou činnost se zdravím
- vedeme žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu a k přiměřené samostatnosti, vůli po zlepšení své zdatnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- směřujeme k všestrannému tělesnému rozvoji žáka
- učíme žáky užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- vedeme žáky k dodržování pravidel, plnění povinností a zadaných úkolů

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodinu týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Tělesná výchova (2. stupeň)

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálního rozvoje
- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle tělesných aktivit

- učíme žáky prožívat souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- učíme žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní činnost
- vedeme žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- dále vedeme žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- zohledňujeme rozdíly v individuálních předpokladech jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáháme

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevíráme prostor k diskusi o taktice družstva
- vedeme žáky při zadaných úkolech spolupracovat, komunikovat kultivovaným ústním projevem a uplatňovat pravidla slušného chování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování pravidel fair play
- prezentujeme a podporujeme myšlenky olympijského hnutí
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel v rámci skupiny a rozvíjet spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých postupů, rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva
- vedeme žáky v případě potřeby k poskytnutí pomoci
- umožňujeme žákům zažít úspěch

Kompetence občanské

- podporujeme u žáků aktivní sportování
- vedeme žáky k formování jejich charakterových rysů
- žáky dále vedeme k rozlišování práva a povinností vyplývajících z jednotlivých rolí – hráč, divák, rozhodčí
- vedeme žáky k potřebě dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- vedeme žáky k podání první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- snažíme se žáky emočně i věcně seznámit se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin
- vedeme žáky k hodnocení svých výsledků

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k nutnosti dodržování pravidel ve sportu a v celém životě
  - učíme žáky rozpoznat možná rizika při pohybových činnostech a hledat cesty k jejich minimalizaci
  - umožňujeme žákům efektivně organizovat svou činnost
  - podporujeme žáky v spoluorganizování svého pohybového režimu
- vedeme žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou -zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her	Příprava ke sportovnímu výkonu –příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti –jednoduché tanečky, základy estetického pohybu Tělocvičné pojmy –komunikace při TV Bezpečnost při sportování Základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží, zásady jednání a chování	Hv: tanečky PT: VDO-rozvoj smyslu pro spravedlnost a odpovědnost OSV – spolupráce při hrách EV- vztah člověka k prostředí	V zimním období je možno využívat ledovou plochu k bruslení a místní podmínky k bobování, k sáňkování, k hrám na sněhu PLAVECKÝ VÝCVIK -20h -vedený plaveckými instruktory. Podle potřeb školy může probíhat v 1., 2. nebo 3. ročníku

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zná techniku hodů míčkem - zná polovysoký a nízký start - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod., jednoduchá cvičení na žebřinách, umí skákat přes švihadlo, dokáže podbíhat dlouhé lano, provádí cvičení na lavičkách - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví	Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Základy gymnastiky –cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play		

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák:</u> - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě; používá vhodné oblečení a obuv na sport - učí se používat základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - dodržuje zásady fair play a základní pravidla her, pozná přestupek; - učí se respektovat zdravotní handicap - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové činnosti - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - učí se dbát na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, na správné dýchání - umí vyjádřit jednoduchou melodii a rytmus pohybem - umí 2-3 základní tanečky	- hygiena při Tv - bezpečnost - komunikace v Tv- tělocvičné pojmy - zásady jednání a chování, organizace při Tv <u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení</u> - příprava organismu, - zdravotně zaměřené činnosti - cvičení během dne <u>Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, tanec</u> - jednoduché tanečky - základy estetického pohybu	VDO – rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost Hv – rytmická cvičení EV – životní prostředí a zdraví, zdravý životní styl Prv – správné držení těla, poznatky o lid. Těle Čj – přesné vyjadřování (názvosloví, pravidla her) MKV – lidské vztahy(ohleduplnost, spolupráce)	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- předvede v souladu se svými individuálními předpoklady kotoul vpřed, stoj na lopatkách, přeskok přes lavičku, chůze po kladině s dopomocí, šplh o tyči s přírazem, jednoduchá cvičení na žebřinách, cvičení s náčiním (skáče přes švihadlo, podbíhá dlouhé lano) - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodů míčkem - zvládá základní způsoby házení a chytání míče - ovládá a dodržuje základní pravidla - učí se a zvládá soutěžit v družstvu a uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo, spolupracuje s ostatními hráči - zvládá základní techniku chůze, orientaci v přírodě - respektuje ochranu životního prostředí	<u>Gymnastika</u> - průpravná cvičení a úpoly - akrobacie – kotoul vpřed - přeskok - lavička - hrazda – ručkování ve visu - kladinka- chůze s dopomocí - šplh o tyči s přírazem - jednoduchá cvičení na žebřinách - cvičení s náčiním <u>Atletika</u> - běh : - rychlý (20-60 m) - motivovaný běh v terénu až do 10 min - základy nízkého a polovysokého startu - skok do dálky s rozběhem - hod míčkem z místa <u>Sportovní hry</u> - míčové a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her a soutěží <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> <u>Bruslení a lyžování</u> - dle místních podmínek <u>Plavání</u> – účast na plaveckém výcviku		

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- je si vědom důležitosti přípravy a pomáhá ostatním - dbá pokynů učitele a instruktora při plaveckém výcviku - ví, jak se bezpečně chovat při přesunu na sportoviště - chápe důležitost dopravních předpisů	Činnosti ovlivňující zdraví -hygiena a bezpečnost při Tv a plaveckém výcviku, bezpečnost při dopravě , vhodná místa ke sportování v místě školy i domova,cvičení během dne, pohybový režim, obnovení zásad bezpečnosti při cestě do školy a zpět domů Pohybové dovednosti - atletika: překážkový běh, skok daleký, chůze, běh, nízký a polovysoký start, běh na 50m, individuální tempo na 1 minutu,hod míčkem - akrobacie: průprava na seskoky, kotouly, rovnováhu, přeskoky, stoje na rukou - gymnastika: cvičení s dostupným nářadím a náčiním v souvislosti s akrobatickou přípravou(švihadla, kruhy, lavičky, žebřiny, žíněny, tyč...) - rytmika: základní taneční kroky, cvičení při hudbě - úpolová a relaxační cvičení - zjednodušená pravidla některých míčových her, nácvik přihrávek, driblingu, hodu na koš - turistika, ohleduplnost k přírodě	HV- 2/4 a 3/4 takt M – převody jednotek délky, Slovní úlohy o sportu Pr – měření látek, ochrana Přírody, zdraví OSV- poznávání ve skupině VDO – partnerství ve škole MKV – tolerantní vztahy a spolupráce	Učivo a průřezová témata budou probírána průběžně dle možnosti a osobních plánů učitele - plavecký kurz se uskuteční alespoň jednou v průběhu 1. – 5. ročníku podle možností školy

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- ví, jak se chovat při sportovních aktivitách v přírodě - respektuje zdravotní indispozice spolužáků i ostatních - ví, kde bezpečně jezdit na kole - reaguje na smluvené signály a povely - ví, kde se převléct do cvičebního úboru - je seznámen s organizací přesunu na sportoviště - ví, co jsou OH - chápe jednání fair play - učí se vyhledávat sportovní události v médiích	- kurz plavání - dle možností a přírodních podmínek základy zimních sportů - bezpečnost při jízdě na kole, vhodný /terén - dopravní soutěž –jízda zručnosti na kole Pohybové učení -základy názvosloví a smluvené signály -tělocvična a hřiště ve škole,prostory pro hygienu -co to jsou OH -sportovní časopisy - dle možností a přírodních podmínek základy zimních sportů - bezpečnost při jízdě na kole, vhodný /terén - dopravní soutěž –jízda zručnosti na kole Pohybové učení -základy názvosloví a smluvené signály -co to jsou OH -sportovní časopisy		

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák:</u> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupek a adekvátně na něj reaguje - užívá základní osvojované tělocvičné názvosloví - změří základní pohybové výkony - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích - umí se samostatně rozvíjet - pod vedením učitele opakuje posilovací, kompenzační, relaxační cviky - zná význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - předvede v souladu se svými individuálními předpoklady: kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou (s dopomocí) - roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky - přejde kladinu bez dopomoci	<u>Poznatky z Tv a sportu</u> - hygiena při Tv - bezpečnost - komunikace v Tv – tělocvičné pojmy - zásady jednání a chování , organizace při Tv <u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení</u> - průpravné úpoly(přetahy a přetlaky) <u>Gymnastika</u> - akrobacie - přeskok - hrazda - kladinka	M – měření výkonů Čj – přesné vyjadřování (názvosloví, pravidla her) Př – znalosti o lidském těle Hv – rytmická cvičení MKV – ohleduplnost, spolupráce EV – životní styl, prostředí a zdraví VDO – smysl pro spravedlnost a odpovědnost	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vyšplhá 3m na tyči - dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládá několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodů míčkem - umí startovní povely - umí měření a zaznamenávání výkonů - provede úpravu doskočiště	- šplh - cvičení s náradím a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti <u>Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec</u> <u>Atletika</u> Běh - běžecká abeceda - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh do 1000 m(dop. 800 m) - běh v terénu až do 15 m - nízký start, polovysoký start Skok - skok do dálky z rozběhu - skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu Hod - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem		

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 3
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly, základní způsoby házení, chytání a vedení míče - zná různé pohybové hry, jejich zaměření, dovede samostatně vytvářet varianty známých her	<u>Sportovní hry</u> - utkání podle zjednodušených pravidel (minifotbal, minibasketbal, miniházená) - přihrávka jednoruč a obouruč, přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - vedení míče (driblinkem, nohou) - střelba na koš - netradiční pohybové hry a aktivity <u>Bruslení, lyžování</u> - dle místních podmínek <u>Plavání</u> - účast na plaveckém výcviku <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - chůze, orientace v přírodě, ochrana přírody		

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák :</u> - projevuje přiměřenou samostatnost pro zlepšení své zdatnosti - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - reaguje na pokyny k provedení pohybové činnosti - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupek a reaguje na něj - užívá základní tělocvičné názvosloví - změří základní pohybové výkony - umí se samostatně rozcvičit - pod vedením učitele opakuje posilovací, kompenzační a relaxační cviky - dle svých možností předvede kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s dopomocí, roznožku, skrčku - přejde kladinu bez dopomoci - vyšplhá 3m na tyči - dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod - zvládá valčíkový a polkový krok	<u>Poznatky v Tv a sportu</u> - hygiena při Tv - bezpečnost - tělocvičné pojmy - organizace při Tv - zásady chování a jednání <u>Průpravná,kondiční,koordinační, kompenzační a relaxační cvičení</u> <u>Gymnastika</u> - akrobacie - přeskok - hrazda - kladinka - šplh - cvičení s náradím a na náradí <u>Rytmické činnosti s hudbou,tanec</u>	M – měření výkonů Čj – přesné vyjadřování (názvosloví, pravidla her) Př – znalosti o lidském těle Hv – rytmická cvičení MKV – ohleduplnost, spolupráce EV – životní styl, prostředí a zdraví VDO – smysl pro spravedlnost a odpovědnost	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem - umí startovací povely - umí měření a zaznamenání výkonů - provede úpravu doskočiště - zvládá hry se zjednodušenými pravidly, základní způsoby házení, chytání a vedení míče - zná různé pohybové hry	<u>Atletika</u> Běh - běžecká abeceda - rychlý běh do 60m - vytrvalostní běh na 800m - nízký a polovysoký start Skok - skok do dálky z rozběhu - skok do výšky z krátkého rozběhu Hod - hod míčkem z rozběhu - <u>spojení rozběhu s odhodem</u> <u>Sportovní hry</u> - utkání podle zjednodušených pravidel - fotbal, basketbal, házená - přihrávky jednoruč a obouruč - vedení míče driblinkem - střelba na koš <u>Bruslení</u> - dle možností <u>Plavání</u> - účast na plaveckém výcviku <u>Turistika a pobyt v přírodě</u>		

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
při vytrvalosti dovede uplatnit vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídít sportovní utkání svých vrstevníků zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH orientuje se v terénu aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Atletika Sprinty – 60m, 100m Běh vytrvalostní na 500m, 800m a terén Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed, vzad - stoj na lopatkách Hrazda – toč vpřed, vzad Kruhy - překot vzad Koza - roznožka Šplh – příraz, 2m, 4,5m Úpoly - střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry- vybíjená, fotbal, házená, volejbal, košíková Bruslení – jízda vpřed, vzad - zastavení - LH hra Turistika Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, sebezpoznání OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně VMEG – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy - kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
při vytrvalosti dovede uplatnit vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídít sportovní utkání svých vrstevníků zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH orientuje se v terénu podle turistických značek aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Atletika Sprinty – 60m, 100m Běh vytrvalostní na 800m, 1500m Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed, vzad - stoj na lopatkách - stoj na hlavě Hrazda – toč vpřed, vzad , výmyk Kruhy - překot vzad Koza – roznožka, skrčka Šplh – příraz, 2m, 4,5m Úpoly - střežové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry- vybíjená, fotbal, házená, volejbal, košíková Bruslení – jízda vpřed, vzad, přešlapování vpřed - zastavení - LH hra Turistika Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, sebezpozání OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně VMEG – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy - kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
při vytrvalosti dovede uplatnit vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídít sportovní utkání svých vrstevníků zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry uplatňuje osvojené dovednosti při hře LH orientuje se v terénu - mapa, rozdělá oheň aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Atletika Sprinty – 60m, 100m Běh vytrvalostní na 800m, 1500m a terén Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed, vzad - stoj na lopatkách - stoj na hlavě - stoj na rukou s dopomocí Hrazda – toč vpřed, vzad - výmyk Kruhy - překot vzad, komíhání Koza – roznožka, skrčka Šplh – 4,5m Úpoly - střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry - fotbal, házená, volejbal, košíková Bruslení – jízda vpřed, vzad, zastavení - přešlapování vpřed, vzad - LH hra Turistika Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, sebezpozání OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně VMEG – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy - kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Tělesná výchova			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
při vytrvalosti dovede uplatnit vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídít sportovní utkání svých vrstevníků zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry uplatňuje osvojené dovednosti při hře LH orientuje se v terénu podle turistických a dopravních značek, mapy během pobytu v přírodě chrání životní prostředí aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Atletika Sprinty – 60m, 100m Běh vytrvalostní na 800m, 1500m a terén Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed, vzad - stoj na lopatkách, na hlavě - stoj na rukou s dopomocí Hrazda – toč vpřed, vzad - výmyk Kruhy - překot vzad, komíhání Koza – roznožka, skrčka Šplh – 4,5m, bez přírazu Úpoly - střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry - fotbal, házená, volejbal, košíková Bruslení – jízda vpřed, vzad, zastavení - přešlapování vpřed, vzad - LH hra Turistika Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, sebezpozání OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně VMEG – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy - kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí	

5.7.2. Rodinná výchova

Charakteristika předmětu 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Rodinná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV. Výuka Rodinné výchovy 6. – 9. ročníku navazuje ve svém vzdělávacím obsahu přímo na oblast Člověk a jeho svět, která je zapracována do oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví a která současně přibližuje „svět společnosti“, přírodní zákonitosti i hodnoty zdravého životního stylu žákům 1. stupně základní školy. Tato oblast je obsažena v předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda.

Vzdělávací obor Rodinná výchova přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Učí se orientovat v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Žáci jsou vedeni k samostatnosti a ke schopnosti vyhledat, třídít a zpracovávat informace. Jsou podněcováni k hodnocení získaných údajů a k prezentaci vlastních názorů, jakožto i k toleranci názorů ostatních lidí. Vzdělávací oblast se zaměřuje na prevenci rasistických postojů, vychovává k tolerantnosti a respektování lidských práv.

V rámci předmětu úzce kooperujeme především s Občanskou výchovou (občanská společnost, rodina, osobnost), Tělesnou výchovou (aktivní rozvoj a ochrana zdraví) a Přírodopisem (ochrana zdraví, prevence zneužívání návykových látek, vývoj jedince).

Metody:

Při výuce jsou používány metody odpovídající věku a schopnostem žáků a probíranému učivu. Jsou jimi rozvíjeny životní dovednosti dětí, různé typy inteligence. Mezi často používané metody v oboru Rodinná výchova patří řízený dialog, skupinová práce, práce ve dvojicích, brainstorming, práce s textem – beletrií, citáty, mluvní cvičení – práce s pojmy, hra. Důležitá je dále práce s informačními médii. Pro vyučování se využívá i učebna informatiky.

Formy práce:

Výuka probíhá převážně ve třídách. V rámci výuky jsou zahrnuty různé vzdělávací a kulturní akce např. přednášky, besedy, výstavy, exkurze. Předmět je realizován jako vyučovací hodina se začleněním příležitostných krátkodobých či dlouhodobých projektů.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Rodinná výchova je vyučován ve všech ročnících jako samostatný předmět na 2. stupni ZŠ v dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě, kde je dostatek místa pro práci jednotlivců i skupin.

Vazba na průřezová témata a klíčové kompetence:

Rodinná výchova zahrnuje všechna průřezová témata, jako jsou Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Rodinná výchova velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Převládající klíčové kompetence jsou komunikativní, k řešení problémů, občanské a sociální a personální.

Hodnocení v RV:

Žáci sbírají v průběhu pololetí body v několika předem stanovených blocích. Na konci pololetí je jim přiřazena známka za získaný počet bodů. Rozvíjíme samostatnost a odpovědnost žáků za svoji práci v hodině a ve vyučování.

210 a více	1 (výborně)
209 – 170	2 (chvalitebně)
169 – 110	3 (dobře)
109 – 90	4 (dostatečně)
89 – 0	5 (dobře)

Písemné práce Ústní zkoušení (max 50 bodů)	
Samostatná práce (max 20 bodů)	
Aktivita v hodině (max 10 bodů)	
Domácí práce, úkoly (přehled zpráv, kalendárium) (max 10 bodů)	
Projekty (max 40 bodů)	

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Rodinná výchova

Kompetence k učení

- upřednostňujeme různé aktivity, vedeme žáky k samostatnosti, tvořivosti a k vyhledávání a třídění informací
- učíme žáky pracovat s fakty a informacemi
- vedeme k plánování a řízení vlastního učení, hledání efektivních způsobů učení a motivujeme je k další práci
- zařazujeme práci s literaturou a internetem a využitím poznatků z různých předmětů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému a zodpovědnému plnění úkolů
- umožňujeme žákům vyslovit a obhájit svůj názor
- zařazujeme projektovou práci
- učíme plánovat úkoly, spolupracovat a vhodně argumentovat
- učíme vnímat nejrozumnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace

Kompetence komunikativní

- motivujeme k vytvoření vlastního názoru
- zařazujeme úkoly, práce ve skupinách, při kterých žáci spolupracují
- podporujeme kooperativní myšlení žáků
- vytváříme zdravé prostředí pro zapojení se do diskuse
- učíme slušně se vyjadřovat
- vedeme k využití informačních a komunikačních prostředků

Kompetence občanské

- učíme žáky podřizovat se pravidlům při plnění úkolů
- zapojujeme žáky do skupinové práce tak, aby se každý mohl svobodně vyjádřit
- seznamujeme s životem a kulturou, zvyky a tradicemi v jiných zemích
- vedeme žáky k uplatnění bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etnické partnerské vztah
- navozujeme situace, ve kterých se žáci mohou prosadit jako aktivní občané
- vedeme žáky k chápání základní ekologické souvislosti, respektující požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence sociální a personální

- posilujeme u žáků uvědomění si vlastní hodnoty a vážení si lidského života
- pomáháme vytvořit příjemnou atmosféru v týmu
- žáky vedeme k poskytnutí pomoci v případě pomoci
- uplatňujeme pravidla slušného a ohleduplného chování
- pomáháme zvolit vhodné postupy k řešení problémů

Kompetence pracovní

- zařazujeme projekty a skupinové práce, na kterých žáci samostatně pracují a odpovídají za ně
- vedeme k systematickosti a odpovědnosti za plnění úkolů
- vedeme žáky k využívání ICT pro hledání informací

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List :1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Vysvětlí pojem úplná a neúplná rodina Rozumí pojmům emancipace, diskriminace Chápe význam dobrého soužití mezi členy rodiny Umí vyjádřit své názory a pocity různými způsoby komunikace/verbální, neverbální/ Umí vysvětlit pojmy diskriminace, rasismus, xenofobie Umí vyjádřit, co dělá pro své zdraví Dokáže komunikovat v otázkách zdraví a nemoci Chápe důležitost prevence Umí vysvětlit klady a zápory při řešení problémů Vyjadřuje odmítavý postoj k šikanování a zná možnou obranu Dokáže vyhledat kontaktní adresy a telefony pro pomoc v krizi Vysvětlí pojmy evakuace, evakuační zavazadlo Dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdravý životní styl Zná význam pohybových aktivit pro zdraví člověka Uvede klady a zápory multimediálních zařízení v životě člověka	Rodina a širší sociální prostředí Komunikace v rodině Komunikace mezi vrstevníky Kamarádství a přátelství Vliv rodiny na vývoj dítěte Rozvoj osobnosti Duševní a tělesné zdraví Zdravý životní styl Vyrovnání se s problémy Osobní bezpečí Chování v krizových situacích Šikana Linky důvěry Živelní pohromy Péče o zdraví Osobní hygiena Režim dne Volný čas	OV MKV – lidské vztahy OSV – osobnostní rozvoj OSV – morální rozvoj MKV – princip sociálního smíru a solidarity MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List :2.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Dokáže vybrat správné potraviny prospěšné lidskému organismu Umí vysvětlit pozitiva a negativa vlivu výživy na lidské zdraví Chápe důležitost správného pitného režimu pro zdraví Chápe příčiny duševních a tělesných změn v dospívání Zná odlišnosti mezi dospíváním chlapců a dívek Vysvětlí pojmy hodnotový systém, životní cíle Dokáže sestavit vlastní žebříček hodnot Zhodnotí možné důsledky kouření a užívání alkoholu Vysvětlí pojmy závislost, abstinenční příznaky	Zdravá výživa Jídelníček Zásady zdravé výživy Výživová hodnota potravin Technologie zpracování potravin Sexuální výchova Dospívání, puberta Prevence zneužívání návykových látek Hodnotový systém Alkoholismus, kouření Centra odborné pomoci	OSV – osobnostní a morální rozvoj	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List :1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Chápe význam práv a povinností v rodině i mimo ni Umí vyjádřit své pocity spojené s životem v rodině Popíše vhodné uspořádání domova s ohledem na potřeby všech Vysvětlí pojem rodinný rozpočet Zaujme postoj k domácímu násilí, zná možnosti pomoci Vyjádří vlastní názor v problematice zdraví a nemoci Rozumí pravidlům prevence šíření infekčních chorob Dokáže správně komunikovat s postiženým jedincem Uvědomuje si odpovědnost za vlastní zdraví Rozumí vztahům mezi výživou a zdravím jedince Zdůvodní klady a zápory alternativních způsobů výživy Uplatňuje v rámci možností zdravé stravovací návyky Vyhledají informace o poruchách příjmu výživy a diskutují o nich Rozumí účinkům drog na lidský organismus Zná mechanismy vzniku závislosti Uplatní přesvědčivou argumentaci v souvislosti s odmítáním návykových látek Vysvětlí pojmy doping, anabolické steroidy	Rodina Komunikace v rodině Rodina a bydlení Ekonomika domácnosti Domácí násilí Péče o zdraví Infekční choroby Pomoc postiženým Prevence úrazů Zdravá výživa Zásady zdravé výživy Alternativní výživa Poruchy výživy Zneužívání návykových látek Drogy a jejich účinky Drogy a legislativa Doping	OV OSV – osobnostní a sociální rozvoj MKV – lidské vztahy MV – kritické čtení a vnímání mediálních zvěstí OSV – morální a osobnostní vývoj	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List :2.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Odmítá takové způsoby chování, které poškozují zdraví jedince Zdůvodní možné způsoby první pomoci v různých situacích Vysvětlí, co je šikana a jak se jí bránit Zná a využívá ochranné pomůcky pro různé druhy sportů Ví, co je sexuální zneužití a zná možné způsoby pomoci a chování Navrhne vybavení domácí lékárničky Rozumí biologickým, psychickým a sociálním změnám V období dospívání Umí vyjádřit své pocity spojené s dospíváním Užívá správné pojmy v oblasti sexuality	Osobní bezpečí Bezpečné sportování Bezpečnost silničního provozu Násilí v sexualitě První pomoc Sexuální výchova Změny v dospívání Vztahy mezi dospívajícími a rodiči	TV OSV – osobnostní vývoj Př MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – osobnostní a morální vývoj MKV – lidské vztahy Př	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Uvede hodnoty významné pro rodinu a pro její sociální klima Navrhne možné způsoby řešení konfliktů v rodině Zhodnotí možná úskalí při hledání partnera Vysvětlí příčiny vzniku civilizačních chorob a možnosti prevence Vysvětlí pojmy léčebný režim, hospitalizace Vyhledává informace o alternativních způsobech léčby, odlišuje jejich pozitiva a negativa Rozlišuje nežádoucí způsoby výživy a vysvětlí důsledky Vzhledává informace z oblasti zdravé výživy Dává do souvislosti způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí Rozlišuje zdravou a nezdravou reklamu v oblasti výživy Objasní mechanismy vzniku závislosti Orientuje se v nabídce specializované pomoci /krizová centra apod./ Vysvětlí pozitivní a negativní vliv sociální skupiny v otázkách závislostí	Rodina Partnerství Manželství Krizové situace v rodině Péče o zdraví Civilizační choroby Péče o nemocné Alternativní medicína Zdravá výživa Nežádoucí způsoby výživy Hygiena potravin Reklama Zneužívání návykových látek Vznik závislosti Gamblerství Pomoc v krizi	OV OSV – sociální rozvoj MKV – Kulturní diference MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – osobnostní rozvoj OV	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 8
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List :2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Rozlišuje různé formy domácího násilí, zná formy pomoci Navrhne formy řešení a prevence šikany Uvede příklady mimořádných událostí a různé formy pomoci při mimořádných událostech Poskytne první pomoc v případě potřeby Uvede možnosti prevence úrazů Posoudí rizika předčasného zahájení sexuální aktivity Odlišuje sexuální deviace od zdravého sexuálního života, uvede možnost obrany před sexuálními devianty Zná různé formy antikoncepčních metod	Osobní bezpečí Domácí násilí Škola a násilí Mimořádné události Úrazy Sexuální výchova Lidská sexualita Plánované rodičovství	OSV – morální a sociální rozvoj Př MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – osobnostní rozvoj Př	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List : 1.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Posoudí význam rodiny pro zdravý vývoj dítěte Zhodnotí možné příčiny vedoucí k rozpadu rodiny Rozumí pojmu syndrom zavrženého rodiče Odlišuje rozdíly mezi funkční a nefunkční rodinou Uvede hodnoty důležité pro rodinné soužití Chápe význam preventivních prohlídek a očkování v prevenci chorob Objasní vztah mezi hygienou těla, pohybem a prevencí onemocnění Uplatňuje různé postupy duševní hygieny v procesu zdolávání zátěže Odlišuje přirozenou a umělou výživu kojence, zdůvodní význam kojení Zná zásady stravování nemocných /diety, pitný režim/ Aplikuje poznatky o zdravé výživě na životní styl sportovců Porovnává způsoby výživy u nás a ve světě	Rodina Výchova dítěte Rozvodovost Zákon o rodině Péče o zdraví Prevence chorob Tělesná a duševní hygiena Zdravá výživa Výživa kojenců a batolat Stravování nemocných Výživa sportovců Stravování ve světě	OSV – osobnostní a sociální vývoj MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV – Multikulturalita, etnický původ, kulturní difference	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Rodinná výchova			List : 2.
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Posoudí faktory vedoucí k závislosti Umí argumentovat vůči braní drog Umí poskytnout první pomoc při otravě návykovými látkami Chápe nebezpečí závislosti na počítačích, zná formy pomoci a prevence Analyzuje příčiny násilí ve společnosti, možnosti prevence a pomoci Umí argumentovat proti násilnému řešení konfliktů Posoudí priority první pomoci Zdůvodní význam přípravy člověka na řešení problémů spojených s katastrofami a hromadnými neštěstími Objasní význam integrovaného záchranného systému Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví Posoudí vlastní předpoklady pro partnerské vztahy Posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánovaném rodičovství Uvědomuje si všechna rizika nechráněného sexu Rozumí bio-psycho-sociálním aspektům těhotenství, porodu a péče o dítě	Zneužívání návykových látek Prevence zneužívání návykových látek První pomoc při otravě návykovými látkami Závislost na počítačích Osobní bezpečí Kriminalita mládeže Násilí ve sportu Katastrofy a hromadná neštěstí První pomoc Sexuální výchova Partnerské vztahy Plánované rodičovství Těhotenství, porod	Z OSV – osobnostní a morální vývoj OV Př OSV – osobnostní vývoj Tv MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – osobnostní a morální vývoj Př	

5.8. Člověk a svět práce

5.8.1. Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu 1. stupeň

Hlavním cílem předmětu na 1. stupni ZŠ je naučit žáky pracovat a zacházet s různými materiály a osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, přičemž jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Při výuce klademe důraz na rozvoj tvořivosti, kreativity, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci i spolupráci a na dodržování pravidel bezpečnosti. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Pracovní činnosti se na 1. stupni ZŠ vyučuje od 1. do 5. ročníku. Má vždy časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka na 1. stupni probíhá převážně v kmenových třídách, ale i na školním pozemku, cvičně kuchyňce nebo v přírodě.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen na 4 tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace předmětu pracovní činnosti je 1 vyučovací hodina týdně.

Žáci se v pracovních činnostech učí pracovat s přírodninami. Předmět podporuje zájem žáků o přírodu a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Žáci si uvědomují nutnost soužití člověka s přírodou, učí se chápat a respektovat její zákonitosti, získávají prvotní poznatky a dovednosti významné pro další životní a profesní orientaci. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Učí žáky vážit si hodnoty práce. Rozvíjí manuální zručnost.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je určen chlapcům i dívkám bez rozdílu.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Pracovní činnosti

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastní dovednosti při různých činnostech

- směřujeme žáky k soustavnému sledování vývoje vlastních dovedností a k tomu, aby tyto dovednosti přerůstaly v pracovní návyky
- vedeme žáky k chápání souvislostí mezi teoretickými znalostmi a praxí
- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky k tomu, aby přemýšleli o organizaci své práce a o co nejefektivnějším technologickém postupu práce
- vedeme žáky k uplatňování vlastních nápadů
- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby naslouchali promluvám druhých, aby se vhodně zapojili do diskuse, aby obhájili svůj názor a vhodně argumentovali
- vedeme žáky k předávání svých zkušeností a poznatků spolužákům
- vedeme žáky ke kvalitní spolupráci s ostatními díky svým získaným komunikativním dovednostem
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- snažíme se, aby si žáci rozšířili slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- vedeme žáky, aby popsali postup práce

Kompetence sociální a osobnostní

- vedeme žáky ke spolupráci uvnitř kolektivu, k přijímání i rozdělování úkolů v kolektivu
- vedeme žáky k respektování nápadů druhých
- společně se snažíme dosáhnout kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učíme žáky poskytovat první pomoc při drobných úrazech
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby bezpečně a účinně používali vhodné materiály, nástroje a vybavení
- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali ochranu životního prostředí
- žáky dále vedeme k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 1.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
Žák umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru Dovede třídit při sběru, navlékat a aranžovat přírodní materiál Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Umí stříhat textil a nalepit textilií Pracuje s modelovací hmotou (plastelína, modurit, hlína, těsto...) – válí, hněte Dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici Pozná jednoduché pěstitelské práce – setí, kypření Naučí se starat o pokojové květiny –otírání listů, zalévání, kypření... Zná základy správného stolování a společenského chování	Práce s papírem Práce s drobným materiálem a přírodninami Práce s textilem Práce s modelovací hmotou Práce montážní a demontážní – práce s jednoduchou stavebnicí Pěstitelské práce Příprava pokrmů	PT: OSV- poznávání spolužáků, komunikace v různých situacích, vzájemná pomoc -vnímavý a citlivý přístup k přírodě EV- citlivý přístup k přírodě - Vánoce - Velikonoce - Den matek	Při všech činnostech dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu(podle svých schopností a možností), udržuje pořádek na svém pracovním místě -kolektivní práce - práce ve skupinách

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák</u> - zná vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly - používá a rozlišuje základní pracovní nástroje a pomůcky - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - využívá prvky lidových tradic - dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce - zvládá základní činnosti práce s materiálem: - skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, vytváření jednoduchých prostorových tvarů - modelování – hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání - odměřování a navlečení nitě, uzlík, stříhání textilu, jednoduchý steh, přišití knoflíku, jednoduchý textilní výrobek - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - umí zasít semena	<u>Práce s drobným materiálem</u> - papír, karton - přírodniny - modelovací hmota - textil <u>Konstrukční činnosti</u> <u>Pěstitelské práce</u>	VDO – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu EV – základní podmínky života rostlin, ochrana přírody M – využití poznatků při konstrukčních činnostech (měření, geometrické tvary) Pr – přírodniny Čj – pracovní postup Hv – tématické lidové písně (např. druhy řemesel, lidové zvyky)	Vánoční a velikonoční jarmark Práce v okolí školy, údržba hřiště

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 2.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	<u>Příprava pokrmů</u>		

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál (plody a semena rostlin, větvičky, šišky, sláma listy...) - dovede tvořit i z dalších materiálů (špejle, drátky, krabičky, bužírka, provázky...) - umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil - procvičuje zadní steh - umí přišít knoflíky(dvou i čtyřdírkové) - umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem a přírodninami -určování vlastností materiálů (tvar, barva, povrch, tvrdost) -seznamování se se základními nástroji a pracovními pomůckami, s jejich funkcí, vlastnostmi a způsobem použití -osvojování si jednoduchých pracovních postupů -vytváření návyku organizace a plánování práce Práce s papírem a kartonem Práce s textilem Práce s modelovací hmotou Práce montážní a demontážní – práce se stavebnicemi	Vv: lidové zvyky a tradice Pr: svátky a obyčeje –výroba dárku, dekorace -zvířata, rostliny, obec, volný čas... VMEG- Evropa a svět nás zajímá EV- vztah člověka k ŽP MKV- lidské vztahy	Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze dle svých schopností a možností

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 3.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - umí sázet sazenice - orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Pěstitelské práce -základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin -pěstování ze semen v místnosti -pokusy a pozorování, ověřování podmínek života rostlin -pěstování některých plodin, úprava půdy, setí, sázení Příprava pokrmů -základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Prvouka – rostliny Prvouka –správná výživa, pomoc v domácnosti	-zasetí velikonočního osení

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
<u>Žák</u> - vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - dovede vyřezávat, děrovat polepovat, vytváří prostorové konstrukce - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - zvládne různé druhy stehu a práce s textilem - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	<u>Práce s drobným materiálem</u> - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy - využití tradic a lidových zvyků - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s modelovací hmotou - práce s textilem <u>Konstrukční činnosti</u> - práce se stavebnicí (plošná, konstrukční, prostorová) - práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem	MKV – lidské vztahy, etnický původ EV- vztah člověka k prostředí OSV – zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc - kolektivní práce Vlastivěda Přírodověda M – využití poznatků (geometrie, měření) Čj - popis pracovního postupu, vlastností předmětů	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 4.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostliny jedovatými, pozná rostliny jako drogy, alergie - vede pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	<u>Pěstitelské činnosti</u> - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování ze semen v místnosti <u>Příprava pokrmů</u> - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozlišuje různé druhy materiálů a jejich vlastnosti (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil aj.) - vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, volí vhodné pomůcky, nástroje vzhledem k použitému materiálu, využívá prvky lidových tradic - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce - zvládne různé druhy stehu a práce s textilem - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - podle svých možností poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní postupy - lidové zvyky, tradice - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s modelovací hmotou - práce s textilem Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - práce s návodem, předlohou	Př – lidské tělo VI – lidové umění Čj - popis vlastností předmětů OSV – zásady hygieny a bezpečnosti práce M – využití poznatků geometrie Čj – popis pracovního postupu	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny, volí správné pomůcky, nástroje a náčiní - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, pozná rostliny jako drogy, alergie - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - podle svých schopností poskytne první pomoc při úrazu	Pěstitelské práce - pěstování rostlin v místnosti, výživa rostlin, půda - pěstování pokojových rostlin Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - technika v kuchyni	Př – rostliny, životní podmínky Čj - popis pracovního postupu EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí M – využití poznatků měření Čj – popis pracovního postupu Př – zásady správné výživy, elektrospotřebiče	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 7.-9.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- používá správný pracovní postup - vysvětlí zásady pěstování rostlin - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování, prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání a vzdělání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby na trh práce	- podzimní práce na zahradě, uskladnění výpěstků - základní podmínky pro pěstování - půda: vznik, vlastnosti, zpracování, výživa rostlin a založení kompostu - zásady pěstování rostlin - zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň zeleniny, uskladnění Svět práce - Trh práce, povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků - charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, - sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, vlastnosti a schopnosti, informační základna, práce s informacemi - rovnost příležitostí na trhu práce - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informační a poradenské služby - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, - problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů		

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník :7.-9.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 2
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- navrhne způsob ošetření pok. rostlin - provede stříhání, roubování ovocných stromů - dodržuje zásady bezpečného zacházení s nářadím	- druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - okrasné rostliny: pěstování vybraných okrasných dřevin, květina v interiéru a exteriéru, základy ošetřování pokojových květín - ovocné rostliny: druhy, rozdělení, množení, roubování, stříhání - výsadba stromku - léčivé rostliny: charakteristika, význam, účinky, zásady sběru, sušení a uchování léčivých rostlin - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - oprava a údržba nářadí - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, - bezpečnost a ochrana zdraví při práci		

5.9. Informační a komunikační technologie

5.9.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se má v 5. ročníku časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně. Organizační vymezení se odvíjí od časového vymezení.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií (práce v textovém a grafickém editoru, práce s internetem apod.). Umožňuje orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Tyto získané dovednosti jsou v naší informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň.

Zaměření vzdělávací oblasti vede žáky k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, práce v síti, praktické zvládnutí práce s grafikou, textem, vyhledávání informací na Internetu, jejich zpracování, komunikace a předávání souborů pomocí elektronické pošty.

Předmětem prolínají průřezová témata

EGS - Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá

EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MV – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu - Informatika 5.ročník

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praxi
- učíme žáky spolupracovat s ostatními, pracovat s nápovědou (help) a literaturou
- umožňujeme žákům vyhledávat a třídit informace, aplikovat je v procesu učení a v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- tvořivým způsobem vedeme žáky k řešení úloh a projektů
- učíme je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vedeme žáky k nalézání řešení, k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, práce mají možnost odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty

- vedeme žáky k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky při práci ke kolegiální radě či pomoci, případně se při projektech učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáky přibíráme k hodnocení své práce i práce ostatních
- žáky vedeme při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu
- učíme žáky chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáky seznamujeme s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla)
- žáci jsou vedeni ke kritickému hodnocení obsahu sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou

učíme žáky využít ICT pro hledání informací důležitých pro další profesní růst

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

U vyučovacího předmětu informatika je časové vymezení dáno učebním plánem. V šestém až osmém ročníku je časová dotace 1 hodina týdně.

Organizační vymezení se odvíjí od časového vymezení.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií (práce v textovém, tabulkovém a grafickém editoru, práce s internetem apod.). Umožňuje orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Tyto získané dovednosti jsou v naší informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede také k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje stálou aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání získaných informací
- učitel vede žáky k využívání informačních technologií a ke kritickému zhodnocení získaných informací
- zadávanými úkoly učitel vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- učitel vede žáky k využívání zkušeností s jiným SW, nápovědy u jednotlivých programů, literatury a spolupráce s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zadává úkoly způsobem, který vede k tomu, že nemají jen jedno správné řešení, ale že možností řešení je více
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k logickému formulování svých myšlenek, ke správnému používání odborné terminologie
- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné informační technologie
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce, posoudit i výsledky práce ostatních žáků
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k pozitivnímu hodnocení výsledků práce vlastní i druhých

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo, ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie			Ročník : 5.
Vyučovací předmět : Informatika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- uvědomuje si základní pravidla při práci s PC - nezapojuje přístroj do zásuvky - nezasahuje dovnitř - u počítače nepije a nejí - dokáže pojmenovat počítač a jeho příslušenství, ví, k čemu slouží - sám správně zapne a vypne počítač a ví, kdy má zapnout a vypnout monitor - přihlásí se a odhlásí se ze sítě - používá kliknutí a dvojklik (klepnutí a poklepání) - používá důležité klávesy: Enter, Shift, Delete ... - najde tlačítko Start – užívá nabídku - používá tlačítka záhlaví okna - spustí a vypne program, používá nástroje programu, ukládá a otevírá soubory - spustí program Internet Explorer, pracuje s poštou - zapíše adresu do správného pole - používá pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů - navštěvuje pod vedením učitele stránky vhodné pro svou věkovou kategorii - chrání si svá osobní data - pracuje s písmem - napíše krátký text, dokáže základní úpravy textu - pracuje s obrázkem v grafickém editoru	Základy práce s počítačem - bezpečnost práce s počítačem - historie - počítač a příslušenství, monitor - zapnutí a vypnutí počítače - přihlášení do sítě školy a odhlášení ze sítě školy - ovládání počítače myší - ovládání počítače klávesnicí - orientace na ploše počítače, hlavní panel - operace s okny - přepínání mezi programy - práce s programy – spouštění programů Vyhledávání informací a komunikace - vyhledávání informací - ovládání internetového prohlížeče - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) - ochrana osobních dat Zpracování a využití informací - práce s programem Word program na tvorbu obrázků (Malování)	MV – fungování a vliv médií ve společnosti VMEG – objevujeme Evropu a svět EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV – lidské vztahy Čj MV – tvorba mediálního sdělení Vv	

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Informatika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- orientuje se v možnostech nastavení - vytvoří a použije tabulku a sloupce - pracuje ve Wordu, Excelu - zvládá upravit text z internetu - využívá grafické objekty - ovládá tisk dokumentu - osvojí si úpravu stránky - dokáže využít možnosti internetu - seznámí se s funkcemi Outlook - pracuje s programem PowerPoint	- nastavení grafického rozhraní Windows - základní tvorba tabulky ve Wordu - Word, Excel - text ve sloupcích - ohrazení, stínování dokumentu - zkopírování a úprava textu z internetu - předdefinované grafické objekty - příprava tisku - vzhled stránky – okraje, záhlaví, zápatí - internet – spamy, Chat, ISQ, Skype, - Outlook – plánovač času - PowerPoint - šablona návrhů - prázdná prezentace - nový snímek	OSV MV VMEG EV	

5.10. Volitelné předměty

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu, ale výběr je omezen dle možností školy – zajištění odbornosti výuky a materiálně technického zabezpečení. Nabídka předmětů je tak dosti výrazně omezena. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku, popřípadě bude předmět pokračovat do dalšího ročníku.

- **Informační a komunikační technologie**
- **Technické činnosti**
- **Pracovní činnosti**
- **Ruský jazyk**
- **Literární seminář**

5.10.1. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

U vyučovacího předmětu informatika je časové vymezení dáno učebním plánem. V šestém až osmém ročníku je časová dotace 1 hodina týdně.

Organizační vymezení se odvíjí od časového vymezení.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií (práce v textovém, tabulkovém a grafickém editoru, práce s internetem apod.). Umožňuje orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Tyto získané dovednosti jsou v naší informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede také k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje stálou aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání získaných informací
- učitel vede žáky k využívání informačních technologií a ke kritickému zhodnocení získaných informací

- zadávanými úkoly učitel vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- učitel vede žáky k využívání zkušeností s jiným SW, nápovědy u jednotlivých programů, literatury a spolupráce s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zadává úkoly způsobem, který vede k tomu, že nemají jen jedno správné řešení, ale že možností řešení je více
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k logickému formulování svých myšlenek, ke správnému používání odborné terminologie
- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné informační technologie
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce, posoudit i výsledky práce ostatních žáků
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k pozitivnímu hodnocení výsledků práce vlastní i druhých

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo, ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do ko

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Informatika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- umí zapnout, vypnout počítač - přihlásí se do sítě - orientuje se v nabídce start - pojmenuje součásti počítače - vysvětlí pojem software - zná důležité funkce: Enter, Esc, Delete, Shift... - ovládá práci s myší – klik, dvojklik ... - nakreslí obrázek, uloží a otevře obrázek - napíše krátký text, upraví písmo, uloží text - využívá internet, - napíše, přečte a smaže zprávu - vytvoří, pojmenuje, uloží, zkopíruje, vymaže složku nebo soubor - orientuje se v průzkumníkovi	- zapnutí a vypnutí počítače - přihlášení, odhlášení do a ze sítě - nabídka start - HW – hardware - procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory, ... - SW - software - programy - práce s klávesnicí a myší - grafika – práce s obrázkem, klipartem - textový editor – Word - internet , WWW - el. pošta – e – mail - poštovní aplikace - Outlook - práce se složkou a souborem	EV M – geometrie OSV – pravidla komunikace MkV – lidské vztahy	

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Informatika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zapne a vypne Word - orientuje se v hlavní nabídce - seznámí se a využívá panely nástrojů - osvojí si práci s klávesnicí - užívá různého písma - pracuje se soubory - vhodně využívá náhled ke kontrole - dokáže používat formát stránky - aplikuje poznatky při práci s grafikou - užívá doplňkové funkce	<u>Word</u> - spuštění Wordu - ovládání Wordu - hlavní nabídka - panely nástrojů - základní klávesy - písmo - práce se soubory - náhled - formát stránky - grafika Wordu - klipart - obrázek - WordArt - doplňkové funkce - iniciála - symbol - objekt	MV – mediální výchova EV VMEG OSV MV Čj - pravopis Vv	

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Informatika			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- zapne a vypne Excel - orientuje se v hlavní nabídce - seznámí se a využívá panely nástrojů - vytvoří tabulku - ovládá práci s řádky a sloupci - osvojí si funkci vzorců - dokáže upravit vzhled stránky - ovládá práci s listy a soubory - učí se využívat graf - rozšiřuje užití typu grafu - vhodně doplňuje a pracuje s grafikou - orientuje se v řazení dat - pracuje s programem PowerPoint	<u>Excel</u> - spuštění Excelu - hlavní nabídka - panely nástrojů - vytvoření jednoduché tabulky - operace s řádky a sloupci - jednoduché vzorce +, -, *, /, SUM - tvorba vzorců – min, max, počet, průměr - vzhled stránky - práce s listy - práce se soubory - základní vytvoření grafu - typy grafu - úprava grafu - grafika grafu - klipart - obrázek - symbol - seřazení dat - PowerPoint - šablona návrhů - prázdná prezentace - nový snímek	OSV VMEG EV MV M Vv	

5.10.2. Technické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět technické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9.roč.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně.

Předmět technické činnosti svými formami výuky umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností, zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů (dřevo, kov, plast) a pracích s elektromontážními stavebnicemi. Poznali vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučili se volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky. Osvojili si základy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně. Získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické, duševní práce a profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání. Obsah učiva a tematické celky jsou určeny všem žákům, proto není nutné pro výuku dělit třídu na chlapce a dívky.

Z pedagogických hledisek se doporučuje práce ve skupinách, střídání jednotlivých činností a řešení problémových úkolů.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Technické činnosti

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- Vedeme žáky k užívání odborné terminologie
- Vedeme žáky k porovnávání výsledků práce a jejich kritickému posouzení

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k volbě správných technologických postupů
- Vedeme žáky k volbě správných materiálů, součástek, nástrojů
- Vedeme žáky k plánování časového i technologického

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k práci s různými druhy textů, záznamů schémat, obrazových materiálů
- Umožňujeme žákům prezentaci jejich práce, reagovat na kritiku
- Vedeme žáky k využívání získaných komunikativních dovedností ke kvalitní spolupráci

Kompetence sociální a personální

- Pomáháme vytvořit příjemnou atmosféru v pracovní skupině
- Vedeme žáky k poskytnutí pomoci
- Vedeme žáky k vytváření a dodržování pravidel při práci

Kompetence občanské

- Vedeme k odpovědnosti za vykonanou práci, respektování práv druhých
- Vedeme žáky k chápání ekologických souvislostí
- Vedeme žáky k chápání ekonomických souvislostí

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních hygienických pravidel na pracovišti
- Vedeme žáky k dodržování technologické kázně
- Vedeme žáky k soustavnosti a cílevědomosti při plnění pracovních úkolů
- Vedeme žáky k poznávání a užívání moderních technologií

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 8
Vyučovací předmět : Technické činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň je schopen sestavit jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby zvládá základní postupy při opracování železa a oceli zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností využívá teoretických poznatků dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí 1.pomoci	- jednoduché pracovní operace a postupy - technické kreslení - rovnoběžné pravoúhlé promítání - výroba železa, výroba oceli, těžba a zpracování barevných kovů - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva, ze železa a z plastu - řezání závitů, vrtání otvorů - spojování materiálu - péče o čistotu a pořádek na pracovišti	M - geometrie Z – těžba železné rudy a barevných kovů EV - energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu OSV – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání 1.pomoci EV – konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí	Historická zbraň: - replika - materiál: kov - dřevo

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 9
Vyučovací předmět : Technické činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
pojmenuje využití el. energie využije schematické značky v jednoduchých obvodech rozpozná fázový a nulovaný vodič vysvětlí použití zásuvky upozorní na nebezpečí úrazu el. proudem popíše funkci zkoušečky vysvětlí jak zacházet a ovládat domácí spotřebiče	- využití elektrické energie - slaboproudá a silnoproudá elektrotechnika - schematické značky - jednoduché elektrické slaboproudé obvody s elektromotorem, žárovkou, diodou, tranzistorem, zvonkem ... - elektrická instalace v domácnosti - fázový a nulový vodič - zásuvky, vypínače - bezpečnostní pravidla - nebezpečí úrazu, první pomoc - zkoušečky - elektrické spotřebiče v domácnosti - jednoduché elektrické silnoproudé obvody (24 V)	EV – ochrana živ. prostředí F OSV – zodpovědnost za svoji práci	

5.10.3. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ruský jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje školu v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina s využitím her, které jsou adekvátní věku žáků.

S volitelným vyučovacím předmětem Ruský jazyk začínají děti v 7. ročníku ve 2 hodinové dotaci týdně, pokračují v 8. ročníku s 3 hodinovou dotací. Konkrétní vzdělávací obsah určuje vyučující ve svém tématickém plánu na další školní rok.

Ve výuce dalšího cizího jazyka jde především o praktické dovednosti. Žáci se učí jednoduše reagovat v nejběžnějších situacích.

Ruský jazyk jako jazyk blízkce příbuzný češtině je pro žáky výhodou. Využijí při něm zvukové podobnosti českých a ruských slov, značnou podobnost objeví i při osvojování základních gramatických pravidel. Při výuce tohoto jazyka bude využíván i fakt, že někteří žáci se již s rusky mluvícími osobami v běžném životě setkali.

Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností, zprostředkovaných mateřským jazykem. Výuka je zacílena hlavně na rozvoj komunikativní kompetence, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat o běžných tématech, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Úroveň osvojení řečových dovedností prokazuje žák zvládnutím jak receptivních, tak produktivních dovedností. Z receptivních dovedností se učí chápat slyšený cizojazyčný projev i čtený text a osvojuje si různé techniky čtení. V rámci produktivních dovedností se učí jazykově správně a přirozeně reagovat na postupně se rozvíjející běžné životní situace, učí se vhodně písemně formulovat vlastní myšlenky a názory.

Výchovné a vzdělávací strategie k vyučovacímu předmětu Ruský jazyk

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale

výzva- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a své školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Ruský jazyk			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozliší názvy nejdůležitějších věcí ve třídě - představí se, poděkuje, sestaví věty s pozdravem a rozloučením, představí jinou osobu - vyjmenuje členy rodiny a domácí zvířata - při zřetelném projevu rozliší základní informace a rozpozná, o čem se mluví - vyslovuje a čte nahlas a plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozezná v jednoduchých větách, kdy se hovoří o něm a o rodině - uvede, o čem jsou krátké články, zvláště když jsou u nich obrázky - představí sebe a jinou osobu - popíše kde žije, kam chodí do školy	<u>Předazbukové období</u> Pravidla výslovnosti Hlásky, slabiky odlišné od češtiny Intonace <u>Rozhovory na téma:</u> Oslovení, představení, prosba Já a moje rodina Domácí zvířata Škola Jídlo <u>Poslech s porozuměním:</u> Ruské pohádky <u>Azbukové období</u> Přízvuk v ruštině Intonace otázky <u>Poslech a čtení s porozuměním na téma:</u> Škola Moje rodina Kamarádi Na návštěvě Na vesnici, ve městě	VDO – občanská společnost a škola MkV – lidské vztahy OSV – sociální rozvoj MV – tvorba mediálního sdělení VMS – objevujeme Evropu a svět	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Ruský jazyk			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích - sestaví jednoduché sdělení a dokáže na sdělení odpovědět - používá abecední slovník učebnice - vyslovuje a čte nahlas a plynule foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - používá dvojjazyčný slovník	<u>Rozhovory na téma:</u> Škola Rodina Na návštěvě Kdo má co a koho rád Stravování Seznamování, představování, pozdravy <u>Ústní a písemný projev na téma:</u> Dopis o sobě, o rodině a bydlení Základní gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov <u>Poslech a čtení s porozuměním na téma :</u> Ruská federace, folklor ,lidové tradice Zeměpisné údaje Vzájemné vztahy mezi Českou republikou a Ruskem Systém školní docházky v Rusku Petrohrad Hrdinové ruských lidových pohádek	MS – objevujeme Evropu a svět MkV – mezilidské vztahy MV – tvorba mediálního sdělení OSV – sociální rozvoj VDO – občanská společnost a škola	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Ruský jazyk			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- dovede konverzovat s dalšími osobami a poskytne požadované informace - dovede poblahopřát, poděkovat za dárek, vyjádřit údiv, radost a překvapení - domluví se s kamarády na tom, co budou dělat, kam půjdou, kdy se sejdou - s pomocí mapky nebo plánu se zeptá na cestu nebo poradí někomu jinému - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - sestaví a napíše dopis o prázdninách, rodině, škole a koníčcích - používá slovník cizích slov k vyhledávání cizích slov - rozumí pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu textu, vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - rozumí každodenním výrazům a větám - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby	<u>Rozhovory na téma:</u> Narozeniny, blahopřání, přání, Vyjádření překvapení a radosti Poděkování, omluva Co kdo rád dělá, zájmy, volný čas Domluvení si schůzky Telefonování Orientace ve městě - oslovení neznámé osoby <u>Ústní a písemný projev na téma:</u> Rozvrh hodin Osobní dopis, poděkování, omluva Dopis z prázdnin Škola a práce ve škole Vyjadřování časových údajů Vyplnění dotazníku Okolí bydliště Dopisování přes internet Gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov	VDO – občanská společnost a škola VMS – Evropa a svět nás zajímá OSV – sociální rozvoj MkV – lidské vztahy MV – stavba mediálních sdělení	

5.10.4. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace předmětu pracovní činnosti je 1 vyučovací hodina týdně.

Žáci se v pracovních činnostech učí pracovat s přírodninami. Předmět podporuje zájem žáků o přírodu a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Žáci si uvědomují nutnost soužití člověka s přírodou, učí se chápat a respektovat její zákonitosti, získávají prvotní poznatky a dovednosti významné pro další životní a profesní orientaci. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Učí žáky vážit si hodnoty práce. Rozvíjí manuální zručnost.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je určen chlapcům i dívkám bez rozdílu.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí – Pracovní činnosti

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastní dovednosti při různých činnostech
- směřujeme žáky k soustavnému sledování vývoje vlastních dovedností a k tomu, aby tyto dovednosti přerůstaly v pracovní návyky
- vedeme žáky k chápání souvislostí mezi teoretickými znalostmi a praxí
- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky k tomu, aby přemýšleli o organizaci své práce a o co nejefektivnějším technologickém postupu práce
- vedeme žáky k uplatňování vlastních nápadů
- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby naslouchali promluvám druhých, aby se vhodně zapojili do diskuse, aby obhájili svůj názor a vhodně argumentovali
- vedeme žáky k předávání svých zkušeností a poznatků spolužákům
- vedeme žáky ke kvalitní spolupráci s ostatními díky svým získaným komunikativním dovednostem
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- snažíme se, aby si žáci rozšířili slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- vedeme žáky, aby popsali postup práce

Kompetence sociální a osobnostní

- vedeme žáky ke spolupráci uvnitř kolektivu, k přijímání i rozdělování úkolů v kolektivu

- vedeme žáky k respektování nápadů druhých
- společně se snažíme dosáhnout kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učíme žáky poskytovat první pomoc při drobných úrazech
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby bezpečně a účinně používali vhodné materiály, nástroje a vybavení
- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali ochranu životního prostředí
- žáky dále vedeme k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce			Ročník : 6.
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- používá správný pracovní postup - vysvětlí zásady pěstování rostlin - navrhne způsob ošetření pok. rostlin - provede stříhání, roubování ovocných stromů - dodržuje zásady bezpečného zacházení s náradím	- podzimní práce na zahradě, uskladnění výpěstků - základní podmínky pro pěstování - půda: vznik, vlastnosti, zpracování, výživa rostlin a založení kompostu - zásady pěstování rostlin - zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň zeleniny, - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - okrasné rostliny: pěstování vybraných okrasných dřevin, květina v interiéru a exteriéru, základy ošetřování pokojových květin - ovocné rostliny: druhy, rozdělení, množení, roubování, stříhání - výsadba stromku - léčivé rostliny: charakteristika, význam, účinky, zásady sběru, sušení a uchování léčivých rostlin - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - oprava a údržba náradí - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, prvnípomoc při úrazu, - bezpečnost a ochrana zdraví při práci		

5.10.5 Literární seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Literární seminář jako volitelný předmět je nabízen na 2. stupni v 7. , 8. a 9. ročníku, vždy po 2 hodinách týdně. Cílem je rozvoj čtenářských a literárních dovedností žáků. Nenásilnou formou jim pomoci najít cestu k literatuře, ukázat širokou škálu literárních druhů a žánrů, pomoci v orientaci na hodnotná díla české i světové literatury. Při práci s textem bude žák schopen formulovat vlastní názor na dílo, v rámci svých schopností provést analýzu po stránce jazykové a stylistické. Žák je veden k samostatnému získávání informací z různých zdrojů – encyklopedie, časopisy ...

Studenti by se měli naučit detailně rozebírat literární díla. Seminář bude probíhat jak formou přednášek, tak také studentských referátů a přímé práce s texty. V semináři bude využito audiovizuálních materiálů.

Žáci jsou nenásilně (na základě promítaných ukázek) vtahováni také do problematiky kinematografické. Srovnání potom poslouží k uvědomění si odlišností jazyka literatury a výrazových prostředků, jimiž disponuje film.

Žáci jsou vedeni také k samostatnému čtení, jehož výsledky zpracovávají prostřednictvím referátů .

K naplnění cíle předmětu přispějí návštěvy knihoven a muzeí, dále divadelní a filmové adaptace literárních děl.

Součástí volitelného předmětu bude též vlastní tvorba.

Vyučovací předmět:

- je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

- klade důraz na četbu, porozumění a interpretaci textu

- je zaměřen na vytváření a rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře

Součástí hodin je:

- doplňování učiva zajímavými tématy současnosti

- sledování současných trendů

- práce s knihou

- vytvoření seminární práce na vybrané téma

- seznamování s pojmy cizího původu běžně užívaných v komunikaci

- prezentace poznatků z praxe

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva a cíle vzdělání – individuální práce, kolektivní práce, krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Kompetence k učení

- pochopit umění jako specifický způsob poznání
- vést žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- poznávat vlastní možnosti
- umožnit žákovi vlastní úsudek

- podněcovat iniciativu
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s učivem
- vyhledávat a třídit informace (tisk, exkurze, internet,...)

Kompetence k řešení problémů

- uplatňovat mezipředmětové vztahy
- zvládat vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- kriticky myslet, být schopen obhájit svůj názor
- samostatně řešit probl

Kompetence komunikativní

- chápat slovesné umění a kulturu jako způsob dorozumívání
- naslouchat ostatním, být schopen přijmout jejich názor , vhodně reagovat a obhajovat svůj postoj, formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu
- využívat informační a komunikační prostředky
- týmová práce
- pomocí literatury rozšiřovat slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

- aktivně se podílet na spolupráci ve skupině, týmu, utváření příjemné atmosféry
- podnítit pocit odpovědnosti za výsledky skupinové práce
- dokázat poskytnout pomoc při práci , ale i ocenit zkušenost druhých
- vypěstovat potřebu kladně působícího estetického prostředí

Kompetence občanské

- podporovat potřebu literárního projevu, četby a recitace
- seznámit se slovesným dědictvím, významnými díly a jejich autory
- chránit a oceňovat kulturní a historické dědictví
- prezentovat výsledky své práce a účastnit se literárních soutěží

Kompetence pracovní

- prohlubovat své znalosti a umět je prakticky využít
- dodržovat základní hygienická pravidla při čtení a psaní
- pracovat s dostupnými literárními texty a jinými prameny
- snažit se plnit zadané úkoly podle svého osobního maxima

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 7.
Vyučovací předmět : Literární seminář			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vyhledává a třídí informace - osvojuje se základní literární pojmy - formuluje vlastní názory - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu	Četba a porozumění čtenému textu Práce s literárními texty, časopisy a novinami Tvorba vlastního textu povídka, básnička Recitace	MEDV - vnímání mediálního sdělení OSV – osobnost žáka, spolupráce a pomoc ve skupině VDO – výchova k demokracii	Využití ICT, internetu Spolupráce s knihovnou

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 8.
Vyučovací předmět : Literární seminář			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků - osvojuje se základní literární pojmy - kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich - snaží se o kultivovaný projev - formuluje vlastní názory, rozliší literaturu hodnotnou a konzumní - orientuje se v základních literárních pojmech - rozpozná základní rysy individuálního autora - dokáže pracovat s literárními příručkami, encyklopediemi - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu, podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma	Četba a porozumění čtenému textu - povídky, romány, divadelní hry Práce s literárními texty, časopisy a novinami Tvorba vlastního textu - povídka, básnička Prohlubování literární teorie Medailonky spisovatelů Recitace Literární aktuality Autorské čtení	MEDV – kritické čtení - vnímání mediálního sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - síla uměleckého přednesu EGS – Evropa - kultury v evropském a globálním kontextu OSV – osobnost žáka, sebepoznání - spolupráce a pomoc ve skupině - kreativita, originalita MKV – vnímání rozmanitosti - tolerance a respekt k odlišným kulturním skupinám - zahraniční literatura VDO – výchova k demokracii	Využití ICT, internetu Spolupráce s knihovnou

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace			Ročník : 9.
Vyučovací předmět : Literární seminář			List : 1
Konkretizované výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků - osvojuje se základní literární pojmy - kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich - snaží se o kultivovaný projev - formuluje vlastní názory, rozliší literaturu hodnotnou a konzumní - orientuje se v základních literárních pojmech - rozpozná základní rysy individuálního autora - dokáže pracovat s literárními příručkami, encyklopediemi - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu, podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma	Četba a porozumění čtenému textu - povídky, romány, divadelní hry Práce s literárními texty, časopisy a novinami Tvorba vlastního textu - povídka, básnička Prohlubování literární teorie Medailonky spisovatelů Recitace Literární aktuality Autorské čtení	MEDV – kritické čtení - vnímání mediálního sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - síla uměleckého přednesu EGS – Evropa - kultury v evropském a globálním kontextu OSV – osobnost žáka, sebepoznání - spolupráce a pomoc ve skupině - kreativita, originalita MKV – vnímání rozmanitosti - tolerance a respekt k odlišným kulturním skupinám - zahraniční literatura VDO – výchova k demokracii	Využití ICT, internetu Spolupráce s knihovnou

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků a klasifikační řád vycházejí ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělání. Podrobné podmínky hodnocení na naší škole stanovují Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu ZŠ a MŠ Klučenice.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli

jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě

18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.“.
24. Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na

základě dosavadních výsledků vzdělávání žáka pokračování v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.“.

25. V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených. V pátém a sedmém ročníku zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení žáka, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
  - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
  - okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci o chybách se žáky diskutují, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
  - co se mu daří,
  - co mu ještě nejde.
  - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

3.1. Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
  - 1 - výborný,
  - 2 - chvalitebný,
  - 3 - dobrý,
  - 4 - dostatečný,
  - 5 - nedostatečný.
2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
  - předměty s převahou teoretického zaměření,
  - předměty s převahou praktických činností a
  - předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,

- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý): Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný): Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý): Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a

ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný): Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý): Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

3.2 Stupně hodnocení chování

(1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré): Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3.3 Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)

3.4 Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně
- b) pracoval(a)

3.5. Výchovná opatření

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele,
  - b) důtku třídního učitele,
  - c) důtku ředitele školy.
4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.
5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
7. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- 1 - výborný ovládá bezpečně
- 2 - chvalitebný ovládá
- 3 - dobrý v podstatě ovládá
- 4 - dostatečný ovládá se značnými mezerami
- 5 - nedostatečný neovládá

Úroveň myšlení

- 1 - výborný pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- 2 - chvalitebný uvažuje celkem samostatně
- 3 - dobrý menší samostatnost v myšlení
- 4 - dostatečný nesamostatné myšlení
- 5 - nedostatečný odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1 - výborný výstižné a poměrně přesné
- 2 - chvalitebný celkem výstižné
- 3 - dobrý myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- 4 - dostatečný myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 - nedostatečný i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

- 1 - výborný užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 - chvalitebný dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
- 3 - dobrý řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
- 4 - dostatečný dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- 5 - nedostatečný praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

- 1 - výborný aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 - chvalitebný učí se svědomitě
- 3 - dobrý k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- 4 - dostatečný malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- 5 - nedostatečný pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

- 1 - velmi dobré Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- 2 - uspokojivé Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- 3 - neuspokojivé Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým

způsobem výchovně vzdělávací činnosti školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) ,didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

7.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna.

Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz - poznámka)

Žák vykonal dne ..... opravnou zkoušku z předmětu .....s prospěchem .....

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz - poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu ..... zůstává nedostatečný

8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Pro hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků s SVPU používá hodnocení slovní.

Hodnocení by měla být pro žáky motivující. Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a s kritérii hodnocení. Žák má právo vědět, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen:

- žák ví, co se má naučit a proč
- žák ví, co bude dělat pro to, aby se něco naučil
- žák ví, jak bude prokazovat, že se něco naučil
- žák ví, podle kterých kritérií bude hodnocen
- žák může hodnotit vlastní pokrok

Základní formy ověřování vědomostí a dovedností žáka:

- ústní zkoušení
- písemné práce
- zpracování referátů a prací k danému tématu

- domácí úkoly
- samostatné aktivity
- modelové a problémové úkoly
- výroba pomůcek, modelů
- laboratorní práce
- projektové a skupinové práce

Hlavním kritériem hodnocení je zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů. Hodnocení musí probíhat průběžně a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. Klasifikuje se dostatečně probrané a procvičené učivo, znalosti, dovednosti, chování, přístup, aktivita a připravenost. Znamku získává žák i za individuální výkon v rámci skupinové práce. Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí procesu hodnocení, ale i významnou kompetencí, kterou se žák učí.

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy. Provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími nebo pedagogická rada.

Způsob hodnocení na 1. stupni

- Žákovská knížka, která obsahuje: hodnocení a klasifikace učitele
- Pravidelné hodnocení žáků při hodině - ústní, písemné
- Rodičovské schůzky, individuální konzultace
- Čtvrtletní hodnocení písemné

Způsob hodnocení na 2. stupni

- Žákovská knížka - klasifikace a hodnocení učitele
  - Pravidelné hodnocení žáků při hodině - ústní, písemné
  - Rodičovské schůzky, individuální konzultace
  - Čtvrtletní hodnocení
- Portfolio - individuálně může učitel využít pro svoji práci

6.2. Autoevaluace školy

Oblasti hodnocení

6.2.1. Program školy

kritéria:

- soulad ŠVP pro ZV s RVP ZV
- plnění školního vzdělávacího programu
- soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů

nástroje:

- kontrola souladu ŠVP pro ZV s RVP ZV a skutečné plnění ŠVP pro ZV
- vlastní hodnocení učitelů a žáků
- rodičovský dotazník

6.2.2. Podmínky ke vzdělání

kritéria:

- materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor
- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat – tzn. didaktická
- úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem

nástroje:

- pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- rodičovský dotazník
- zhodnocení inventarizace

6.2.3. Průběh vzdělání žáků

kritéria:

- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace
- rozmanitost vyučovacích
- využívání sociálních forem vzdělávání
- využívání metod samostatné práce žáků
- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
- motivace v průběhu výuky
- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- individuální pedagogická práce se žáky se SPUCH
- prevence sociálně patologických jevů

nástroje:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- dotazník pro žáky
- dokumentace žáků se SPUCH

6.2.4. Výsledky vzdělání žáků

kritéria:

- zvládnutí očekávaných výstupů
- dovednost spolupracovat
- dovednost komunikovat
- pracovní dovednosti
- počet neúspěšných a trestaných žáků
- výsledky v testech
- uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích

nástroje:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování

- skupinová diskuse
- podklady z jednání ped. rad
- srovnávací ředitelské testy
- testy SCIO
- úspěšnost žáků při přijímání na střední školy

6.2.5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

kritéria:

- kvalita činností výchovného poradce
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- spolupráce se školskou radou
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SVP, DD
- volnočasové aktivity

nástroje:

- školní dokumentace
- zápisy ze schůzí školské rady
- skupinová diskuse
- počet kroužků a jejich naplněnost
- sebehodnocení učitelů
- počet nepravidelných akcí pro žáky a účast na těchto akcích

6.2.6 Řízení školy

kritéria:

- dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, matrika)
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního rozvoje
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

nástroje:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- dotazník pro učitele

6.2.7. Úroveň výsledků práce školy

kritéria:

- prezentace školy na veřejnosti
- organizace vystoupení, koncertů, výstav
- účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách
- účast žáků a rodičů na akcích školy

nástroje:

- pozorování
- skupinová diskuse